NR. 1 2022

€ 3,50

BUITEN DE ORDE

ANARCHISTISCH KWARTAALBLAD

Alledaagse abolitie Woonverzet Utrecht
Radicaal klimaatactivisme

BUITEN DE ORDE 1/2022 INHOUDSOPGAVE

Buiten de Orde
Het anarchistische kwartaalblad Buiten de Orde is een uitgave van de Vrije Bond. Standpunten ingenomen in het blad vertegenwoordigen niet noodzakelijkerwijs die van het redactiecollectief. Het blad besteedt aandacht aan een breed scala van onderwerpen en wil daarmee een blad voor de anarchistische beweging zijn. Overname van artikelen met bronvermelding wordt van harte toegejuicht. De BdO wordt gedrukt op 100% gerecycled papier.

Abonnementen
Leden van de Vrije Bond zijn automatisch abonnee van Buiten de Orde; niet-leden kunnen zich abonneren voor € 20,00 per jaar. Voor mensen in de gevangenis is Buiten de Orde gratis. Oude nummers zijn op te vragen bij het secretariaat van de Vrije Bond.

Abonneer je via:
www.vrijebond.org/buitendeorde/abonnement en maak o.v.v. 'abonnement Buiten de Orde' €20,00 (meer is ook welkom) over op:
IBAN: NL80 INGB 0005 4954 73
BIC/Swift: INGBN L2A
t.n.v. Vrije Bond Amsterdam

Redactie Buiten de Orde
Postbus 16521
1001 RA Amsterdam
redactie@buitendeorde.nl
www.buitendeorde.org

Secretariaat Vrije Bond
Postbus 16521
1001 RA Amsterdam
secretariaat@vrijebond.nl
www.vrijebond.org
tel. 085-877 89 58

Vrije Bond
De uitgangspunten van de Vrije Bond waarin onder meer de visie is omschreven staan elders in deze uitgave en de werking Solidariteitskas met alle mogelijkheden tot het financieel ondersteunen van mensen en initiatieven is terug te vinden op de website van de Vrije Bond. Ook het aanmelden als lid of abonnee kan vrij eenvoudig via www.vrijebond.org.

Losse nummers zijn te koop bij:
Fort van Sjakoo
Jodenbreestraat 24, Amsterdam
www.sjakoo.nl

Boekwinkel Opstand
Beatrijsstraat 12, Den Haag
opstand.noblogs.org

Casco Art Institute
Lange Nieuwstraat 7, Utrecht
www.casco.art

Vredesburo Eindhoven
Grote Berg 41, Eindhoven
www.vredesburo.nl

De Lektuurhal
Over de Kelders 10, Leeuwarden

Boekhandel Rosa
Oliemuldersweg 43, Groningen
www.bookshoprosa.org

WOONSTRIJD

COVID-19

DISCUSSIE

BOEKEN

THEORIE

ACTIEVERSLAGEN

REDACTIONEEL

Niemand is veilig, zolang niet iedereen veilig is. Het bovenstaande citaat was een uitspraak van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Het betrof de kritiek op het gegeven dat alleen rijke landen beschikking hebben over voldoende vaccinaties. Binnen de heersende pandemie is vanuit die optiek inderdaad niemand veilig zolang niet iedereen veilig is. Het deed zeer sterk denken aan de vaak hergebruikte uitspraak van Bakoenin dat 'geen persoon vrij zal zijn zolang niet iedereen vrij is'. Ook de Luddieten waren recentelijk weer in het nieuws toen het verzet tegen kernenergie werd gezien als verzet tegen de technische vooruitgang. Het bovenstaande toont aan dat je niet een kwartaal hoeft te wachten op anarchistisch georiënteerde berichten – als je maar goed kijkt!

In het redactioneel van deze *Buiten de Orde* willen we allereerst iedereen bedanken die zich ooit met het blad bezig heeft gehouden. *Buiten de Orde* was rond 1989 overigens al een uitgave van de toenmalige Bedrijfsorganisatie Collectieve Sector (BCS), de voorloper van de Vrije Bond.

Speciale aandacht en daarmee veel dank ook voor Jan Bervoets, voormalig *Buiten de Orde*-redacteur. Jan was betrokken vanaf 2007, en heeft besloten vanaf dit jaar zijn tijd en energie vooral in het Haags Vredesplatform te steken.

Dat brengt ons bij het volgende redactionele nieuws: deze uitgave van *Buiten de Orde* is tot stand gekomen met inbreng van een nieuwe redactie. De nieuwe redactie, welke gepresenteerd zal worden op de volgende ALV, bestaat uit grofweg 12 tot 15 mensen en is druk bezig met het uitwerken van nieuwe ideeën voor de toekomst van het blad.

In dit nummer van *Buiten de Orde* passeren pijnlijk actuele onderwerpen de revue: van de onverminderd noodzakelijke strijd tegen patriarchaal wangedrag tot een indrukwekkend verslag vanuit het, inmiddels helaas omgelegde, Sterrebos in Limburg. Daarnaast een visie op de COVID-aanpak in Nederland en wederom veel artikelen met recent activistisch nieuws. We ontvingen vele verslagen vanuit verschillende hoeken van het land waar anarchisten op straat van zich lieten horen. Denk hierbij aan de anti-NVU optocht, de kraakactie als onderdeel van het Utrechtse woonprotest, de blokkades aan de poorten van Frontex en een solidariteitsactie in Friesland.

Daarnaast ruim aandacht voor theoretische aspecten om de wereld om te vormen in een samenleving gebaseerd op anarchistische principes. Dit keer over scholing, alledaags abolitionisme, inflatie & economie en de radicale klimaatstrijd. Ook ontvingen we een kritische reactie op het in een vorige uitgave gepubliceerd artikel over antispeciëcisme.

Afijn, teveel inhoudelijke bijdrages om allemaal apart te benoemen. Veel leesplezier! Rest ons nog één ding om mede te delen: de volgende deadline voor het insturen van artikelen is 1 mei 2022 (daarna 1 augustus 2022 en daarna 1 november 2022). Speciale aandacht ook voor Vrije Bonders die bezig zijn met illustraties, foto's of andere beeldende kunst. De redactie is op zoek naar creatieve mensen die (artikelen in) *Buiten de Orde* kunnen voorzien van beeldmateriaal. Je kunt je bijdrage of interesse hier aan bij te dragen mailen aan redactie@buitendeorde.nl.

Namens de Buiten de Orde-redactie,
Ron Vrij

Beeld Gus Moystad

DE ONVERMOEIBARE VLEERMUIZEN VAN RED HET STERREBOS

Op 28 januari bezetten actievoerders het Sterrebos in het Limburgse Born. De bosbezetting haalde dagenlang nationaal en regionaal nieuws. De actie leverde enorm veel (lokale) steun op, maar leidde ook tot een ogenschijnlijk conflict over banen versus bomen. Nu de bezetting meer dan een week gaande is, wordt het tijd voor een verslag van binnenuit.

Tekst Ella de Beuk[1]   Beeld Paula Wielders

Eerst maar even een uitleg van de noodzaak van deze bezetting. De actie is georganiseerd om het bos te beschermen tegen de geplande kap door autofabriek VDL Nedcar. VDL wil op de plek van het eeuwenoude bos een nieuwe productielijn neerzetten. De fabriek houdt vol dat de kap noodzakelijk is voor de uitbreiding en gebruikt daarbij het argument dat duizenden banen op de schop gaan als het bos niet wijkt. VDL produceert nog tot 2023 auto's voor BMW en denkt de kans op een nieuwe opdrachtgever te vergroten door daarop vooruitlopend uit te breiden. De huidige BMW-hal ombouwen zou te lang duren en te veel kosten – wat voor een bedrijf dat uit is op winstmaximalisatie geen optie is.

De enige potentiële klant is de Amerikaanse *start-up* Rivian. Rivian pronkt met mooie teksten als 'Preserving the natural world, forever' en doet daarmee voorkomen alsof hun elektrische SUV's en trucks de klimaatcrisis tegengaan – de ultieme vorm van *greenwashing* gezien de plannen van VDL Nedcar om het tweehonderd jaar oude bos te kappen. Meegezogen in de heisa rondom Tesla kende het bedrijf eind 2021 de grootste Amerikaanse beursgang ooit. Op dat moment had Rivian echter nog maar 156 *pick-ups* daadwerkelijk geproduceerd. Sinds VDL en Rivian hun mogelijke samenwerking bekendmaakten, maakte Rivian een enorme duikvlucht naar beneden en ondertussen blijkt het bedrijf diep in het rood te staan.[2] De uitbreiding van VDL is dus onzeker en sowieso onnodig. De activisten van Red het Sterrebos zijn duidelijk in hun doelen: het Sterrebos mag niet gekapt worden. En ze zijn bereid dit tegen te houden door in de bomen te blijven. Directe actie dus, volgens anarchistische traditie.

LOKALE WEERSTAND

Voorafgaand aan de bezetting waren al op diverse andere manieren acties gevoerd. Een vleermuizenstichting (SEVON) en de lokale belangengroep de Groene Sporenwolf (DGS) dienden bezwaar in bij de Raad van State en die procedure liep nog toen de bezetting van start ging. Daarnaast zijn er demonstraties georganiseerd en onder meer handtekeningen opgehaald. Een bosbezetting was het laatste redmiddel.

De bezetting ging van start op vrijdag 28 januari, in de vroege uren. De dag ervoor bleek de politie getipt en werd het gebied bewaakt door de Amsterdamse Mobiele Eenheid (ME), werden verdachte auto's gestopt en zelfs tot in den treure achtervolgd. De burgemeester kondigde een noodbevel af omdat Extinction Rebellion (XR) van plan zou zijn geweest de wegen te blokkeren. De mensen die zich in de buurt bevonden werden staande gehouden, geïdentificeerd, beboet en één actievoerder werd zelfs gearresteerd. De troepen van de ME gingen zelfvoldaan naar huis in de veronderstelling de publieke orde te hebben bewaard.

ALS VLEERMUIZEN IN DE NACHT

Op vrijdagochtend verraste Red het Sterrebos daarom iedereen met het nieuws dat het bos bezet was. Ongeveer 25 bosbeschermers waren toch het bos in geslopen en hadden zich in de bomen verschanst. Een handjevol lukte het om in het oude eikenbos te komen, het grootste deel klom in de bomen van het aangrenzende populierenbos.

3

De pers pikte het direct op en al snel stond zowel regionale als nationale media in het bos. Aan het einde van de middag begon VDL met het afsluiten van het bos, eerst door bordjes met 'verboden toegang' te plaatsen en mensen te sommeren te vertrekken, en later door het hele gebied af te grendelen met hekken. Ook werd het gebied sinds de bezetting bewaakt door flink veel beveiligers en camera's. Gedurende de nacht werden activisten door middel van zaklampen en harde muziek door de beveiligers, die massaal aanwezig waren, uit hun slaap gehouden. Een vesting dus, alles om de belangen van het miljardenbedrijf VDL te beschermen.

Een vesting dus, alles om de belangen van het miljardenbedrijf VDL te beschermen

VERDEEL EN HEERS

Dinsdag zette VDL zijn grootste troef in: de werknemers. Een paar honderd van hen demonstreerden tegen de activisten, gesteund door de vakbonden FNV en CNV. Waar Red het Sterrebos de slogan: 'bos en banen gaan prima samen' gebruikte, kwam de tegendemo met 'duurzaamheid kan samen met werkbeHOUT'. FNV-bestuurder en CDA-man Ron Peters was duidelijk voor VDL's karretje gespannen. Peters noemde de publicitaire aandacht voor de 'boomhangers' buitenproportioneel. 'Ik hoor niemand iets roepen over de toekomst van VDL Nedcar en de werkgelegenheid. Het is een stel Hollanders dat ons wil vertellen hoe we hier het een en ander moeten aanpakken.' Hij ontkende in zijn toespraak dat er zinvolle alternatieven voor de kap zijn: 'Elders bouwen is kapitaalvernietiging,' hield hij zijn gehoor voor. 'Daar werken we niet aan mee.'

Waren werknemers en bosbeschermers nu elkaars vijanden? Nee, dit was een typisch voorbeeld van hoe kapitalistische graaiers anderen tegen elkaar uitspelen. Het bos is de vijand, de 'boomklevers' bedreigen de baanzekerheid. Het zijn echter juist VDL en de autoproducenten BMW en Mitsubishi die voortdurend mensen in onzekerheid houden in hun onophoudelijke zoektocht naar de goedkoopste werkkrachten. Als ontslag uiteindelijk goedkoper blijkt, zullen dezelfde mensen die nu nog voor hun banen en de uitbreiding van de fabriek demonstreren net zo makkelijk door VDL Nedcar op straat worden geschopt.

Ook belangengroepen werden tegen elkaar uitgespeeld. Stichting de Groene Sporenwolf, de lokale belangengroep die de grootste bezwaarmaker was, bleek ineens in onderhandeling te zijn met VDL. De autofabriek beloofde allerlei mooie cadeaus op voorwaarde dat de stichting hun bezwaar maar terugnam en zorgde daarmee voor conflict in het dorp Nieuwstadt en daarbuiten. Een andere bezwaarmaker, een manege, werd in z'n geheel opgekocht.

Zo liet VDL zien volgens welke regels het spel volgens hen gespeeld zou moeten worden – en dat uiteraard met alle steun van de autoriteiten en hun politie.

EEN ONNEEMBARE VESTING, OF TOCH NIET?

In deze strijd tussen David en Goliath leek het er meerdere keren op dat VDL zou winnen. Nieuwe hulptroepen werden met geweld tegengehouden door beveiligers en sommigen van de bosbeschermers werden in het donker door bewakers in de kraag gevat als zij even naar beneden afdaalden. Op donderdagavond, een week na de start, waren nog maar twee activisten over: Ed in de eikenboom en Maarten in het populierenbos naast de Rijksweg.

Nadat eerdere pogingen om langs de hekken en bewakers te komen op één persoon na mislukten, er steeds meer activisten het bos moesten verlaten vanwege andere verantwoordelijkheden of omdat ze vermoeid waren, en de laatste vrouw door de bewaking bij de kladden was gegrepen omdat ze ging plassen, was daar ineens Boselfje. Boselfje was in haar eentje het eikenbos in gekomen en had daar een soort nest gebouwd terwijl de bewaking blijkbaar zat te slapen.

Slechts een paar uur later meldde Maarten dat iemand zich met een ladder bij hem had gevoegd. De nacht erop lukte het een groep van 35 actievoerders om gezamenlijk het bos binnen te dringen door als grote groep de bewaking en aanwezige politie te overweldigen. De bewakers waren niet bij machte om alle klimmers in de kraag te vatten en werden constant gedwarsboomd als ze dat wel lukten. Uiteindelijk wisten tien klimmers in het eikenbos te geraken. Het bleek dus niet onmogelijk om de vesting te nemen, op geheel eigen en creatieve manieren. Na vele verloren slagen werd het bos in het weekend voor een groot deel terug veroverd door strijdbare vleermuizen.

Zo zette de bezetting van het Sterrebos zich voort als een spannend verhaal waarbij iedere dag wel weer iets onverwachts gebeurde. We hadden het bijna niet beter kunnen verzinnen.

> Zo zette de bezetting van het Sterrebos zich voort als een spannend verhaal

DE DRUK WORDT VAN ALLE KANTEN OPGEVOERD

De eerste strategie van de autoriteiten om de activisten uit te hongeren werd gestaakt nadat we heisa maakten en mensen opriepen naar het bos te komen met eten en spullen. De burgemeester moest schoorvoetend toegeven dat eten en water toch echt een mensenrecht is en vanaf dat moment mocht de actiegroep dagelijks de activisten voorzien van proviand.

Daarnaast begonnen steeds meer mensen de bezetters te steunen en werden er zelfstandig acties opgezet. Zo werd er een solidariteitsverklaring getekend door meer dan honderd organisaties en werd er als vervolg daarop een grote demonstratie georganiseerd op zondag 6 februari, waarbij honderden mensen langs het bos liepen en de bezetters een hart onder de riem staken met leuzen en steunbetuigingen. Indrukwekkend was tevens de steun van buurtbewoners, die slaapplekken, opslag- en werkruimte aanboden en allerhande spullen en etenswaren kwamen bezorgen. Velen doneerden geld.

En wie weet, tegen de tijd dat deze Buiten de Orde op de matten ligt, zijn er al veel meer actievoerders het gebied ingekomen. Misschien is het Sterrebos wel gered. Want grote bedrijven denken de touwtjes in handen te hebben, maar winnen niet altijd.

EPILOOG

Op 8 februari, de twaalfde dag van de bezetting, werd het Sterrebos plots ontruimd. Op de vroege dinsdagochtend werd de omgeving rondom het bos volledig afgezet, alsof er een bom van immense omvang was gevonden. Niemand mocht dichterbij komen, ook de pers niet. Na een lange stilte en meerdere geruchten in de wandelgangen bleek dat de Groene Sporenwolf alsnog tot een akkoord was gekomen met de miljardairs van de familie Van der Leegte. Onderdeel van het akkoord was dat de gekapte bomen als insectenhotel zouden worden ingezet en dat 55 bomen van formaat zouden worden verplaatst naar het nabijgelegen Wolfrath. Dat een boomverzorger later meldde dat dit een onbegonnen zaak en een wassen neus was – want ‘een eik geeft gezeik’ – mocht niet baten.

Ook de aanwezigheid van een bosuilpaar – een beschermde diersoort – dat op hun eieren aan het broeden was, hield de kap niet tegen. Dat de boom met het uilenpaar niet mocht worden gekapt, net als alle bomen in een straal van 75 meter rondom die boom, was enkel nog een doekje voor het bloeden.

Met hoogwerkers werden de laatste zeven activisten verwijderd uit de bomen, terwijl op de achtergrond het geronk van kettingzagen het einde van het bos inluidde. Het eeuwenoude bos is voorgoed verloren, maar we hebben ieder bedrijf en iedere projectontwikkelaar in Nederland laten zien dat dit niet ongezien en ongestraft kan in tijden van een ongekende natuur- en klimaatcrisis. Heel Nederland weet wel: een grote groep bosbeschermers staat paraat om, als het moet, wéér de boom in te gaan. Ⓐ

Noten

1 Ella de Beuk zat in het mediateam van Red het Sterrebos en deed onder andere woordvoering vanachter een zelfgebreide vleermuis-bivakmuts. Dit artikel is geschreven op persoonlijke titel en geeft niet per se de opvattingen van de hele groep weer.

2 autointernationaal.nl/2021/12/verlieslijdend-rivian-niet-bezig-met-europese-fabriek

WIE IS RED HET STERREBOS?

Red het Sterrebos is een bont gezelschap van ondertussen meer dan vijftig, veelal jonge, mensen uit heel het land. De initiatiefnemer is Har, een lokale vogelkenner die zo oplettend was om GroenFront! in te schakelen toen hij hoorde dat het Sterrebos gekapt zou worden. Hieruit volgde een actiegroep die zich nu Red het Sterrebos noemt. De groep is niet geregistreerd en organiseert zichzelf op non-hiërarchische wijze. Er zitten actie-klimmers bij en mensen van *Fridays for Future, Extinction Rebellion, Amelisweerd niet Geasfalteerd* en andere groepen. De groep krijgt veel steun van omwonenden die onder andere slaapplekken, transport en spullen aanbieden.

NATUURWAARDE VAN HET STERREBOS

Het Sterrebos is een uniek, rustig, verwilderd bos van zeven hectare groot. Omdat het niet wordt onderhouden en nauwelijks wordt gebruikt door publiek is het een ideaal toevluchtsoord voor dieren. Verschillende vleermuissoorten overwinteren er in de bomen: de gewone grootoorvleermuis, de baardvleermuis, de rosse vleermuis, de watervleermuis, de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de bosvleermuis, de franjestaart, de ingekorven vleermuis. Daarnaast leven er in het bos 23 soorten broedvogels, dassen, reeën, wild zwijn, wezels, de levendbarende hagedis en de kleine ijsvogelvlinder. Veel van de bomen, vooral eiken, zijn al tweehonderd jaar oud. Het bos krijgt dan ook de zogenaamde goudgroene status, de hoogste natuurwaarde die kan worden toegekend.

REPRESSIE EN INTIMIDATIE

Het Sterrebos werd voorafgaand aan de bezetting al bewaakt door een particulier beveiligingsbedrijf. Deze bewaking werd opgeschaald nadat activisten de bomen hadden bereikt. De overijverige beveiligers hebben zich schuldig gemaakt aan buitensporig fysiek geweld en specifieke agressie en intimidatie naar vrouwen toe. De politie heeft zelfs moeten optreden tegen deze beveiligers. Maar ook de politie en de lokale autoriteiten zetten alle bekende troeven in, waaronder ID-controles, auto's achtervolgen, fysiek geweld en willekeurige aanhoudingen. Het is duidelijk aan welke kant het gezag staat. Eerst maar even een uitleg van de noodzaak van deze bezetting. De actie is georganiseerd om het bos te beschermen tegen de geplande kap door autofabriek VDL Nedcar.

VDL wil op de plek van het eeuwenoude bos een nieuwe productielijn neerzetten. De fabriek houdt vol dat de kap noodzakelijk is voor de uitbreiding en gebruikt daarbij het argument dat duizenden banen op de schop gaan als het bos niet wijkt. VDL produceert nog tot 2023 auto's voor BMW en denkt de kans op een nieuwe opdrachtgever te vergroten door daarop vooruitlopend uit te breiden. De huidige BMW-hal ombouwen zou te lang duren en te veel kosten – wat voor een bedrijf dat uit is op winstmaximalisatie geen optie is.

EL VIOLADOR ERES TÚ: UN VIOLADOR EN TU CAMINO

Vertaling van een protestlied: ‘De verkrachter dat ben jij: Een verkrachter op je pad’

Vertaling Kees Stad

Beeld redradiove.com

Dit feministische lied tegen verkrachtingscultuur werd bedacht door het uit vier vrouwen bestaande Chileense collectief LASTESIS uit Valparaíso. ‘Un violador en tu camino’ wil enerzijds de luisteraar confronteren met de seksuele gruweldaden tegen vrouwen – seksuele intimidatie, seksueel misbruik, verkrachting en femicide. Anderzijds wil het de medeplichtigheid van het gerechtelijk apparaat aantonen, dat verkrachte vrouwen de schuld geeft – door te vragen waar ze waren en hoe ze zich kleedden – en verkrachters onbestraft laat. Dit geldt onder andere voor de misogyne Chileense politie en met name de *carabineros*-marechaussee (hier voor ‘pacos’ uitgescholden) die onder andere door Human Rights Watch is beschuldigd van het schenden van mensenrechten en de verkrachting van vrouwelijke demonstranten*; en van de Chileense politiek, die weigert om vrouwen wettelijke bescherming te bieden tegen geweld. Deze drie machten zijn de onderdelen van een onderdrukkend patriarchaat dat verkrachting tolereert en zelfs aanmoedigt (‘el estado opresor es un macho violador’, ‘de onderdrukkende staat is een mannelijke verkrachter’). Hierin is ook iedereen die het patriarchale systeem – dat femicide en alle vormen van seksueel misbruik van en geweld tegen vrouwen toestaat – blijft verdedigen en geen radicale veranderingen eist, medeplichtig: ‘el violador eres tú!’, ‘de verkrachter, dat ben jij!’

‘Un violador en tu camino’ ging in 2019 viral, met name in feministische gemeenschappen, nadat opnamen van het optreden van LASTESIS werden gepubliceerd op sociale media. Bij één van de eerste demonstraties werd de hymne door geblinddoekte vrouwen van diverse leeftijden uitgevoerd. Het viel hierbij op dat er ook veel vrouwen uit oudere generaties, die normaal weinig betrokken worden in discussies over feminisme, meededen met de uitvoering.

LASTESIS volgde hierop met een oproep aan alle feministische groepen en collectieven over de wereld om de hymne, die op dat moment extreem aan populariteit won, tijdens massale demonstraties uit te voeren. Dit gebeurde vervolgens op grote schaal: onder andere in India, Japan, Turkije, Zweden en Duitsland. Deze vervolgoptredens werden op hun beurt ook wijd verspreid op sociale media.

Als gevolg van deze acties publiceerde Pussy Riot in samenwerking met LASTESIS een videomanifest over politiegeweld tijdens de opstanden in Chili. LASTESIS is later nog aangeklaagd door de Chileense politie vanwege ‘aanmoediging tot geweld’; Deze aanklacht is later afgewezen in de Chileense rechtbank. Ⓐ

Bron
Elfeminismo. Web Feminista para feministas. (Feminisme: Feministische website voor feministen)
elfeminismo.com/el-violador-eres-tu-un-violador-en-tu-camino/

Noten
* hrw.org/world-report/2021/country-chapters/chile

Verder lezen
instagram.com/lastesis/
artistsatriskconnection.org/story/lastesis

El violador eres tú Un violador en tu camino	De verkrachter dat ben jij Een verkrachter op je pad
El patriarcado es un juez, que nos juzga por nacer y nuestro castigo es la violencia que no ves. El patriarcado es un juez, que nos juzga por nacer y nuestro castigo es la violencia que ya ves.	Het patriarchaat is een rechter die ons veroordeelt omdat we geboren zijn en onze straf is het geweld dat je niet ziet. Het patriarchaat is een rechter die ons veroordeelt omdat we geboren zijn en onze straf is het geweld dat je nu ziet
Es feminicidio Impunidad para el asesino Es la desaparición Es la violación	Het is femicide straffeloosheid voor de moordenaar het is de verdwijning het is verkrachting
Y la culpa no era mía, ni dónde estaba, ni cómo vestía Y la culpa no era mía, ni dónde estaba, ni cómo vestía Y la culpa no era mía, ni dónde estaba, ni cómo vestía Y la culpa no era mía, ni dónde estaba, ni cómo vestía El violador eras tú El violador eres tú	En de schuld ligt niet bij mij, bij waar ik was, of hoe ik mij kleedde En de schuld ligt niet bij mij, bij waar ik was, of hoe ik mij kleedde En de schuld ligt niet bij mij, bij waar ik was, of hoe ik mij kleedde En de schuld ligt niet bij mij, bij waar ik was, of hoe ik mij kleedde De verkrachter dat was jij De verkrachter dat ben jij
Son los pacos (policías) Los jueces El estado El presidente El estado opresor es un macho violador El estado opresor es un macho violador El violador eras tú El violador eres tú	Het is de politie de rechters de staat de president De verdrukkende staat is een mannelijke verkrachter De verdrukkende staat is een mannelijke verkrachter Jij was de verkrachter Jij bent de verkrachter
Duerme tranquila niña inocente, sin preocuparte del bandolero, que por tus sueños dulce y sonriente vela tu amante carabinero.	Slaap zacht, onschuldig meisje Zonder zorgen over de bandiet Want over jouw dromen waakt, zoet en lachend jouw lovende *carabinero*
El violador eres tú El violador eres tú El violador eres tú	De verkrachter dat ben jij De verkrachter dat ben jij De verkrachter dat ben jij

MAAK KAPOT WAT DE PLANEET KAPOT MAAKT?

De tijd dringt en de klimaatbeweging heeft het over radicalere actievormen – maar andere kwesties zouden nu juist centraal moeten staan

Tekst Jan Ole Arps en Guido Speckmann
Vertaling Laura

Beeld Ende Gelände

Beeld Tim Wagner

De resoluties van de VN-klimaatconferentie in Glasgow zijn een ramp. Ze zetten de koers uit voor een drastische en onomkeerbare opwarming van de aarde die het voortbestaan van honderden miljoenen mensen en ontelbare dier- en plantensoorten bedreigt. Of er nu kantelpunten in het klimaatsysteem worden bereikt over tien, twintig of zelfs vijftig jaar: we stevenen af op een situatie die het leven en ook de voorwaarden voor communistische utopieën fundamenteel zal veranderen.

Gezien de grimmige situatie is er in de lokale klimaatbeweging een debat ontstaan over de politieke richting. Enerzijds wordt de tactische kwestie van de actievormen betwist: moet de klimaatbeweging haar toevlucht nemen tot radicalere middelen om de druk op te voeren? Anderzijds gaat het om de strategische oriëntatie: op wie richt de beweging zich, hoe denkt ze de opwarming van de aarde te kunnen beperken?

De roep om militante actievormen wordt momenteel vooral aangekaart met de bedoeling de staat onder druk te zetten effectievere klimaatbeleidsmaatregelen te nemen. De bekendste pleitbezorger is de Zweedse bioloog Andreas Malm. Zijn oproepen tot sabotage en vernietiging van fossiele infrastructuur verschijnen in de grote media, met het argument dat als iemand een tijdbom in je huis plaatst je het recht hebt om deze onschadelijk te maken. Dus als een industrie ons levensonderhoud vernietigt, hebben we het morele recht om deze ook lam te leggen.

In Duitsland zorgde eind november een interview van *Der Spiegel* met de sinds jaar en dag actieve klimaatactivist Tadzio Müller voor ophef. Daarin waarschuwt Müller dat delen van de klimaatbeweging zullen radicaliseren door de passiviteit van de politiek, voorspelt hij ‘gesloopte autoshowrooms, vernielde auto's, sabotage in gascentrales of pijpleidingen’ voor komende zomer en voorspelt hij zelfs de opkomst van een ‘groene RAF’. Andere vormen van protest zouden niet genoeg zijn geweest nu de tijd dringt.

Er is zeker veel voor te zeggen dat de klimaatbeweging haar protestrepertoire uitbreidt en ja: de tijd dringt. Toch is het opvallend dat de oproep tot militante actie er vooral op gericht is om de staat of zelfs de energiebedrijven zelf tot actie aan te zetten. Andreas Malm stelt expliciet dat als de staat niet ingrijpt, anderen dat wel moeten doen; ‘niet omdat activisten de afschaffing van fossiele brandstoffen kunnen bereiken – alleen staten hebben de macht om dit te doen – maar omdat het hun rol is om de druk hiertoe op te voeren.’

Deze oproepen tot wat we militant reformisme kunnen noemen, erkennen dat de staat voorrang geeft aan de belangen van bedrijven en eerst gedwongen moet worden het roer om te gooien. Maar deze oproepen negeren het feit dat de staat niet anders kan dan de best mogelijke voorwaarden scheppen voor de exploitatie van het kapitaal. In het kapitalisme is er dan ook geen beleid denkbaar dat economische groei en toenemend verbruik van hulpbronnen in de weg staat – en dat zou nodig zijn om de uitstoot van schadelijke broeikasgassen op zijn minst stabiel te houden.

De roep om radicalere acties gaat daarmee voorbij aan belangrijke fundamentele vragen: in hoeverre mag de klimaatbeweging hopen op de staat voor klimaatbescherming en kan ze dat überhaupt? Welke druk is nodig om effectieve klimaatbescherming af te dwingen en hoe moet die worden gemobiliseerd? En als dat geen veelbelovende strategie is, wat zijn dan de alternatieven? Hieronder proberen we enkele antwoorden te schetsen die in de antikapitalistische delen van de klimaatbeweging worden besproken en uit te werken welke politieke vragen daaruit voortvloeien. We zullen hier niet ingaan op Green New Deal-concepten, omdat deze gebaseerd zijn op de illusie van ecologische hervorming met gelijktijdige economische groei en met hun benodigde hulpbronnen, uiteindelijk neerkomen op een soort groen kolonialisme.

> De roep om meer militante actie blijft een daad van zelfbevrediging door enkel de vorm te radicaliseren

1. ECOSOCIALISME

De meest prominente vertegenwoordiger van de ecosocialistische trend in het debat over klimaatstrategie in het Duitse taalgebied is de economisch geograaf Christian Zeller. Hij heeft zijn gedachten in het boek *Revolution für das Klima. Warum wir eine ökosozialistische Alternative brauchen* (2020) gepubliceerd, maar ook gepresenteerd in tal van artikelen. Zijn belangrijkste stelling is dat de beweging voor klimaatrechtvaardigheid dringend een strategie moet ontwikkelen ‘die zelfactiviteit en zelfredzaamheid onder werkende mensen aanmoedigt’. Alleen de loonarbeiders in de bedrijven zijn potentieel in staat om de beslissende vragen wat, hoe, waar, voor wie en op welke manier wordt geproduceerd, centraal te stellen in het maatschappelijk debat.

In een notendop is Zellers definitie van ecosocialisme een ‘samenleving die samen beslist, meer deelt en minder produceert’. Om minder te produceren is een historisch ongekende herstructurering en ontmanteling van het industriële apparaat nodig, omdat fossiele energie niet kan worden vervangen door hernieuwbare energie en er dus wereldwijd veel minder energie moet worden verbruikt. Vanuit het socialisme haalt Zeller de focus op de arbeidersklasse, de kwestie van eigendom en de revolutionaire breuk met het kapitalisme als voorwaarde voor een samenleving die de opwarming van de aarde kan tegengaan.

Zeller distantieert zich van het traditionele socialisme of de vakbeweging omdat deze vastzitten in

productivistische ideeën van groei en afhankelijk zijn van de ontwikkeling van de productiekrachten. Tegenwoordig is de noodrem echter de enige manier om te voorkomen dat productiekrachten zich volledig ontwikkelen tot vernietigende krachten. In tegenstelling tot de eerdere revolutionaire pogingen staan voor Zeller niet alleen de politieke, sociale en economische reorganisatie van de samenleving op de agenda, maar ook de reorganisatie van het gehele productieapparaat, inclusief reproductie. Daarom pleit Zeller ook voor een strategische alliantie tussen de feministische beweging, de klimaatrechtvaardigheidsbeweging en de arbeidersbeweging.

Zeller is zich ervan bewust dat er een gigantische kloof gaapt tussen de maatregelen die genomen moeten worden en het besef van de noodzaak van deze maatregelen – vooral onder loonarbeiders. De eis tot omvorming en ontmanteling van het industriële apparaat zou betekenen dat grote delen van de arbeiders in staking zouden moeten gaan om hun eigen banen overbodig te maken. Omvorming alleen is bij lange na niet genoeg; hele sectoren (zoals de wapen- of auto-industrie) zouden radicaal moeten inkrimpen.

Zeller antwoordt dat er geen lineaire vooruitgang is, dat historische ontwikkeling ook sprongen, breuken en verdichtingen kent. Met het oog op de naderende klimaatcatastrofe moet links zich voorbereiden op dergelijke abrupte ontwikkelingen. ‘Het aardsysteem maakt momenteel sprongen, en dat geldt ook voor samenlevingen,’ schrijft Zeller. ‘Over een paar decennia leven we in een fysiek andere wereld. (...) Daarom hebben we organisaties nodig die ook in staat zijn sprongen te maken. Organisaties die zich aanpassen aan schijnbaar realistische concepten worden meegesleurd door de gang van zaken en hebben niet langer het potentieel om alternatieve perspectieven voor te stellen.’ Het idee van de sprongen kan worden afgedaan als historisch-filosofische speculatie. Maar medio 2018 had niemand zich de wereldwijde stakingsdagen van Fridays for Future kunnen voorstellen en medio 2019 had niemand zich een wereldwijde pandemie kunnen voorstellen. Zeller noemt zelf concrete prille uitlopers van waaruit een pluriforme ecologische massabeweging van loonarbeiders zou kunnen ontstaan: de gezamenlijke cao-actie van vakbond ver.di en Fridays for Future in het najaar van 2020, de staking van de medewerkers van de Total-raffinaderij in Grandpuits, Frankrijk, gedragen door vakbond CGT en gesteund door milieuorganisaties in 2021, die gericht was op de omschakeling van de olie-industrie, of de Bosch-staking in München. ‘Ik pleit voor het starten van een debat over strategische opties voor het opbouwen van een sociale tegenmacht die verder gaat dan het overnemen van overheidsverantwoordelijkheid in burgerlijke regeringen,’ aldus Zeller.

2. ALLIANTIE TUSSEN KLIMAAT- EN KLASSENSTRIJD

De strijd in de Bosch-fabriek in München is momenteel een van de weinige voorbeelden van samenwerking tussen de klimaatbeweging en arbeiders in de auto-industrie in Duitsland. De Bosch-fabriek in München wordt gesloten onder het mom van klimaatbescherming. Klimaatactivisten en medewerkers hebben de handen ineengeslagen om dit tegen te gaan. Ze pleiten voor omschakeling van de productie naar klimaatvriendelijke en maatschappelijk noodzakelijke producten. Laura Meschede van de groep Klimaschutz und Klassenkampf bekritiseerde in *ak* 674 dat de klimaatbeweging geen link heeft naar klassenstrijd omdat ze het belang van consumptie te veel benadrukt, terwijl het in werkelijkheid gaat om de kwestie van de productie en dus om eigendom: ‘Klasse is niet alleen belangrijk om morele redenen, maar vooral ook om strategische: de strijd tegen klimaatverandering is onlosmakelijk verbonden met de vraag wat we produceren – en hoe. En demonstraties alleen kunnen op dit punt geen druk uitoefenen. (...) Bij stakingen is dat anders.’ Bovendien treft klimaatverandering loonafhankelijken het meest. Daarom is het een ‘reëel klassenbelang’ om op te treden tegen klimaatverandering – en het moet een specifiek belang zijn van de klimaatbeweging om de alliantie met de loonarbeiders te smeden.

De Angry Workers-groep uit Londen betoogde hetzelfde in een recente reeks artikelen. De Angry Workers benadrukken dat alleen zelfgeorganiseerde arbeiders de macht kunnen ontwikkelen om maatregelen door te drukken om een einde te maken aan de klimaatcrisis – niet door meer druk uit te oefenen op de staat, maar door te strijden tegen kapitalistische uitbuiting.

In tegenstelling tot het initiatief Klimaschutz und Klassenkampf bij Bosch, dat steunt op samenwerking met IG Metall, zien de Angry Workers geen geschikte bondgenoten in de vakbonden: ‘Het bestaan van de vakbonden hangt af van het voortbestaan van het kapitalistische systeem. Het hangt af van hun taak om “de banen en belangen van hun leden te beschermen”.’ De Angry Workers zien hun eigen rol, naast het analyseren en leggen van contacten tussen arbeidsconflicten en de klimaatbeweging, in het versterken van de zelforganisatie van werknemers en het inbrengen van klimaateisen in arbeidersstrijd, bijvoorbeeld met hittestakingen tegen stijgende temperaturen.

> **De eis tot omvorming en ontmanteling van het industriële apparaat zou betekenen dat grote delen van de arbeiders in staking zouden moeten gaan om hun eigen banen overbodig te maken.**

Waar noch de Angry Workers, noch de groep in München tot nog toe een antwoord op hebben, is hoe de toe-eigening van de productiemiddelen door de arbeiders op korte tijd zou moeten slagen of hoe de noodzaak om een groot aantal industrieën te ontmantelen kan worden aangepakt. Het dilemma dat niet alleen de vakbonden, maar ook de arbeiders als loontrekkenden afhankelijk zijn van een succesvolle uitbuiting van kapitaal, komt tot nu toe slechts in beperkte mate tot uiting.

De Volkswagenmedewerker Lars Hirsekorn hintte vorig jaar in een *ak*-interview op een uitweg. Hij benadrukte de toename in levenskwaliteit die meer vrije tijd betekent en wees op de noodzaak van nieuwe mobiliteitsconcepten, bijvoorbeeld door een enorme uitbreiding van het openbaar

vervoer. Alleen dan zijn beperkingen op het individueel vervoer überhaupt mogelijk. Dit voorbeeld laat al zien hoe belangrijk het is om in de discussie over klassen- en klimaatstrijd van meet af aan te vermijden dat het perspectief zich beperkt tot het individuele bedrijf.

3. ALLIANTIE MET BEWEGINGEN IN HET GLOBALE ZUIDEN

In hun artikel 'Warum sich die Klimabewegung dekolonisieren muss' in *ak* 673 benadrukken Esteban Servat en Nico Graak het gevaar van de ngo'isering of parlementarisering van de klimaatbeweging. Zij pleiten daarentegen voor de dekolonisatie ervan. Ze schrijven: 'De fronten bevinden zich meestal in het Globale Zuiden, waar mensen lijden onder de vernietiging van hun land en koloniale uitbuiting door voornamelijk multinationale ondernemingen uit het Globale Noorden, die zichzelf in hun thuisland als groen presenteren. Een strategie ontwikkelen kan dus alleen doordat je naar de mensen aan deze fronten luistert en ze je de doelen en zwakke punten van de industrie en multinationale klimaatcriminelen laat zien.'

Hoe gaat een mondiale beweging politiek om met de machtsverhoudingen die bestaan tussen de uitgebuite klassen in het Globale Noorden en Zuiden?

Deze denkwijze herhaalt enkele problemen die ook kenmerkend waren voor de anti-imperialistische concepten van de jaren zeventig en tachtig. Niet alleen wordt er niet verwezen naar de uitgebuitenen in het Globale Noorden, die ook meer zullen lijden onder klimaatverandering, maar ook niet naar de mogelijkheid van strijd in de kapitalistische centra – wat ook een antwoord geeft op de vraag hoe iets eigenlijk kan worden bestreden bij de corporaties.

Ondanks deze zwakheden identificeert de oproep tot dekolonisatie de centrale problemen van de klimaatrechtvaardigheidsbeweging: het feit dat de bedrijven in het Globale Noorden de producenten van de klimaatcrisis zijn, terwijl de belangrijkste slachtoffers in postkoloniale samenlevingen leven, vooral in het Globale Zuiden, is een feit waar elke klimaatbeleidsstrategie rekening mee moet houden. En iedereen die knoeit met wereldwijde industrieën en waardeketens, kan dat alleen in een wereldwijde organisatie. Het feit dat de protesten van deze zomer tegen de frackgasterminal in Brunsbüttel bij Hamburg probeerden te focussen op wereldwijde onderlinge verbondenheid en neokoloniale omstandigheden is een goede stap. Hetzelfde geldt echter voor mondiale bedrijven: hun werknemers hebben de grootste macht om hen onder druk te zetten. De vraag blijft: hoe gaat een mondiale beweging, die mondiaal moet zijn, politiek om met de machtsverhoudingen die ook tussen de uitgebuite klassen in het Globale Noorden en het Zuiden bestaan, zonder ze naar de marge te verdringen of ze als moreel appèl te behandelen?

4. IMPULSEN VAN DE DEGROWTH-BEWEGING

De kernthese van de groeikritische beweging is dat het onmogelijk is om economische groei los te koppelen van de materiële productie – dat wil zeggen het verbruik van grondstoffen en energie. En dat de opwarming van de aarde tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt. Of, om het simpeler te zeggen: er bestaat niet zoiets als eindeloze groei op een eindige planeet. Het gevolg hiervan is dat productie en consumptie drastisch omlaag moeten. De noodzakelijke radicale vermindering van de doorvoer van materie, energie en emissies in samenlevingen in het Globale Noorden is alleen mogelijk door een verlaging van de economische output en een ingrijpende herstructurering van productie en consumptie. Dit komt neer op het de-privilegiëren van het Globale Noorden, de elites in het bijzonder.

In tegenstelling tot de traditionele linkse stromingen neemt de kritiek op de groei dus de biofysische grondslagen van de economie en daarmee de ecologische kwestie serieus. Hun voorstellen voor het verminderen van de energie- en materiaalverbruik zijn veel geavanceerder dan bijvoorbeeld in de ecosocialistische of zelfs in de hierboven beschreven bedrijfsgerichte concepten. Daarmee samenhangend omvat *degrowth* ook een meer diepgaande kritiek op technologie, met name de hoop dat technologieën een middel kunnen zijn om efficiënter te werken en zodoende de uitstoot te verminderen; kwesties die in de meeste linkse stromingen nauwelijks bediscussieerd worden.

De degrowth-beweging beperkt zich echter niet tot kritiek, maar probeert een utopische dimensie te laten zien. Minder productie en consumptie betekent niet per se minder tevredenheid en geluk, maar juist meer. Tijdwinst, onthaasting, afschaffing van statusconsumptie en vervreemding zijn slechts enkele sleutelwoorden. Maar: in hun afkeer van het industrialisme wijzen veel groeicritici ook de arbeidersklasse af als onderwerp van transformatie. Er is nauwelijks kritiek op de drang tot kapitaalaccumulatie als aanjager van economische groei en daarmee de toename van het hulpbronnenverbruik en de uitstoot.

HOE NU VERDER?

Van de voorgestelde benaderingen biedt het ecosocialistische voorstel de beste basis voor een plausibele strategische oriëntatie. Het moet echter worden aangevuld met de vragen waar sommige van de andere voorstellen zich op richten.

Een koerswijziging die de opwarming van de aarde nog steeds zou kunnen afremmen is simpelweg niet verenigbaar met de kapitalistische drang naar groei. De klimaatbeweging moet tot dit inzicht komen als ze haar acties niet wil baseren op illusies die door de omstandigheden aan duigen zullen vallen en op teleurstelling zullen uitlopen.

De beschreven kloof tussen ecologische noodzaak en politieke realiteit nodigt uit tot apocalypticisme en hopeloosheid. De roep om meer militante actie is tegen deze achtergrond begrijpelijk, maar ook dit blijft een daad van zelfbevrediging door enkel de vorm te radicaliseren. Militante actie kan pas zinnig worden gevoerd als er duidelijkheid is over de politieke strategie waarin dit zou worden ingebed.

Of de sprongen in maatschappelijk bewustzijn en handelen, waar Christian Zeller het over heeft,

mogelijk zijn, kan alleen met praktische pogingen blijken. Voor zo'n poging is het cruciaal dat de antikapitalistische delen van de klimaatbeweging actie durven te gaan voeren in industrieën die de opwarming van de aarde aanjagen en daar politieke ervaring op te doen. Het voorbeeld van Bosch in München kan de eerste belangrijke lessen bieden die kunnen worden gebruikt om de mogelijkheden en moeilijkheden van een klimaatstrijd op de werkvloer te evalueren. Soortgelijke pogingen kunnen ook op andere plaatsen worden ondernomen. Aanknopingspunten genoeg: alleen al in de Duitse auto-industrie zijn er plannen om de komende jaren meer dan honderdduizend banen te schrappen en tal van fabrieken te sluiten en in veel bedrijven zijn vakbondsleden en vertegenwoordigers zich bewust van de ecologische problemen.

Voor de toekomst van de klimaatbeweging is het cruciaal om in bedrijven te stappen en daar politieke ervaring op te doen.

Ook al is het vanuit het actierepertoire van de linkse delen van de klimaatbeweging logischer om autobeurzen te blokkeren, is het van groot strategisch belang dat de productielocaties van de klimaatschadelijke industrieën bezocht worden en er gezocht wordt naar manieren tot gezamenlijke strijd met degenen die er werken.

Tegelijkertijd moeten de inzichten van de degrowth-beweging in deze strijd vloeien. Dat wil zeggen dat de klimaatbeweging zich moet bezighouden met de materiële aspecten van de productie en de omvorming of ontmanteling ervan naar het voorbeeld van individuele productietakken. In het algemeen zouden suggesties moeten worden besproken over hoe de utopie van een andere samenleving of collectieve ideeën van een goed leven onder omstandigheden van een veranderde omgang met de natuur, met name een drastisch verminderd gebruik van energie en hulpbronnen, denkbaar zijn. Onder welke voorwaarden kan terugdringing zodanig slagen dat sociale en culturele rechten behouden of uitgebreid worden? Het meest waarschijnlijke uitgangspunt lijkt hier het verkrijgen van controle over het eigen leven, zoals ook door Volkswagenmedewerker Lars Hirsekorn verwoord in de arbeidstijdenenquête van IG Metall uit 2017: meer tijd voor vriendschappen, familie, prettige en zinvolle activiteiten, minder tijd die wordt opgeslokt door opgelegd werk ten behoeve van de winst van bazen en aandeelhouders.

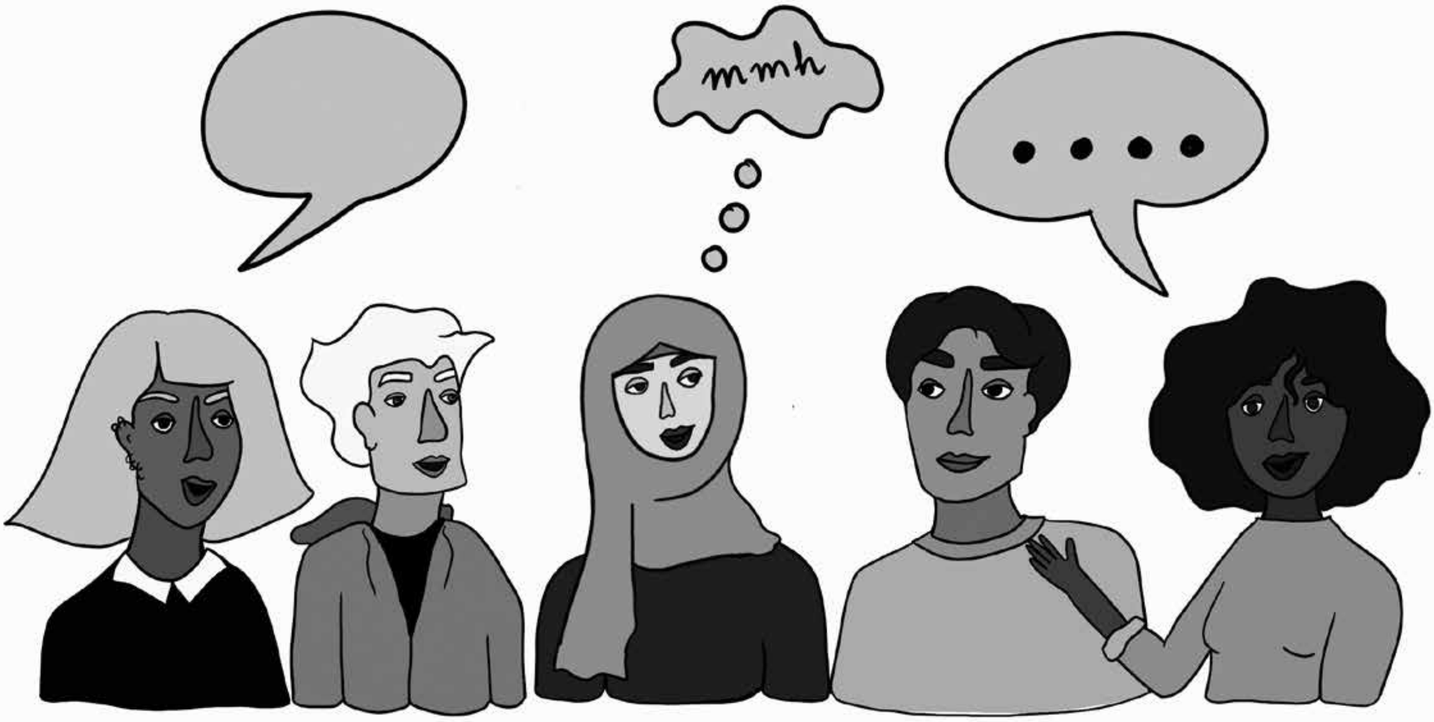
De komende jaren zullen steeds extremere weersomstandigheden voor verwoesting en veel leed zorgen. De beslissingen in Glasgow hebben elke hoop om kantelpunten in het klimaatsysteem te vermijden de grond ingeboord en Die Grünen hebben zojuist met een grote meerderheid een regeerakkoord goedgekeurd waarin staat dat er geen kans is om de opwarming van de aarde tot 1,5 graad te beperken. Grote delen van de klimaatbeweging zullen zich moeten heroriënteren. Misschien zijn de kansen voor een ecosocialistische wending in de beweging, voor experimenten met bedrijfsbeleid en een discussie over de onteigening, herstructurering of ontmanteling van de Duitse industrie door arbeiders toch niet zo slecht. Ⓐ

Bron
www.akweb.de/bewegung/militanz-debatte-in-der-klimabewegung-kaputt-machen-was-den-planeten-zerstoert/

Beeld Christoph Schnüll

ALLES DEKOLONISEREN

PODCASTS OVER DEKOLONISATIE

Voor deze aflevering van onze podcastbesprekingen luisterden wij, Petra en Ronja, naar podcasts over dekolonisatie. Dekolonisatie is een veelbesproken onderwerp – ook in de podcastwereld. Uiteindelijk kozen we negen podcasts die we de moeite waard vonden om met jullie te delen. De selectie bestaat deze keer vooral uit interessante gesprekken met boeiende invalshoeken over dekolonisatie. Door de podcasts die we beluisterden, werden we er ons hernieuwd van bewust dat het kolonialisme nog steeds zichtbaar en voelbaar is in taal, muziek, onderwijs en zelfs ons seksleven.

Tekst Petra & Ronja   Beeld Marijn Helms

We hebben de negen podcasts verdeeld in drie blokken: blok 1 – Dekolonisatie voor beginners, blok 2 – Seks en relaties, blok 3 – Onderwijs en onderzoek. Waar de podcasts precies over gaan en wat wij ervan vinden, delen we graag met jullie volgens ons vaste format.

Dit artikel komt van: doorbraak.eu/alles-dekoloniseren-podcasts-over-dekolonisatie/.
De notenlijst kan worden opgevraagd bij de redactie

1. DEKOLONISEREN VOOR BEGINNERS

DARF SIE DAS?
In het kort - 'Gewaltlose Dekolonisierung gibt es nicht', uitleg over dekolonisatie en de rol van geweld, 30 minuten, Duits, geen transcript.

De makers - De Oostenrijkse podcaster en journaliste Nicole Schöndorfer omschrijft zichzelf als vrouw, feministe en communiste. Zij bespreekt in haar wekelijkse podcast *Darf sie das?* verschillende onderwerpen waarbij het feminisme een rode draad vormt.

Waar gaat het over? - In de aflevering 'Gewaltlose Dekolonisierung gibt es nicht' legt Nicole uit wat dekolonisatie volgens haar betekent. Hierbij is zij het eens met Frantz Fanon dat dekolonisatie niet geweldloos kan plaatsvinden. Frantz Fanon was een bekende Frans-Martinikaanse psychiater en schrijver. Hij schreef in 1961 het boek *Les damnés de la terre* (of in het Nederlands *De verworpenen der aarde*). Hierin beschrijft hij de verschillende fasen van de bevrijdingsstrijd om los te komen van de koloniale machthebbers. Volgens Fanon is de weg naar onafhankelijkheid onvermijdelijk gewelddadig. Dit als reactie op het geweld van de koloniale overheersers. Dekolonisatie schept een nieuwe mens die onafhankelijkheid nodig heeft om te kunnen leven. Het lezen van het werk van Fanon hoort volgens Nicole bij je eigen proces van dekolonisatie.

Wat vonden wij? - Deze podcastaflevering bestaat eigenlijk uit drie delen: eerst een introductie met een aankondiging voor een andere podcast, dan een uitvoerige inleiding in het boek *De verworpenen der aarde* en als laatste een spreekuur. Het spreekuur schijnt een vast onderdeel van *Darf sie das?* te zijn. Nicole gaat tijdens het spreekuur in op de reacties en vragen die zij van haar luisteraars heeft ontvangen. Dit maakt het, denk ik, voor de vaste luisteraars erg leuk. Als incidentele luisteraar was het echter even wennen, omdat ik van het ene naar het andere boeiende onderwerp werd geslingerd.

DE FIGURANT
In het kort - 'Geschiedenis van de anti-racismebeweging', interview over de geschiedenis van de antiracismebeweging in Nederland, 29 minuten, Nederlands, ook als video, geen transcript.

De makers - Het online praatprogramma *De Figurant* wordt gemaakt door Zaaigrond Filmproducties. Zij produceren creatieve, sociaal-maatschappelijke (documentaire-)films. Het programma is naar eigen zeggen voor mensen die een kritische insteek missen in de reguliere, mainstream media.

Waar gaat het over? - In de aflevering 'Geschiedenis van de anti-racismebeweging' interviewt Mathijs van de Sande de activisten Andre Reeder en Mitchell Esajas. Zij nemen je mee op een reis door de bewogen geschiedenis van de antiracistische strijd. Wat begon als een strijd tegen de koloniale overheersers ging verder als een strijd tegen racisme in Nederland. Andre Reeder was een activist bij het Landelijk Overleg van Surinaamse Organisaties in Nederland (LOSON) en later betrokken bij *Strange Fruit*, een collectief van lhbti-jongeren met een migratieachtergrond. Mitchell Esajas is mede-oprichter van *New Urban Collective* en *The Black Archives*. Beiden hebben veel kennis paraat. Tijdens het interview passeren veel namen en acties de revue. Zo vertellen Andre en Mitchell bijvoorbeeld over de kraakacties in de jaren zeventig, toen ongeveer honderd gezinnen de leegstaande flats in de Bijlmer kraakten. Dit omdat er een enorm tekort aan woonruimte was voor mensen die vanuit Suriname naar Nederland waren gekomen.

Wat vonden wij? - Ik zat geboeid naar deze aflevering te luisteren. Het biedt een korte inkijk in de geschiedenis van de strijd tegen racisme in Nederland. Veel van die verhalen waren verdwenen, de organisaties bestaan vaak niet meer. Ik ben blij dat deze verhalen weer verteld worden.

DIPSAUS/WORM ROTTERDAM
In het kort - 'The Sound of Protest', driedelige collaboratie over protest in Nederland tussen WORM Rotterdam en Dipsaus, respectievelijk 28 minuten / 25 minuten / 27 minuten, Engels, geen transcript.

De maker - Mariam el Maslouhi is de maker en presentator van deze miniserie. Zij is podcastmaker (een van de oprichters van Dipsaus) en activist en heeft een passie voor verhalen vertellen.

Waar gaat het over? - De driedelige serie 'The Sound of Protest' gaat over de geschiedenis van protest in Nederland, aan de hand van de persoonlijke ervaringen van de maker en haar gasten. Leuzen, herinneringen, de context van twee decennia protest in Nederland.

Wat vonden wij? - Voor dit artikel heb ik alleen naar de eerste aflevering van de miniserie geluisterd. Hierin spreekt Mariam met haar zus Naima over onder andere haar allereerste protest ooit, namelijk de demonstratie tegen de oorlog in Irak in 2003. Ik vond dat onwijs leuk om te luisteren omdat dit ook een van mijn eigen eerste protesten was.

SCIENCE FOR THE PEOPLE
In het kort - 'Decolonizing Colonization', uitleg over podcasts van en voor indigenous people en hoe dekolonisatie kan helpen fouten in de toekomst te voorkomen, 60 minuten, Engels, geen transcript.

De makers - In de podcast *Science for the People* gaat het om verbanden tussen wetenschap, populaire cultuur, en geschiedenis. De makers hopen zo de achtergronden van actuele gebeurtenissen te begrijpen. Hiervoor interviewen zij onderzoekers, schrijvers, auteurs, journalisten en experts om het te hebben over wetenschap uit het verleden, wetenschap die ons leven vandaag beïnvloedt, en wetenschap die onze toekomst zou kunnen veranderen.

Waar gaat het over? - De koloniale geschiedenis en de ideeën achter dekolonisatie zijn het thema van de aflevering 'Decolonizing Colonization'. Ryan McMahon spreekt over wat verzoening en dekolonisatie vandaag de dag betekenen en waarom ze noodzakelijk werk zijn dat nog voor ons ligt. Ryan is de oprichter van *Indian & Cowboy*, een medianetwerk van en door indigenous people vooral uit Canada. Emily Finke, Celia Yost en Cassandra Phoenix praten in een paneldiscussie over hoe we lessen kunnen trekken uit ons koloniale verleden, zodat we dezelfde fouten in de verre toekomst niet herhalen.

Wat vonden wij? - Gewoon tof. Ik ga zeker meer podcasts van *Indian & Cowboy Network* luisteren. Ik had wel het idee dat ik twee verschillende afleveringen in één luisterde. Eerst het interview met Ryan en daarna een paneldiscussie over ethiek rondom ruimtereizen en het koloniseren van andere (onbewoonde) planeten. Als science fiction-fan vond ik dit laatste deel erg leuk.

THE SEX AGENDA PODCAST
In het kort - 'Sex Work, Healing Justice & Collective Action', gesprek over onder andere sekswerk, zelfverdediging en veel meer, 57 minuten, Engels, geen transcript.

De makers - *The Sex Agenda Podcast* wordt gemaakt en gepresenteerd door doctor Annabel Sowmimo en Edem Ntumy, twee mede-oprichters van *Decolonising Contraception*, een Britse non-profitorganisatie opgericht door zwarte en *people of colour*-mensen die werkzaam zijn op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid.

Waar gaat het over? - De aflevering 'Sex Work, Healing Justice & Collective Action' bestaat uit een inspirerend gesprek met Black Venus, sekswerker, performer en oprichter van Sex and Rage. Het gesprek gaat onder andere over zelfverdediging als middel om te helen en om aan gemeenschappen te bouwen, over misvattingen rondom sekswerk en over waarom het 'Zweedse model' niet werkt voor sekswerkers. Ook wordt er gesproken over het voornemen dat *OnlyFans* had om sekswerkers te weren van hun platform, waarna een storm van protest volgde en OnlyFans aankondigde de ban op seksuele content toch niet door te zetten.

Wat vonden wij? - Prettig om naar te luisteren, veel meer een goed gesprek dan een interview, heel breed qua onderwerpen, leerzaam. Ik heb persoonlijk geen enkele interesse in vechtsporten, maar deze podcast geeft een ander soort perspectief hierop, omdat het onder andere gaat om de therapeutische werking die met name sekswerkers en queer-mensen ervaren volgens Black Venus, onder andere door wat je leert over je eigen lichaam. Ik associeer vechtsporten enorm met (mannelijke) agressie. Black Venus heeft me geleerd dat vechtsport ook gaat over jezelf verwijderen uit een situatie. Dat betekent dat zelfverdediging een veel breder concept is dan dat ik tot nu toe had aangenomen.

ALL MY RELATIONS
In het kort - 'Decolonizing Sex', over het onderhouden van goede relaties en over het bevragen van hiërarchieën binnen relaties, 43 minuten, Engels, transcript.

De makers - De podcast *All My Relations* wordt gemaakt door Matika Wilbur (Swinomish en Tulalip) en Adrienne Keen (Cherokee). Matika is fotograaf en documenteert *Indian Country* door de gehele Verenigde Staten Adrienne Keen houdt zich als activist bezig met beeldvorming van *Native Americans* in mode, film, muziek en andere vormen van populaire cultuur. Ze runt een blog genaamd *Native Appropriations*.

Waar gaat het over? - De aflevering 'Decolonizing Sex' bestaat uit een gesprek met doctor Kim Tallbear (Sisseton Wahpeton Oyate), professor aan de University of Alberta Faculty of Native Studies. Het gesprek gaat over kritische polyamorie (ook wel bekend als ethische non-monogamie). Kim startte een blog over dit onderwerp nadat ze ontdekte dat de mainstream polyamorie-wereld er ontzettend koloniale denkwijzen op nahoudt en dat gesprekken over polyamorie en relaties zich vaak beperken tot vragen van het niveau 'Hoe richt ik mijn Google Calendar zo in dat ik voldoende tijd met al mijn geliefden kan doorbrengen?'. Er wordt gesproken over normativiteit op het gebied van relaties; alleen al de term 'ethische non-monogamie' laat zien dat monogamie de norm is en dat alles wat hier van afwijkt standaard als niet-ethisch wordt beschouwd.

Wat vonden wij? - Super interessant om de gebruikelijke kijk op liefde, seks en relaties uit te pakken en duidelijk te maken welke zaken voortkomen uit koloniale denkwijzen en patronen. Vooral de alomtegenwoordigheid van hiërarchieën blijft hangen in mijn hoofd. Ook het deel van het gesprek over de ontoereikendheid van de taal was erg waardevol. Niet overslaan deze!

3. ONDERWIJS EN ONDERZOEK

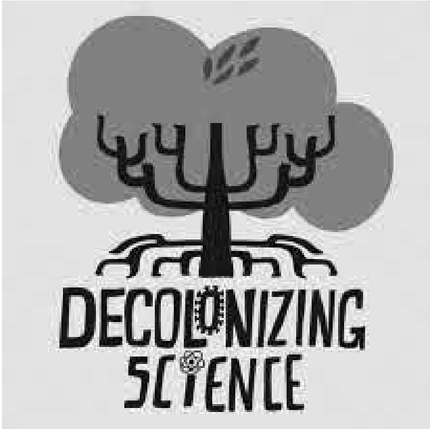

BAAAZ
In het kort - Nawal Mustafa en Zouhair Hammana, dekolonisatie, gesprek over intieme relaties en dekolonisatie en over het dekoloniseren van het onderwijs, 47 minuten, Nederlands, geen transcript.

De makers - *BAAAZ*, in het Marokkaans 'een kreet van verbazing', is een podcast van Fouzia Outmany, Jamila Faloun en Nora Ledrhem.

Waar gaat het over? - In deze aflevering over dekolonisatie is Nora Ledrhem in gesprek met Nawal Mustafa en Zouhair Hammana over wat dekolonisatie betekent en waarom het belangrijk is dat we ons hier mee bezighouden. Nawal vertelt over haar onderzoek over intieme relaties in de jaren vijftig tot zeventig in Engeland. Zij heeft voor haar onderzoek het zelden ingenomen perspectief van de niet-witte vrouw gekozen. Het onderzoek van Zouhair focust op het huidige onderwijs, waarbij hij onderzoekt hoe een gedekoloniseerd onderwijs vormgegeven kan worden. Het gesprek tussen Nora, Nawal en Zouhair spitst zich toe op de vraag wie er plaats moet maken. Zo gaf Zouhair aan dat in het huidige onderwijs het centrale perspectief nog steeds het Westen is. In het curriculum zijn weliswaar niet-Westerse personen en gebeurtenissen toegevoegd, maar dat is altijd een extraatje. De vraag blijft wie er dan bijvoorbeeld uit de geschiedenisboeken moeten verdwijnen. En niet alleen uit de geschiedenisboeken, maar ook uit de onderwijsinstellingen en de maatschappij. De sprekers zijn het met elkaar eens dat ruimte maken voor een ander perspectief niet zonder frictie kan gaan.

Wat vonden wij? - Nawal en Zouhair vertellen vooral over hun onderzoek over intieme relaties respectievelijk het onderwijs. Deze aflevering sluit mooi aan bij de eerder geluisterde podcasts over dat dekolonisatie niet zonder geweld kan en dat zelfs in intieme relaties het kolonialisme aanwezig is.

DECOLONIZING SCIENCE
In het kort - 'The Ecology of Racism', over (stads)ecologie en racisme, 49 minuten, Engels, geen transcript.

De maker - De podcast *Decolonizing Science* wordt gemaakt door Ashley Paynter, bioloog, die met haar organisatie en met de podcast een brug wil slaan tussen activisme en wetenschap door middel van wetenschapsonderwijs aan achtergestelde gemeenschappen en gewone mensen. De podcast is opgedragen aan alle zwarte mensen die door toedoen van racistische en bevooroordeelde artsen zijn gestorven, verkeerde diagnoses hebben gekregen of niet behandeld en niet erkend zijn.

Waar gaat het over? - De aflevering 'The Ecology of Racism' bestaat uit een gesprek met Chris Schell, een universitair professor die zich onder andere bezighoudt met de ecologische impact van racisme op stedelijke omgevingen. Het gesprek gaat over racisme in ruimtelijke ordening, wat wilde dieren ons kunnen vertellen over de gezondheid van menselijke populaties en de manier waarop zwarte mensen buiten gesprekken over klimaatverandering worden gehouden.

Wat vonden wij? - Deze podcast was een van mijn favorieten onder de podcasts die ik heb beluisterd voor dit artikel. Er valt erg veel te vertellen over de intersectie tussen (stads)ecologie en racisme. Denk bijvoorbeeld aan het verschil in groene ruimte tussen armere wijken waar veel zwarte/*people of colour* mensen wonen en rijkere wijken waar voornamelijk witte mensen wonen, of het artificiële (en koloniale) onderscheid tussen 'de mens' en 'de natuur'. Deze podcast laat soms verrassende inzichten zien, bijvoorbeeld het hand in hand gaan van door teken overgebrachte ziekten en gentrificatie (en het hoe en waarom hiervan). Absolute aanrader!

VOCAL ABOUT IT
In het kort - 'Vocal about decolonizing the classroom', over de aanwezigheid van kolonialisme in het klaslokaal, 45 minuten, Engels, geen transcript.

De makers - De podcast *Vocal about it* werd gemaakt door Sara Hassan en Sarah Jordão.

Waar gaat het over? - De aflevering 'Vocal about decolonizing the classroom' bestaat uit een gesprek met Nozizwe Dube, een rechtenstudent die de helft van haar leven in Zimbabwe doorbracht. Samen met Nozizwe wordt er een vergelijking gemaakt van hoe ras een rol speelt in scholen in Zimbabwe, Frankrijk en Oostenrijk. Nozizwe deelt persoonlijke ervaringen en inzichten over het belang van het dekoloniseren van universiteiten en wat daar eigenlijk voor nodig is. Op de universiteit waar Nozizwe studeert (Leuven) zijn geen tot nauwelijks zwarte of *people of colour*-professoren. Ze spreekt over de mate waarin bestaande instituten, zoals bijvoorbeeld de Verenigde Naties op geen enkele wijze bevraagd worden tijdens de lessen *international law* en hoe men zich altijd maar weer beroept op de *rule of law*, terwijl die kennelijk ineens niet gold ten opzichte van gekoloniseerden.

Wat vonden wij? - Fijne podcast, informele gesprekken, prettige onderlinge communicatie. Veel persoonlijke ervaringen. Ⓐ

Mocht je nog meer willen luisteren dan zijn de volgende twee podcasts een aanrader: **Cerita Cisca**, een tiendelige podcastserie over het leven van Cisca Pattipilohy, die terugblikt op verschillende periodes uit haar leven – van een semi-feodale cultuur naar een bourgeoisie-cultuur in Batavia, de koloniale samenleving, de zelfstandige staat en in 1968 de overgang van Indonesië naar Nederland. **De Verbranders**, podcast over migranten, activisten en de koloniale oorsprong van grenzen.

Veel luisterplezier!

LGBTQUEERIA

Hoe noem jij je eigenlijk?

Hoe bedoel je?

Lesbisch, bi, queer, non-binair...

O, dat.

Ja, niet onbelangrijk toch?

In zekere zin wel eigenlijk.

Je bedoelt: het zou onbelangrijk moeten zijn.

Inderdaad.

Maar dat is het nu eenmaal niet, in deze maatschappij.

Helaas niet nee.

Dus is het goed om je uit te spreken.

Nou, jij hebt het al gezegd, zo ongeveer. Het zijn trouwens twee categorieën. Lesbisch en biseksueel gaan over seksuele voorkeur en non-binair gaat over gender. En wat queer is...

Dat is volgens mij alles wat afwijkt van de norm.

Kan een hetero plus cisgenderpersoon geen queer zijn dan?

Goeie vraag. Van mij mag het. Trouwens, volgens mij is niemand helemaal hetero.

Evenmin als homo of lesbo dus?

Inderdaad. Het kan natuurlijk wel een politieke keus zijn.

Ik ken veel vrouwen die tijdens de tweede feministische golf lesbisch zijn geworden, terwijl ze daarvoor nog nooit iets lichamelijks met een andere vrouw hadden gehad en daar nooit eerder aan gedacht of over gefantaseerd hadden.

Die ken ik zelf ook, ik ben er zelf min of meer zo een, hoewel ik met terugwerkende kracht wel voorbeelden kan bedenken van verliefderige scènes lang voor die tijd met andere vrouwen.

Je werd dus politiek lesbisch.

Ja, maar ik zag het als iets veel breders. We dachten toen dat wij feministen de toekomst gingen bepalen. Zonder mannen. Of, wat milder, alleen met mannen die zelf actief aan de slag zouden gaan om het patriarchaat van zich af te schudden.

Die mannen waren er ook.

Ja, en die zijn er gelukkig nog steeds.

Een kleine minderheid.

Maar ze zijn er!

Dus kun je ook politiek bi zijn.

Mee eens, ik denk dat in feite iedereen bi is, de meesten zonder het te beseffen.

Maar er zijn echt mensen die er niet aan moeten denken.

Misschien is dat niet erg. Niemand is verplicht eraan te denken.

Waaraan niet?

Aan het moeten vrijen met wie-dan-ook. Denk ook aan de aseksuelen.

Die hoeven al helemaal nergens aan te denken.

Maar dat alles staat los van gender. Voel je je vrouw, man, iets er tussenin, of geen van beide?

Vaak voel ik me helemaal niets.

Geen van beide dus.

Inderdaad, maar ik wil helemaal geen etiket.

Hoe moeten anderen je dan aanspreken?

Dat maakt me niet uit eigenlijk.

Een privilege dus. Blijkbaar voel je je niet ongelukkig als je als vrouw wordt aangesproken.

Blij word ik er ook niet van. En ik haat het woord 'mevrouw' – en het woord 'meneer' evenzeer.

Dan dus toch maar queer.

Ja! Dat is het meest én én én én én, niets en niemand uitsluiten, overal over nadenken en daar iets mee doen. Ik heb een leuke sticker op mijn agenda geplakt, queers4climate.nl

Ⓐ

SOEDAN: ANARCHISTEN TEGEN DE MILITAIRE DICTATUUR

Een interview met het Soedanees Anarchistisch Assemblée

Vertaling Tommy Ryan

Gisteren vond er in Soedan een landelijke demonstratie plaats tegen de militaire dictatuur, die op 25 oktober 2021 de macht greep. Het leger gebruikte tijdens het protest regelmatig scherpe munitie tegen demonstranten, waarbij minstens vier doden en nog veel meer gewonden vielen. De ‘veiligheidstroepen’ hebben sinds de coup tientallen demonstranten gedood maar desondanks is er een sterke beweging opgestaan in de vorm van lokale verzetscomités en blijven moedige demonstranten zich verzetten tegen de vestiging van de macht van het leger. We presenteren hier een interview met anarchistische deelnemers aan die demonstraties en hopen daarmee mensen buiten Soedan een beter begrip te geven van de situatie.

In december 2018 braken er in het hele land protesten uit tegen dictator Omar al-Bashir, die Soedan drie decennia lang regeerde. Al-Bashir vluchtte in april 2019, maar de rellen, blokkades en zitprotesten – ditmaal tegen de Militaire Overgangsraad die de macht van de regering over had genomen – gingen door. Er was, onder andere, een enorme bezetting van het Al-Qyada-plein in het centrum van de hoofdstad Khartoem. Militaire eenheden loyaal aan de militaire raad voerde hun aanvallen op de demonstranten op, met op 3 juni 2019 als hoogtepunt de brute ontruiming van de zitblokkades. Ze richtten daarbij een bijzonder heftig bloedbad aan bij de bezetting van het Al-Qyada-plein.

In reactie hierop verbreidde zich van 9 tot 11 juni een algemene staking die uiteindelijk bijna heel Soedan besloeg. Enkele representanten van de protestbeweging gingen echter over tot onderhandelingen met het regime. Er werd een overeenkomst gesloten, waarin besloten werd dat de macht van de overgangsregering gedeeld zou worden tussen militaire én civiele vertegenwoordigers. Deze regering zou de overgang naar een nieuwe (civiele) regering moeten voorbereiden. Dit proces kwam echter abrupt ten einde met de militaire coup van 25 oktober 2021.

Het eerste deel van dit interview met anarchisten in Khartoem, de hoofdstad van Soedan, vond plaats op 28 december. Het tweede deel werd direct na de landelijke demonstraties op 30 december geschreven. Meer informatie over het Soedanees Anarchistisch Assemblée vind je op hun Facebookpagina.

INTERVIEW: SOEDANEES ANARCHISTISCH ASSEMBLÉE, 28 DECEMBER 2021

Vertel ons allereerst iets over jullie groep.
De groep werd eind 2020 opgericht in Khartoem, nadat we alle anarchisten uit Khartoem bij elkaar hadden geroepen. We werkten al sinds de revolutie van december 2018 samen en sommigen van ons kenden elkaar al sinds de middelbare school of universiteit. Wij, anarchisten uit Khartoem, zijn lid van de verzetscomités en dragen onze vlaggen tijdens de demonstraties naast de rest van de revolutionairen en promoten de anarchie met graffiti in de straten. We verwerpen alle vormen van autoritarisme. We zijn voor de vrijheid van expressie en de autonomie van het individu.

Hebben jullie ook connecties met anarchisten buiten Soedan?
Jullie zijn tot dusver de enigen met wie we buiten Soedan contact hebben.

Zijn er buiten jullie groep andere anarchisten en anarchistische groepen? Of zijn jullie voor zover jullie weten de enige?
Er zijn andere anarchisten in Soedan, bijvoorbeeld in de stad Port Soedan. We zoeken toenadering tot hen zodat we samen kunnen optrekken en hopelijk uiteindelijk ook met anarchisten wereldwijd. Samen zullen we ons serieus inspannen om de anarchie wereldwijd te verbreiden.

Heeft Soedan een geschiedenis van anarchistische strijd, of is dit iets nieuws?
Antiautoritaire ideeën kwamen voor het eerst op tijdens de eerste demonstratie in de revolutie van 2018. Maar de berichtgeving in de media was erg zwak, dus werd het niet werkelijk waargenomen.

Hoe hebben mensen op jullie anarchisten gereageerd? Wat is de relatie van anarchisten tot de bredere protesten en de sociale beweging?
Het volk is verdeeld over de anarchistische beweging, maar wat voor ons belangrijk is, is dat onze mede-revolutionairen zich ten opzichte van ons solidair opstellen en we kunnen samenwerken; we voeren deze strijd tegen het fascistische regime gemeenschappelijk om zo organisatorisch een horizontaal en economisch een socialistisch systeem te creëren. De eisen van de ‘revolutie’ zijn zeer vergelijkbaar met de onze.

Kunnen jullie ons iets vertellen over de huidige situatie in Soedan? Zoals wij het begrijpen zijn er sinds 2019 doorlopend protesten. Eerst tegen de (voormalige president) Omar al-Bashir en nu tegen de militaire junta. Wat voor vormen van repressie gebruiken de staat en anderen momenteel?
De revolutie is in feite al sinds december 2018 gaande. Sinds het begin van de revolutie werden de protesten door de regering van het Moslimbroedershap en onder leiding van Omar al-Bashir gewelddadig onderdrukt. Deze regering wierpen we op 11 april 2019 omver toen we het algemene hoofdkwartier van het Soedanese leger blokkeerden met een *sit-in*. Maar helaas werd deze blokkade later hard de kop ingedrukt: er werden vijfhonderd revolutionairen vermoord en onze revolutie werd gestolen door de militaire leiders en hun ‘zachte landing’.[1] Op 17 augustus 2019 kwamen de Militaire Overgangsregering (Transitional Militairy Council, TMC) en de Krachten voor Vrijheid en Verandering (Forces of Freedom and Chance, FFC)[2] overeen dat er een 39 maanden lange overgangsperiode zou worden ingesteld om terug te keren tot een democratie. Wij als revolutionairen lieten het hier echter niet bij – wij bleven protesteren tegen het leger in de hoop dat de overgangsregering daadwerkelijk zou leiden tot een ‘technocratische’ civiele regering (dat wil zeggen een regering bestaande uit burgers en niet uit carrière-makende politici). Maar toen kwam de coup (van 25 oktober 2021). Het leger ontbond de civiele regering en arresteerde diens leden.

Maar we geven niet op. De straten broeien van verzet en de bereidheid hen ook dit keer te trotseren. Dit hoewel ze sinds de nieuwe coup al 47 revolutionairen hebben gedood en twaalfhonderd anderen hebben verwond met traangas, *stun*-granaten en scherpe munitie. We protesteren nog steeds en hebben nu tot doel hen in het geheel omver te werpen.

Wat is jullie houding tegenover niet-anarchistische groepen in Soedan? Werken jullie met hen samen? Als jullie met hen samenwerken, wat is dan de aard van de samenwerking?
We hebben ons afgescheiden van de 'politieke broedkamer'[3], die deel nam aan de revolutie en we hebben met mede-revolutionairen verzetscomités gevormd. Deze bestaan volledig uit revolutionaire bewegingen, waarmee we begonnen zijn de revolutie op straat richting te geven om de overheid omver te werpen ondanks het geweld dat we van hen te verduren krijgen. We confronteren hun geweld met onze onbeschermde borst en met geweldloze middelen. Ze schieten soms met scherp op ons, wat leidt tot gewonden en zelfs doden.

Is er meer dat we moeten weten? Hebben jullie een verzoek aan de internationale anarchistische bewegingen?
We hebben voor aankomende donderdag de nodige demonstraties en protesten gepland. We hadden de routes al besloten voordat de autoriteiten het internet konden platleggen; alle routes leiden naar het Republikeinse Paleis. Deze demonstraties zullen met extreem geweld geconfronteerd worden; het kan mijn dood betekenen, want als anarchisten bevinden wij ons altijd in de frontlinie en we organiseren de protesten in de straten. We vragen om materiële steun, want we hebben geen sponsoren. We betalen alles uit onze eigen zak en dat wat we hebben, dekt de kosten niet omdat de prijzen in Soedan onbetaalbaar geworden zijn. Wij als jeugd hebben niet genoeg geld. We hopen dat anarchisten wereldwijd ons zullen steunen.

Toevoeging op 30 december, 2021
Twee dagen na het afnemen van het bovenstaande interview ontvingen we, op donderdag 30 december, na de demonstraties het volgende bericht via ons contact bij het Soedanees Anarchistisch Assemblée:

'We waren niet in staat het paleis te bereiken. Ze hadden alle wegen geblokkeerd met grote zeecontainers en ze blokkeerden de steden Omdurman en Bahri (niemand uit deze steden werd toegestaan naar Khartoem te reizen) en ze pleegden gruweldaden in Khartoem (waar het paleis zich bevindt).

Ze schoten met scherp op ons en gebruiken zelfs een DShK[4], wat aan onze zijde voor doden en gewonden zorgde. Ze vielen ook journalisten aan en bestormden het gebouw van Al Arabiya en Hadath (twee nieuwszenders); ze arresteerden daar medewerkers maar hebben hen inmiddels weer vrijgelaten. Ze bestormden ook ziekenhuizen, vielen doktoren aan, arresteerden hen en arresteerden ook gewonde kameraden.

Ze staan niet toe dat wij de lichamen van onze martelaren ophalen om hen te begraven. We hebben tot nog toe slechts twee van hen begraven, maar we doen ons best dat ook met de rest te kunnen doen.

Onze telefoons zijn niet modern genoeg om hun gruweldaden te filmen, maar sommige mensen, die modernere telefoons hadden, lukte het om enkelen van hun wandaden toch vast te leggen. Er zijn tot nog toe vier martelaren, maar er zijn veel meer gewonden door scherpe munitie. Hulde aan de martelaren en dood aan het leger en hun autoriteit!'

Houd voor mogelijkheden om anarchisten in Soedan te ondersteunen de website van CrimethInc. in de gaten. Daar zullen binnenkort aanvullingen geplaatst worden over hoe hen te steunen. Ⓐ

Noten
1 In 2011 werd de uitdrukking van de "zachte landing" gebruikt om het voorstel te omschrijven Omar al-Bashir een onderhandelde overgang te bieden, compleet met een soort amnestie voor zijn oorlogsmisdaden. Sindsdien wordt het gebruikt voor de voorgestelde alliantie tussen het regime en de oppositie. De afspraak was daarbij dat de oppositie zou stoppen te proberen het regime omver te werpen, in ruil voor het delen van de macht.
2 Krachten voor Vrijheid en Verandering (Forces of Freedom and Change): een coalitie van burgergroepen en politieke partijen die achter de protesten tegen het regime zitten. Het nam deel aan de onderhandelingen voor de terugkeer naar een burgerregering via de Militaire Overgangsregering (Transitional Military Council, TMC).
3 الحاضنة السياسية, grof vertaald als 'politieke broedkamer', omschrijft de rol die de overgangsregering in Soedan had moeten hebben.
4 DShK: groot kaliber machinegeweer uit het Sovjet-tijdperk.

Bron
crimethinc.com/2021/12/31/sudan-anarchists-against-the-military-dictatorship-an-interview-with-sudanese-anarchists-gathering

BEOEFENING VAN ALLEDAAGSE ABOLITIE

Abolitie kan een ontmoedigende taak lijken. We leven in een wereld die verzadigd is van de veronderstelling dat politie en gevangenissen nodig zijn om de wijdverbreide problemen van geweld en leed aan te pakken. Zelfs onder degenen die erkennen dat politie en gevangenissen ons niet veilig maken en in plaats daarvan ongelijkheid, geweld, en leed in stand houden, kan het nog steeds moeilijk zijn om een leven zonder deze instellingen voor te stellen.[1]

Tekst Sarah Lamble
Vertaling Peter_AU1012
Beeld Asia Bordowa

Abolitie is geen afwezigheid, het is aanwezigheid. Wat de wereld zal worden, bestaat al in fragmenten en stukjes, experimenten en mogelijkheden. Dus aan degenen die in hun onderbuik de angst voelen dat abolitie betekent dat alles omvergeworpen, de aarde verschroeid, en iets nieuws begonnen moet worden, laat dat los. Abolitie bouwt vanuit het heden de toekomst op, op alle mogelijke manieren.
— Ruth Wilson Gilmore[2]

Maar zoals de leidend *abolitionist* denker en *organizer* Ruth Wilson Gilmore ons in herinnering brengt, gaat abolitie niet alleen over het verwerpen van gevangenissen, politie, of systemen van surveillance en bestraffing; het gaat om wat we in hun plaats opbouwen. 'Abolitie gaat over het afschaffen van de omstandigheden waaronder de gevangenis de oplossing voor problemen werd, in plaats van het afschaffen van de gebouwen die we gevangenissen noemen'[3]. Evenzo kunnen we de politie niet zomaar afschaffen – we moeten de omstandigheden aanpakken waarin mensen het gevoel hebben dat de politie de enige of beste optie is om te reageren op het leed dat in hun leven voorkomt. We moeten, om leed te voorkomen en aan te pakken, andere middelen ontwikkelen die ons daadwerkelijk beschermen.

Een deel van die taak betekent dat we abolitie niet behandelen als een enkelvoudige of revolutionaire 'gebeurtenis', maar als een continu proces en gebruik. Abolitie is een manier van leven en een collectieve benadering van sociale verandering. Het vereist dat we strategieën ontwikkelen die de structuren, instellingen en systemen ontmantelen die gevangenissen en politie ondersteunen en in stand houden, terwijl we tegelijkertijd systemen voor zorg, welzijn, en ondersteuning opbouwen die in menselijke behoeften voorzien en gemeenschappen in staat stellen te bloeien. Abolitie vereist het dubbelzijdig werken aan het uitvoeren van wat abolitionisten 'niet-reformistische hervormingen' noemen[4] – strategieën die de macht en reikwijdte van het strafrechtsysteem en onze afhankelijkheid ervan verminderen – terwijl we tegelijkertijd onze vaardigheden, capaciteit, en middelen voor alternatieve systemen voor het voorkomen, aanpakken, en reageren op leed opbouwen.[5]

Een dergelijke verandering betekent het beoefenen van alledaagse abolitie. Alledaagse abolitie is een middel om inspanningen voor structurele verandering te verbinden met onze alledaagse culturen en gebruiken. Alledaagse abolitie betekent het ongedaan maken van de culturele normen en denkwijzen die ons gevangen houden in punitieve gewoonten en logica. Er zijn veel verschil-

lende manieren om dit aan te pakken, maar hieronder staan vier belangrijke strategieën.

1. Maak carcerale culturen ongedaan: identificeer en daag punitieve logica's in alledaagse contexten uit.

Het carcerale is overal. Kijk om je heen en we zien punitieve logica in onze scholen, onze werkplekken, onze openbare diensten, onze families, onze relaties. Het carcerale is ingebed in de sociale normen en instellingen waarmee we leven. Het zit cultureel verankerd in ons bewustzijn.

Met 'carceraal' verwijzen abolitionisten naar de logica en gebruiken die punitieve reacties op leed normaliseren. Dit is de logica van het 'gezond verstand' die gerechtigheid gelijkstelt aan straf. Wanneer er leed optreedt, moedigen carcerale denkwijzen ons aan om de oorzaak van het probleem bij een persoon te lokaliseren (slechte keuzes, inherent kwaad, slechte opvoeding, culturele tekortkomingen, monsterlijk

> Niemand is immuun voor de bredere culturele normen die gerechtigheid gelijkstellen aan straf

anders-zijn, enzovoorts) en vervolgens diegene te isoleren en te straffen – en vaak de gemeenschap te stigmatiseren waar diegene deel van uitmaakt. Soms wordt dit openlijk gedaan – door de staat en het rechtssysteem of wanneer iemand de politie belt voor iemand anders – maar het wordt ook op meer subtiele, alledaagse manieren gedaan die wraakzuchtig of punitief gedrag normaliseren, of geweld dat verlossing biedt te vieren. Deze punitieve logica's sijpelen door in onze dagelijkse interacties op het werk, op school, thuis, in onze buurten, en in onze organiserende gemeenschappen.

Bijvoorbeeld:

- Een kind 'misdraagt' zich in de klas, dus we zetten het kind uit de klas.
- Onze geliefde zegt iets kwetsends, dus keren we onze rug toe.
- Een collega op het werk doet iets wat we niet leuk vinden, dus maken we diegene publiekelijk te schande in het bijzijn van andere collega's.
- Buren zijn drugs aan het dealen vanuit hun flat, dus we rapporteren hen aan de gemeente, ook al zullen ze als gevolg daarvan waarschijnlijk uitgezet en dakloos worden.
- Een organisatie waarmee we een coalitie vormen gebruikt taal of strategieën waarvan we denken dat ze onderdrukkend zijn, dus we werken gewoon niet meer samen.
- Een gedetineerde die na vrijlating hulp bij huisvesting nodig heeft, maar vanwege een veroordeling voor seksueel geweld geen hulp krijgt.
- We vernederen of denigreren mensen op sociale media of moedigen anderen aan om ze te *cancelen* wanneer we het niet leuk vinden wat ze zeggen.
- We krijgen onze dagelijkse morele training door media te consumeren die ons aanmoedigt om de wereld te onderscheiden in goed en kwaad, degenen die empathie van ons verdienen en degenen die we demoniseren en in de steek laten.

Hoewel de meeste van deze voorbeelden geen directe vormen van ordehandhaving en geweld van de staat zijn, kunnen ze allemaal bijdragen aan carcerale culturen die straf en isolatie normaliseren als reactie op sociale problemen. In plaats van een probleem direct aan te pakken of uit te zoeken waarom het probleem is ontstaan, worden we aangemoedigd om te reageren met verwijt, vergelding, en straf. We proberen het probleem aan te pakken door de persoon uit onze gemeenschap te verwijderen, diegene te markeren als fundamenteel anders dan de rest van 'ons', en door afstand van de persoon te nemen. Deze patronen spelen zich vaak af langs lijnen van klasse, ras, en onbekwaamheid (*disability*). De kinderen die bijvoorbeeld het meest waarschijnlijk van school worden gestuurd, zijn kinderen die geracialiseerd zijn, uit kansarme milieus komen, of moeite hebben met leren.[6] In plaats van te vragen waarom het onderwijssysteem niet aan hun behoeften voldoet of wat er nog meer bij hen speelt, bestempelen we het kind als het 'probleem' en proberen we ze te verwijderen.

Een belangrijke taak voor alledaagse abolitie is het identificeren en uitdagen van carcerale logica's die in onze dagelijkse gebruiken sluipen. Dit is niet altijd gemakkelijk. De grens tussen het stellen van legitieme grenzen versus het straffen en isoleren van anderen is niet altijd rechttoe rechtaan. Belangrijker nog, niemand van ons is immuun voor de bredere culturele normen die gerechtigheid constant gelijkstellen aan straf. Deze discoursen zijn diepgeworteld en geïnternaliseerd. Het kost veel moeite om ze te identificeren en te ontrafelen – vooral als we ons emotioneel betrokken voelen bij punitieve of vergeldende reacties. Straf kan op het moment verleidelijk goed aanvoelen, maar genereert zelden de oplossing, genezing, of langetermijnverandering die we uiteindelijk zoeken.

Abolitionisten stellen dat als we deze carcerale logica's en gebruiken niet op het dagelijkse niveau uitdagen, het moeilijk is deze op institutioneel niveau uit te dagen. In theorie is het gemakkelijk om een abolitionist te zijn. Het in de praktijk brengen ervan vereist voortdurende inspanning en reflectie. Daarom moet dagelijkse abolitie een collectieve inspanning zijn om tegenwicht te geven aan de individualisering van maatschappelijke problemen. We moeten elkaar steunen om erachter te komen hoe we dingen anders kunnen doen, om de wereld op te bouwen zoals we deze willen.

Dit betekent niet dat we schadelijk gedrag niet mogen uitdagen of mensen verantwoordelijk (*accountable*) mogen stellen. Het betekent dat we moeten reageren met strategieën die niet gericht zijn op het escaleren van leed door middel van individuele bestraffing. Om dit te doen, hebben we een tweede strategie nodig in onze *toolkit* voor alledaagse abolitie: een op ondersteuning, in plaats van op straf, gebaseerd kader voor het reageren op leed.

> **HET ERVAREN VAN LEED WEERHOUDT JE ER NIET VAN ANDEREN LEED AAN TE DOEN**

2. Verander onze dagelijkse reacties op leed: we moeten stoppen met het reageren op leed met straf en isolatie en in plaats daarvan ondersteuning, veiligheid, genezing, en verbinding bieden — zelfs als dit moeilijk is.

Wanneer iemand een andere persoon pijn doet, zijn er twee algemene tendensen: de ene is om dit leed te ontkennen of te minimaliseren (door te zeggen dat het niet is gebeurd, dat het er niet toe doet, of dat het niet zo erg was als het leek); de andere is om te beschuldigen, te demoniseren, en wraak te nemen (diegene die leed veroorzaakt is verschrikkelijk en moet worden gestraft of gescheiden worden van de gemeenschap).[7] De eerste tendens is gebruikelijk wanneer we om de persoon geven die het leed heeft veroorzaakt; de tweede is gebruikelijk wanneer we de persoon die het leed heeft ervaren liefhebben. Maar geen van deze strategieën is effectief omdat ze de impact van het leed niet echt aanpakken. Deze reacties gaan ook niet in op waarom er überhaupt leed is ontstaan of wat er kan worden gedaan om dit in de toekomst te voorkomen.

Het bieden van steun, veiligheid, en genezing is belangrijk voor beiden, voor de persoon of personen die het leed hebben ervaren én de persoon of perso-

nen die het leed hebben aangericht. Die steun moet op de specifieke en onmiddellijke behoeften van de situatie en de getroffen mensen worden toegespitst. Tegelijkertijd moet er ook overwogen worden hoe de bredere omstandigheden die tot het leed hebben geleid moeten worden aangepakt. Het is verder belangrijk om te erkennen dat leed een collectief probleem is (met collectieve gevolgen) en daarom collectieve oplossingen vereist. Leed veroorzaakt door een individu komt zelden voor in volledige afzondering. Het gedrag en de omstandigheden die tot leed hebben geleid worden vaak genormaliseerd, gedoogd, genegeerd, mogelijk gemaakt, of zelfs ondersteund door anderen. Dit is met name het geval voor interpersoonlijk geweld, inclusief seksueel misbruik in de kindertijd.[8]

In plaats van straffend te reageren op leed, moeten we infrastructuren voor ondersteuning en zorg construeren – cultureel, institutioneel en in ons dagelijkse leven. Dit is in theorie vaak gemakkelijker dan toepassen in de praktijk, vooral wanneer iemand die we liefhebben leed wordt aangedaan of wanneer leed wordt gepleegd door iemand waar we een hekel aan hebben; het kan dan gemakkelijk zijn om in punitieve logica's en gebruiken te vervallen. Maar zelfs wanneer leed wordt toegebracht door mensen die we afkeuren of mensen die herhaaldelijk op schadelijke manieren handelen, moeten we ons afvragen waarom dit leed zich voordoet en inspelen op de behoeften van alle betrokkenen. We moeten naar de bredere context kijken en niet alleen naar het individu.

Het in de praktijk brengen ervan vereist voortdurende inspanning en reflectie

Carcerale logica leert ons dat er goede en slechte mensen zijn, slachtoffers en daders, onschuldig en schuldig. We hebben geleerd om op mensen te reageren als het ene of het ander. Maar de werkelijkheid is veel complexer. Veel mensen die anderen leed hebben aangedaan, hebben zelf ook leed ervaren. Het ervaren van leed weerhoudt je er niet van anderen leed aan te doen. Kijk maar naar de demografische gegevens van wie opgesloten zit in de gevangenis en het wordt duidelijk dat de meest sociaal achtergestelde en gediscrimineerde bevolkingsgroepen daar terechtkomen. Dat betekent niet dat mensen in de gevangenis zich niet schuldig hebben gemaakt aan schadelijk gedrag of dat we onze toevlucht moeten nemen tot beweringen van 'onschuld' om de onrechtvaardigheden van gevangenschap aan te vechten. In plaats daarvan moeten we vast kunnen houden aan de realiteit dat mensen beiden kunnen zijn… iemand die leed veroorzaakt en leed heeft ondervonden; we moeten erkennen dat mensen vreselijke dingen kunnen doen, maar toch steun en zorg nodig hebben. We moeten een politiek van '*no one is disposable*' omarmen.[9]

Een deel van onze taak is om de patronen waarin leed meer pijn veroorzaakt beter te begrijpen en te doorbreken. Mensen reageren bijvoorbeeld soms op trauma door uit te halen en anderen pijn te doen. Of mensen oefenen macht uit over en maken misbruik van anderen in verhouding tot hun eigen gevoelens van machteloosheid of kwetsbaarheid. Dit is op geen enkele manier een excuus voor of een vergoelijking van misbruik, maar het betekent dat als we dit gedrag willen aanvechten, het onwaarschijnlijk is dat het vergroten van de kwetsbaarheid van een kwaaddoener door isolatie, schaamte, of straf zal werken. Reageren op de ene vorm van geweld door het plegen van een andere vorm van geweld is niet alleen ineffectief, het is ook contraproductief en verergert de cycli van leed.

Het is bijzonder moeilijk om onze straffende reacties af te wenden wanneer het gaat om seksueel geweld; mensen die zich inzetten voor abolitionistische principes maken soms uitzonderingen als het gaat om seksueel geweld en aan gender gerelateerd leed. Er kan een veronderstelling aanwezig zijn dat mensen die seksueel geweld plegen op de een of andere manier anders of onherstelbaar zijn. Maar zoals feministische abolitionisten al lang beweren, is seksueel en aan gender gerelateerd geweld zo wijdverbreid en alomtegenwoordig dat het centraal moet staan in onze abolitionistische reacties. '*Sexual exceptionalism*' zal ons niet in staat stellen om dit zinvol aan te pakken. De realiteit is dat het meeste seksuele geweld niet wordt gepleegd door vreemden, maar vaak door mensen die we kennen en liefhebben. Dit is gedeeltelijk de reden waarom het zo moeilijk kan zijn om dit soort geweld aan te pakken.[10]

Voorstanders van *transformative justice*[11] betogen dat we, in plaats van op leed te reageren met straf, vormen van '*love-centered accountability*' of '*compassionate accountability*' moeten toepassen.[12] Dit betekent manieren vinden om elkaar te steunen wanneer wijzelf of anderen leed hebben veroorzaakt. Het betekent dat we ons moeten concentreren op het verminderen van leed en voorkomen dat het opnieuw gebeurt.[13] Om dit te doen, hebben we een derde strategie nodig, die over capaciteitsopbouw gaat.

> Soms weigeren we te zien of te geloven wat er recht voor onze neus gebeurt

3. Bouw onze collectieve vaardigheden en capaciteit op om leed te voorkomen en om dagelijkse verantwoordelijkheid en herstel te bevorderen.

Om met steun en zorg op leed te kunnen reageren, moeten we onze collectieve vaardigheden en capaciteiten opbouwen. Als we mensen kunnen trainen in eerste hulp en noodreanimatie, dan kunnen we ook veilige interventies door omstanders, de-escaleren van geweld, conflictoplossing, en het beperken van leed aanleren. We kunnen de eerste signalen van gewelddadige relaties leren signaleren en elkaar ondersteunen om in te grijpen voordat er escalatie plaatsvindt. We kunnen manieren vinden om elkaar te ondersteunen bij het genezen van onze eigen en collectieve trauma's. Een deel van dit werk omvat het identificeren van de vele manieren waarop we al op leed kunnen en zullen reageren zonder toevlucht te nemen tot de ordehandhaving, straf, en vergelding. Wanneer een probleem zich voordoet kunnen we nadenken over de verschillende manieren waarop we dit kunnen aanpakken zonder afhankelijk te zijn van politie of gevangenissen (en zonder zelf politie-achtig of punitief te worden).

Het Creative Interventions Project erkent[14] dat de directe gemeenschap van mensen (of het nu familie, vrienden, buren, collega's en zelfs kennissen zijn), in tegenstelling tot het formele strafrechtsysteem, vaak veel beter gesitueerd is om in te grijpen bij, en te reageren op, alledaags leed. We moeten dus allemaal vaardigheden opdoen om ons in staat te stellen en ons zelfverzekerd te voelen om in te grijpen. We moeten er niet van uit gaan dat het alleen de professionals zijn die met de afhandeling van geweld om kunnen gaan. Groepen zoals Hollaback, bijvoorbeeld, leren mensen manieren om in te grijpen in alledaagse seksuele intimidatie door middel van veilige interventies door omstanders.[15]

We moeten ook nadenken over verantwoordelijkheid als een dagelijks gebruik en een vaardigheid die we allemaal moeten koesteren, in plaats van iets dat uitzonderlijk is of wordt gedelegeerd aan anderen. Zoals Ann Russo, auteur van het boek *Feminist Accountability*[16], beschrijft:

'Als het nemen van verantwoordelijkheid (accountability) voor leed een dagelijks gebruik zou worden, in plaats van alleen iets dat we van anderen eisen in flagrante situaties, dan zou het nemen van verantwoordelijkheid minder beladen zijn met schuldgevoelens, schaamte, defensiviteit, straf, en vergelding. Wanneer we fouten maken, wanneer we op schadelijke en onderdrukkende manieren spreken en handelen (al dan niet opzettelijk), en/of op de een of andere manier bijdragen aan leed, dan zal dit bijdragen aan het ontstaan van meer compassie voor elkaar. En het zou het gemakkelijker maken om fouten toe te geven.[17]'

Een deel van deze verschuiving houdt in dat we actief erkennen dat wijzelf diegene kunnen zijn die leed veroorzaken of toelaten. Te vaak zijn we geïnvesteerd in het onszelf verbinden met het goede en het onschuldige, en in ons afzonderen van de schuldigen en de kwaaddoeners. Alledaagse abolitie vereist dat we erkennen dat we allemaal in staat zijn om leed toe te brengen, net zoals we allemaal kwetsbaar zijn om te worden geschaad. Dit betekent niet dat leed gelijk verdeeld is; we weten dat leed en geweld nauw verbonden zijn met machtsstructuren die sommige lichamen kwetsbaarder maken dan andere. Maar we moeten onze rol begrijpen bij het mogelijk maken, of in stand houden, van machtsstructuren die geweld veroorzaken, en het beïnvloeden van de verdeling van levenskansen.

Het confronteren van onze medeplichtigheid aan geweld kan pijnlijk zijn, maar is cruciaal om een einde te maken aan leed, vooral als het gaat om geweld binnen onze huizen, gezinnen, en sociale instellingen. Een van de meest pijnlijke aspecten van het verwerken van seksueel misbruik tijdens de kindertijd kan bijvoorbeeld de erkenning zijn van in hoeverre andere mensen ervan wisten en niet handelden. Of dat mensen niet luisterden of diegenen die dit hebben doorstaan niet geloofden toen ze moedige onthullingen deden.[18] Soms weigeren we te zien of te geloven wat er recht voor onze neus gebeurt. We kunnen vaak ons eigen schadelijke gedrag niet herkennen en verzetten ons tegen het nemen van verantwoordelijkheid. Zoals Russo opmerkt:

'Er is weinig ruimte om te praten over het leed dat we hebben aangericht en de systemen van onderdrukking waaraan we medeplichtig zijn geweest. Meestal lijkt het erop dat, wanneer we ermee geconfronteerd worden, we proberen te bewijzen dat we niet verantwoordelijk zijn – om onze 'onschuld' te bewijzen. Of we proberen anderen de schuld te geven, of te beweren dat wij de feitelijke slachtoffers zijn.'[19]

We kunnen verantwoordelijkheid allemaal tot onderdeel maken van onze praxis van alledaagse abolitie. Zoals Kai Cheng Thom schrijft:

'Wanneer we kunnen toegeven dat het vermogen om leed aan te doen in onszelf ligt – in ons allemaal – dan zijn we in staat om het gesprek over misbruik en de verkrachtingscultuur radicaal te veranderen. We kunnen van simpelweg reageren op misbruik en het straffen van 'misbruikers' overgaan op het voorkomen van misbruik en het genezen van onze gemeenschappen. Want de revolutie begint, zoals ze zeggen, thuis. De revolutie begint in je huis, in je eigen relaties, in je slaapkamer. De revolutie begint in je hart.' [20]

Er zijn veel *grassroots* organisaties die belangrijk werk doen in het uitdagen van alledaagse carcerale logica's en het construeren van gemeenschappelijke capaciteit voor ondersteuning, genezing, en verantwoordelijkheid. Veel van deze projecten hebben eenvoudige hulpmiddelen ontwikkeld, evenals middelen die ons kunnen helpen bestaande vaardigheden uit te breiden en deze te kanaliseren in het dagelijkse werk op het gebied van leedbeperking en geweldpreventie.[21]

We beschikken al over veel van de tools en middelen die we nodig hebben om geweld te stoppen – vooral in gemeenschappen waar het bellen van de politie nooit een optie is geweest vanwege de dreiging van geweld of deportatie, waar alternatieven nodig zijn om te overleven.[22] Maar we moeten ook nieuwe tools en middelen ontwikkelen, met name voor diegenen die geweld hebben doorstaan. Zoals Darnelle L. Moore opmerkt in *Love with Accountability: Digging Up the Roots of Childhood Sexual Abuse*: 'de tools die veel mensen nodig hebben om te genezen moeten nog bedacht en gemaakt worden'.[23]

Dit werk vereist voortdurende beoefening. Het is niet iets waar we één training over kunnen volgen of één artikel over kunnen lezen en dan weten hoe we op elke situatie moeten reageren of deze moeten aanpakken. Zoals Ejeris Dixon, pleitbezorger van *transformative justice* en *organiser* tegen geweld, het stelt:

‘We moeten gemeenschapsveiligheid beoefenen zoals we een instrument of een sport zouden beoefenen. Door langzaam, meetbaar, en doelbewust te oefenen, bouwen we de kennis op die we nodig hebben om conflicten binnen onze gemeenschappen te ontkrachten en aan te pakken’.[24]

4. Verbind het alledaagse met het grote geheel.

Tot slot zullen geen van deze alledaagse gebruiken voldoende zijn, tenzij we deze verbinden aan grotere langetermijndoelen. Zoals de LHBTIQ+ antigeweldsgroep Community United Against Violence ons herinnert, bestaat geweld intern (in onszelf), interpersoonlijk (tussen mensen) en institutioneel (tussen instellingen en individuen).[25] Het aanpakken van geweld moet op alle drie niveaus plaatsvinden. We moeten micro en macro met elkaar verbinden, zodat onze dagelijkse inspanningen bijdragen aan bredere sociale, systemische, en institutionele verandering die een wereld zonder gevangenissen en politie mogelijk zal maken.

Want de revolutie begint, zoals ze zeggen, thuis

Dit betekent dat we moeten overwegen hoe de vandaag toegepaste tactieken van invloed zullen zijn op de middellange- en langetermijnstrategieën voor de toekomst. We willen vandaag geen strategieën invoeren die we later weer ongedaan moeten maken. We moeten de instellingen en structuren die de gevangenissen, politie, en straf normaliseren ontmantelen en transformeren. Dit betekent het ondersteunen van campagnes die de uitbreiding van gevangenissen een halt toeroepen, politiebudgetten afwenden, en de omvang van rechtelijke strafsystemen verminderen. Ook betekent dit het organiseren voor huisvesting, gezondheidszorg, raciale en economische rechtvaardigheid, klimaatcrisis- en schoonwatercampagnes, antivalidisme, arbeidsrechten, reproductieve rechtvaardigheid, dekoloniale strijd, en bredere campagnes voor sociale rechtvaardigheid – die allemaal deel uitmaken van het abolitionistisch werk.

Hoewel abolitie soms ontmoedigend kan aanvoelen, is het belangrijk om in gedachte te houden dat er al veel collectief werk en inspanningen worden verricht om een abolitionistische toekomst mogelijk te maken. Aansluiten en voortbouwen op dat bestaande werk is essentieel voor het tot stand brengen van duurzame en collectieve maatschappelijke verandering. We moeten werken aan het optrekken en samenvoegen van verschillende vormen van strijd die de vele verschillende facetten van het abolitionistische werk omvatten. We kunnen hoop en inspiratie putten uit de creativiteit, collectiviteit, en vastberadenheid die te vinden zijn in zowel de dagelijkse inspanningen als in de bredere strijd voor abolitie die over de hele wereld plaatsvindt. Deze verbonden inspanningen voor abolitie stellen ons in staat om het werk in het hier en nu te doen, wat ons dichter brengt tot de wereld die we in de toekomst willen. Ⓐ

Bron
‘Practicing Everyday Abolition’ uit het boek *Abolishing the Police* (Dog Section Press, 2021)

Noten
1-3, 5-20 en 22-25 zijn op te vragen bij de redactie.
4 In de originele tekst *non-reformist reforms* genaamd. Zoals Berger, Kaba en Stein ze beschrijven, zijn niet-reformistische hervormingen 'maatregelen die de macht van een onderdrukkend systeem verminderen en tegelijkertijd het onvermogen van het systeem verlichten om de crises die het veroorzaakt op te lossen’. Voor een voorbeeld met betrekking tot ordehandhaving, zie Critical Resistance, 'Reformist Reforms vs. Abolitionist Steps in Policing [Abolitionist Reforms Chart]’. Zie voor de Britse versie Abolitionist Futures, ‘Defund the Police [infographics]’.
21 Zie bijvoorbeeld het werk van groepen als: Creative Interventions; generationFIVE; INCITE! Woman of Color Against Violence; Project NIA; Bay Area Transformative Justice Collective; Sex Workers Advocacy and Resistance Movement (SWARM); DIY Space for London; Transformative Justice Kollective, Berlin; en bronnenhub TransformHarm.org.

Geheime dienst probeerde activist tegen politiegeweld te ronselen

Op de internationale dag voor de rechten van de mens is een activist die zich inzet voor 'Justice voor Sammy' benaderd door de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, de AIVD. Sammy Baker (Samuel Seewald) is op 13 augustus 2020 door de politie in Amsterdam doodgeschoten. Twee agenten van de geheime dienst zaten in de ochtend van 10 december 2021 bij hem (de eerder genoemde activist – red.) op de bank en wilden hem werven als informant. Daarna hebben ze met behulp van agenten van de Amsterdamse politie op illegale wijze de camerabeelden van het appartementencomplex waar de activist woont in beslag genomen.

Tekst burojansen.nl Beeld Julija Panova

Het voorval illustreert eens te meer dat de AIVD er niet is om de rechtstaat te beschermen, maar om politiegeweld te vergoelijken. Dat is ongepast in een democratische rechtstaat. De politie en het Openbaar Ministerie (OM) behoren transparant te zijn over de gebeurtenissen rond de dood van Sammy – die op 13 augustus door de politie in Amsterdam werd doodgeschoten – en de stappen die de overheid neemt in het kader van gedegen opsporingsonderzoek en vervolging van betrokken politiefunctionarissen. Het intimideren en bespioneren van mensen die politiegeweld aan de kaak stellen, zorgt voor een verdere erosie van het vertrouwen in de rechtstaat.

Op 10 december 2021, internationale dag voor de rechten van de mens, werd ik om kwart over tien gewekt door de deurbel. Ik woon in een appartementencomplex en was in de veronderstelling dat er via het centrale belsysteem in de hal was aangebeld. Toen ik via de intercom probeerde te informeren wie er had aangebeld was er niemand aan de andere kant van de lijn. 'Het zal wel een van de buren zijn,' dacht ik en deed zonder er verder bij na te denken mijn voordeur open.

DE AIVD OP DE BANK OVER EEN DEMONSTRATIE TEGEN POLITIEGEWELD

Daar stonden een man en een vrouw. De man was wit, had zo'n zeven tot tien centimeter lang bruin haar en een nette jas aan – maar droeg geen pak of iets dergelijks. Hij was halverwege de dertig en zo'n 1 meter 80. De vrouw was ietsjes ouder, halverwege de veertig en ietsjes kleiner, rond de 1 meter 70. De vrouw had een donkere bos krullend haar (hele kleine krulletjes) en was heel licht getint. Verder had ze een vrij neutrale winterjas aan. Ondanks dat ik deze mensen niet kende, schenen ze mij wel te kennen. Ze stelden zichzelf voor: 'Wij zijn van Binnenlandse Zaken.' Ze lieten bij de woorden binnenlandse zaken heel vluchtig een pasje zien. Het had eigenlijk net zo goed hun bibliotheekpas kunnen zijn, want ik kon in die flits niets opmaken van wat er op hun pasjes stond.

Ze stelden voor over tien minuutjes terug te komen, gezien ik net uit bed kwam en zichtbaar niet voorbereid was op hun bezoek. Maar ik verwees ze naar de woonkamer en trok ondertussen iets aan. Achteraf vroeg ik me af waarom ik ze eigenlijk binnen had gelaten. In het verleden kwam ik regelmatig in kraakcafés en sympathiseerde ik met de kraakbeweging en de woningstrijd. Ik nam ook deel aan kraakacties en ging zelf ook kraken. Via de woningstrijd raakte ik ook betrokken bij klimaatacties en actievoeren in het algemeen. Ik had dus weleens gehoord over benaderingen, informanten en infiltranten.

> Ik was nu overrompeld. Nog maar half wakker, in mijn onderbroek.

Ik was nu overrompeld. Nog maar half wakker, in mijn onderbroek. Geen idee waarom ik niet meteen dacht dat ik een potentieel doelwit zou kunnen zijn van een benadering. Ik was weer politiek actief, maar stond er niet echt bij stil. Ik had zelfs het gevoel dat ik ze niet zomaar weg kon sturen. Ik verontschuldigde mij zelfs voor de troep in de woonkamer waarop de vrouw zei: 'Dat krijg je als je onaangekondigd langskomt.' Er ging een raar gevoel van familiariteit uit van deze opmerkingen, net alsof het hele goeie vrienden van me waren bij wie het niet opmerkelijk zou zijn als ze onaangekondigd aanbellen als ze in de buurt zijn.

Toen we eenmaal zaten, kwamen ze gelijk ter zake en vertelden ze mij dat ze van de AIVD waren. De mannelijke agent voerde vooral het woord. Hij zei dat de dienst 'positief in mij geïnteresseerd was'. Of was het: 'positief opgevallen'? Ik was duidelijk overrompeld, eerst 'Binnenlandse Zaken' en daarna 'AIVD,' terwijl 'Binnenlandse Zaken' genoeg moet zijn om argwanend te worden. Het is namelijk het ministerie dat verantwoordelijk is voor de geheime dienst. 'Jij was toch betrokken bij die demonstratie tegen politiegeweld?', vroeg de agent,

alsof hij dat niet wist. Ik had een demonstratie in Amsterdam aangemeld en was politiewoordvoerder tijdens de manifestatie op 13 augustus 2021. ‘Hoe heb je dat ervaren?’, voegde de vrouwelijke agent daaraan toe.

SAMMY BAKER DOODGESCHOTEN DOOR DE AMSTERDAMSE POLITIE

Die datum, 13 augustus 2021, was er een demonstratie tegen politiegeweld en ter herdenking van de Duitse *influencer* Sammy Baker (Samuel Seewald) die een jaar eerder op dezelfde datum door de Amsterdamse politie werd doodgeschoten. Sammy was voor zijn verjaardag met zijn vrienden naar Amsterdam gekomen. Die raakten hem op 12 augustus 2020 kwijt. Sammy had die dag wiet(-cake) geprobeerd en is hierdoor waarschijnlijk in een psychose geraakt. Omdat zijn vrienden hem niet konden bereiken, besloten zij de moeder van Sammy op de hoogte te brengen, die vervolgens naar Amsterdam is gekomen om te helpen zoeken. Hierbij is ook de politie om hulp verzocht. Uiteindelijk is Sammy in verwarde toestand teruggevonden in een verder volkomen lege binnentuin.

Op het moment dat de politie Sammy aantreft, houdt hij een klein zakmes tegen zijn keel. Het is duidelijk dat hij op dat moment alleen een gevaar was voor zichzelf. Sammy’s moeder had hem kort tevoren proberen te bedaren in haar auto, maar dat was, hoewel ze vlakbij hem was, niet gelukt. Ook de psycholance, speciaal vervoer voor verwarde mensen, met gespecialiseerde verpleegkundigen was inmiddels gearriveerd. De gespecialiseerde verpleegkundigen werden echter niet door de politie gevraagd te assisteren terwijl Sammy niet reageerde op bevelen van agenten en op pepperspray. Zelfs een politiehond die op Sammy was afgestuurd, overmeesterde hem niet, maar liep hem voorbij.

Zonder te wachten op een professionele onderhandelaar, gespecialiseerde verpleegkundigen of de aanhoudingseenheid besloten de agenten Sammy maar te overmeesteren en tegen de grond te werken. Dit pakte totaal verkeerd uit. De psychotische en verwarde, maar niet gewelddadige Sammy raakte natuurlijk in paniek. Of hij al dan niet intentioneel met het zakmes zwaaide is zeker niet vast te stellen zonder close-up beelden van het incident. Het zwaaien kan namelijk ook veroorzaakt zijn doordat de hondengeleider aan de arm van Sammy heeft getrokken, waardoor het leek alsof Sammy met het zakmes zwaaide. Twee agenten besloten toen om allebei twee keer te schieten. Sammy was op slag dood.

De politie lijkt zich na het schietincident meteen defensief op te stellen: ze spreken over een mes, en niet een zakmes, over drie schoten in plaats van vier, ze zeggen dat Sammy een gevaar zou zijn voor de omgeving oftewel de agenten en dat Sammy de agenten wilde steken. Het mes wordt ook in de media steeds groter voorgesteld. *Parool*-verslaggever Ruben Koops spreekt in een interview op het Duitse *Bild TV* van 14 augustus 2020 van een flink mes van 30 centimeter lang. In *Het Parool* wordt op 18 augustus gesproken over een groot mes (journalist Sam de Graaff) en op 21 augustus zelfs over een slagersmes (misdaadverslaggever Paul Vugts). Beide journalisten geven niet aan waar deze informatie over het mes vandaan komt. Dit is wel duidelijk in *Het Parool* van 9 december als Ruben Koops schrijft dat het volgens de politie om een flink mes ging. Het Duitse weekblad *Bild* neemt de informatie van *Parool*-verslaggever Koops op 11 december 2020 over en schrijft dat het flinke mes 30 centimeter lang was. Het mes, de schoten, het steken en de bedreiging die van hem uitging blijken in de maanden die volgen totaal anders dan de politie en de media al die tijd hebben beweerd.

Als op 17 mei 2021 het OM besluit om de agenten die betrokken waren bij de dood van Sammy niet te vervolgen omdat er sprake was van noodweer, wordt duidelijk dat het om een zakmes ging en dat duidelijk was dat Sammy vooral een gevaar was voor zichzelf en pas een gevaar voor de agenten werd op het moment dat die hem probeerden te overmeesteren. Dat het OM spreekt van noodweer roept daarbij veel vragen op, want blijkbaar was er een politieonderhandelaar onderweg en een psycholance met gespecialiseerd personeel ter plaatse. Waarom zijn die niet ingezet?

En als het juist is dat er geen beschadigingen op de vesten van de agenten zijn gevonden volgens de advocaat van de familie van Sammy Baker, Richard Korver, kan er dan feitelijk nog gesproken worden van noodweer? Volgens Korver is het vest van de agent die zou zijn gestoken zelfs twee keer forensisch onderzocht. Sammy was dus blijkbaar zelfs na een ondoordachte en mislukte overmeestering geen gevaar voor de agenten, maar nog steeds enkel voor zichzelf. Sammy is dan ook niet uit noodweer doodgeschoten, zoals het OM beweert, maar door volstrekt ondoordacht en onprofessioneel handelen.

> Het klonk allemaal surrealistisch, geen naam, geen direct nummer, zelfs geen stamnummer

HOEZO WIL JE GEEN VRAGEN BEANTWOORDEN? WE BEDOELEN ER NIETS MEE’

Op 13 augustus 2021 was ik dus betrokken bij een demonstratie ter nagedachtenis aan de dood van Sammy Baker een jaar eerder en tegen buitensporig politiegeweld in het algemeen. Politiegeweld dat door het OM wordt vergoelijkt met de opmerking dat er sprake was van noodweer, terwijl het hier ging om een verwarde psychotische jongen van 23 jaar. En dan vraagt een medewerker van de AIVD mij hoe ik dat ervaren heb? ‘Wat had ik ervaren?’, schoot door mijn hoofd. Het doodschieten van Sammy? De demonstratie tegen politiegeweld een jaar later? Of nu een bezoek van de inlichtingendienst die mij blijkbaar wilde intimideren omdat ik een demonstratie had georganiseerd. ‘Hoe heb je dat ervaren?’, was de eerste vraag die de medewerkers van de AIVD mij stelden en ik maakte van deze gelegenheid meteen gebruik om ze mede te delen dat ik geen interesse had in het gesprek en dat ik ook niet op hun vragen zou ingaan. Ik was ondertussen klaarwakker en mij was inmiddels honderd procent duidelijk wat ze wilden. Zij wilden mij ronselen als informant.

In mijn achterhoofd had ik dat gevoel al bij de deur, maar ik was niet wakker genoeg om hen de toegang te weigeren. ‘Oh, hoezo niet, hoezo wil je geen vragen beantwoorden?’, probeerde de vrouw nog. ‘We bedoelen er niets mee’, voegde ze er nog aan toe. Het was duidelijk dat ze mij probeerde te overtuigen verder te praten. Ik was er helemaal klaar mee en antwoordde: ‘Ik zeg net tegen je dat ik geen interesse heb in dit gesprek dus ik ga ook geen vragen beantwoorden.’

Ik gaf geen antwoord meer en herhaalde dat ik geen interesse had in het gesprek. ‘Oké, dan gaan we maar weer,’ zei de man en ze stonden op om te vertrekken, maar niet voordat de vrouw nog even een kleine opening zocht, net als een colporteur aan de deur die je een abonnement wilt verkopen: ‘Als je je bedenkt kan je contact opnemen via het algemene nummer van de AIVD.’ Als ik belde met de AIVD hoefde ik alleen maar te vragen naar de mensen die bij mij hadden aangebeld en op de bank hadden gezeten. Het klonk allemaal surrealistisch, geen naam, geen direct nummer, zelfs geen stamnummer.

Het is zeer intimiderend om de AIVD aan je voordeur te hebben

Toen ze vertrokken waren, was ik met stomheid geslagen. Ik wist niet zo goed wat ik hier allemaal van moest denken en had even de tijd nodig om het te verwerken. Ik ben gewoon mijn dag gaan vervolgen maar na een tijdje begon ik mij heel erg af te vragen hoe ze in godsnaam de voordeur in de hal voorbij waren gekomen. Ik belde aan bij de voorzitter van mijn Vereniging van Eigenaren (VvE) om uit te leggen dat twee ongenode, maar vooral heel onwelkome, mensen bij mij hadden aangebeld en dat ik graag de beelden wilde bekijken van de veiligheidscamera om te achterhalen hoe ze binnen waren gekomen. Toen ik hiernaar vroeg vertelde hij dat er eerder op de dag twee agenten in burger, ook een man en een vrouw, langs waren geweest om de camerabeelden op te vragen.

AIVD EN AMSTERDAMSE POLITIE PROBEREN BENADERING TE VERDOEZELEN

De agenten bleken van de Amsterdamse politie te zijn en niet van de AIVD. De mannelijke agent werkt al geruime tijd bij de Amsterdamse politie, zo blijkt uit zijn LinkedIn-pagina. Op zijn eigen website staat dat hij een eigen bedrijf heeft in coaching. De vrouw stelde zich steeds zo op dat ze uit beeld bleef en zou dus ook de vrouw kunnen zijn die bij mij op de bank zat. De agenten in burger hadden geen huiszoekingsbevel, bevel tot overdragen van de camerabeelden of andere documenten om camerabeelden op te vragen bij zich. De voorzitter had er niets achter gezocht en in samenspraak met een buurman die over de beelden gaat toestemming gegeven om de beelden mee te geven.

De buurman die over de beelden gaat, vertelde me nog dat er niet veel tegen te doen is: ‘Linksom of rechtsom krijgen ze toch de beelden wel als ze die per se willen hebben, dus ik geef ze die beelden wel gewoon mee.’ De agenten waren rond twaalf uur langsgekomen, anderhalf uur na het bezoek van de AIVD. De buurman heeft de agenten nog wel gevraagd of ze hem op een of andere wijze een bewijs konden leveren dat ze de beelden hadden meegenomen. Daartoe hebben ze hem nog een bevestiging via de e-mail gestuurd, maar veel zegt die mail niet.

Het is zeer intimiderend om de AIVD aan je voordeur te hebben, helemaal omdat ze zich niet voorstellen als leden van de geheime dienst. Het is extra verontrustend dat inlichtingendiensten worden ingezet om het straatje van de politie schoon te vegen. Blijkbaar wil de overheid actiegroepen tegen politiegeweld infiltreren. Is dat dan de veiligheid waar de V in AIVD voor staat? De veiligheid voor orde- en veiligheidsdiensten om ongestraft onwetmatig te handelen? En betekent het feit dat een Amsterdamse agent de beelden heeft geconfisqueerd dat deze intimidatie-actie is uitgevoerd door collega’s van de agenten die Sammy Baker hebben doodgeschoten? Moet dat niet uitgezocht worden?

Gedegen en transparant opsporingsonderzoek, strafvervolging en procesgang in het kader van het politiegeweld dat leidde tot de onnodige dood van Sammy zijn grondbeginselen van de rechtstaat. Blijkbaar is daar geen interesse in en worden zelfs mensen die politiegeweld aan de kaak stellen geïntimideerd en bespioneerd. Dit handelen van de AIVD heeft mijn gevoel van veiligheid en vertrouwen in de rechtstaat verder geërodeerd. Ⓐ

Wil (Wil is niet de echte naam van de persoon die is benaderd)

Herken je dit verhaal en heb jij eenzelfde ervaring gehad? Neem in dat geval contact op met Buro Jansen & Janssen. Dit is een onderzoeksbureau dat politie, justitie, inlichtingendiensten en de overheid in Nederland en Europa kritisch volgt. Zij zullen je verhaal in vertrouwen opnemen en het gebruiken om mensen in te lichten over de manier waarop de autoriteiten mensen binnen de beweging benaderen.

Woonverzet Utrecht
Niet lullen, maar wonen

Op 21 november 2021 vond de Utrechtse versie van het Woonprotest plaats. Na een golf van woonprotesten door het hele land – met de eerste in Amsterdam, gevolgd door de protesten in Rotterdam, Arnhem, Tilburg en Den Haag – was het tijd voor een georganiseerd protest in Utrecht. Utrechtse activisten waren erop gebrand om een vurig vervolg te geven aan de voorgaande protesten en te slagen daar waar de andere protesten op repressie waren gestuit. Een terugblik op een veelbewogen dag.

Tekst Teun Zwartstaart Beeld !Koekblik!

Na wekenlang organiseren door voornamelijk representanten van politieke partijen kreeg het woonprotest in Utrecht steeds meer vorm. Het plan en de doelstelling was voor de politieke coalitie niet anders dan andere keren: veel lullen, veel beloven, een stukje door de stad lopen en zelfvoldaan weer terug naar huis in de illusoire veronderstelling de landelijke overheid deze keer wél te hebben aangespoord tot radicale verandering.

Een delegatie Utrechtse activisten zag deze bui echter al van heinde en verre aankomen en wilde zich, ongeveer een half jaartje voor de aankomende gemeenteraadsverkiezingen, niet laten inkapselen door politiek gelul en valse beloften. Zo'n twee weken voor het protest werden daarom in meerdere ruimten de koppen bij elkaar gestoken om het protest van pit, passie en actie te voorzien. Lopen door de stad kun je het hele jaar door. Op deze dag zou het vuur van de woonstrijd op moeten laaien zoals het tevoren niet was gelukt.

Er werd daarom een anarchistisch en antikapitalistisch *black bloc* georganiseerd. In een mum van tijd werd de oproep voor zwarte kleding en extra strijdbaarheid over sociale media verspreid en wisten mensen dat ook Utrecht zich voorbereidde op meer dan een zondagse wandelclub. Zwart-rood claimde zo een stuk van de demonstratie en zou ervoor zorgen dat de rest dit te horen kreeg. *A-anti-anti-capitalista!*

Ook de kraakbeweging zinde op actie. Het was volledig op de hoogte van de ontwikkelingen binnen de organisatie van het woonprotest en wist mede hierdoor ook dat er weinig verwacht kon worden vanuit deze coalitie van beleids- en praatjesmakers. De route was inmiddels bekend en het recept werd snel en daadkrachtig voorbereid. Een week voor de demonstratie werden er knopen doorgehakt en werd een actie op touw gezet. Zelfs het daags voor de demonstratie veranderen van de route gooide geen roet in het eten. De voorbereidingen waren succesvol en de zwart-rode loper zou bijna kunnen worden uitgerold.

Na veel communicatie heen en weer tussen de organisatoren van het *black bloc* en van de actie werd het voor iedereen duidelijk wat er op het spel stond, hoe de praatjesparade daadwerkelijk zou worden omgedoopt tot een actief woonprotest en hoe dit alles moest verlopen om niet uit te lopen op teleurstellende taferelen met veel arrestaties en geweld, zoals eerder in Amsterdam helaas het geval was. Vanaf toen was het wachten op het aanbreken van de zondagse dageraad, vol met spanning en vurige hoop.

DE DAG WAAROP ALLES SAMEN ZOU KOMEN

De zondag brak aan en de spanning was bij een groot aantal mensen duidelijk te voelen. Toevallig waren er de dag ervoor heftige rellen uitgebroken in Rotterdam, waarbij de politie zich zwaargehavend terugtrok nadat de volledige binnenstad geterroriseerd was door anticoronademonstranten. De Utrechtse activisten vreesden even voor een reactie die ook Utrecht zou bereiken: veel politie op de been die koste wat het kost zou zorgen dat het rustig zou blijven, ook gezien de aankondigingen van coronademonstranten elders in de stad. Gelukkig bleef deze reactie uit en was er voor de aanvang van de demonstratie op het Jaarbeursplein, verrassend genoeg, slechts een handvol smerissen en een enkele camerabus aanwezig. Geen linies ME, geen op elkaar lijkende stillen die zich in de radicalere groepen probeerden te mengen – alles leek gunstig uit te pakken.

Toch was er nog een heikel punt waarover werd gepiekerd: er moest een aankondiging worden gedaan met de mededeling dat er een pand gekraakt was en dat de demonstratie zich massaal naar het pand moest begeven om ontruiming te voorkomen. Vanuit veiligheidsoverwegingen was de organisatie van het woonprotest niet op de hoogte gebracht van de actie en dus zou er *on the spot* een plekje op het podium moeten worden bemachtigd. De meer radicalere uitwassen van de organisatie werden daarom verzocht om een beetje spreektijd voor het maken van een aankondiging vanuit de kraakbeweging. Er werd weifelend ingestemd en gezegd dat het kon, maar dat het wel erg pikant zou zijn.

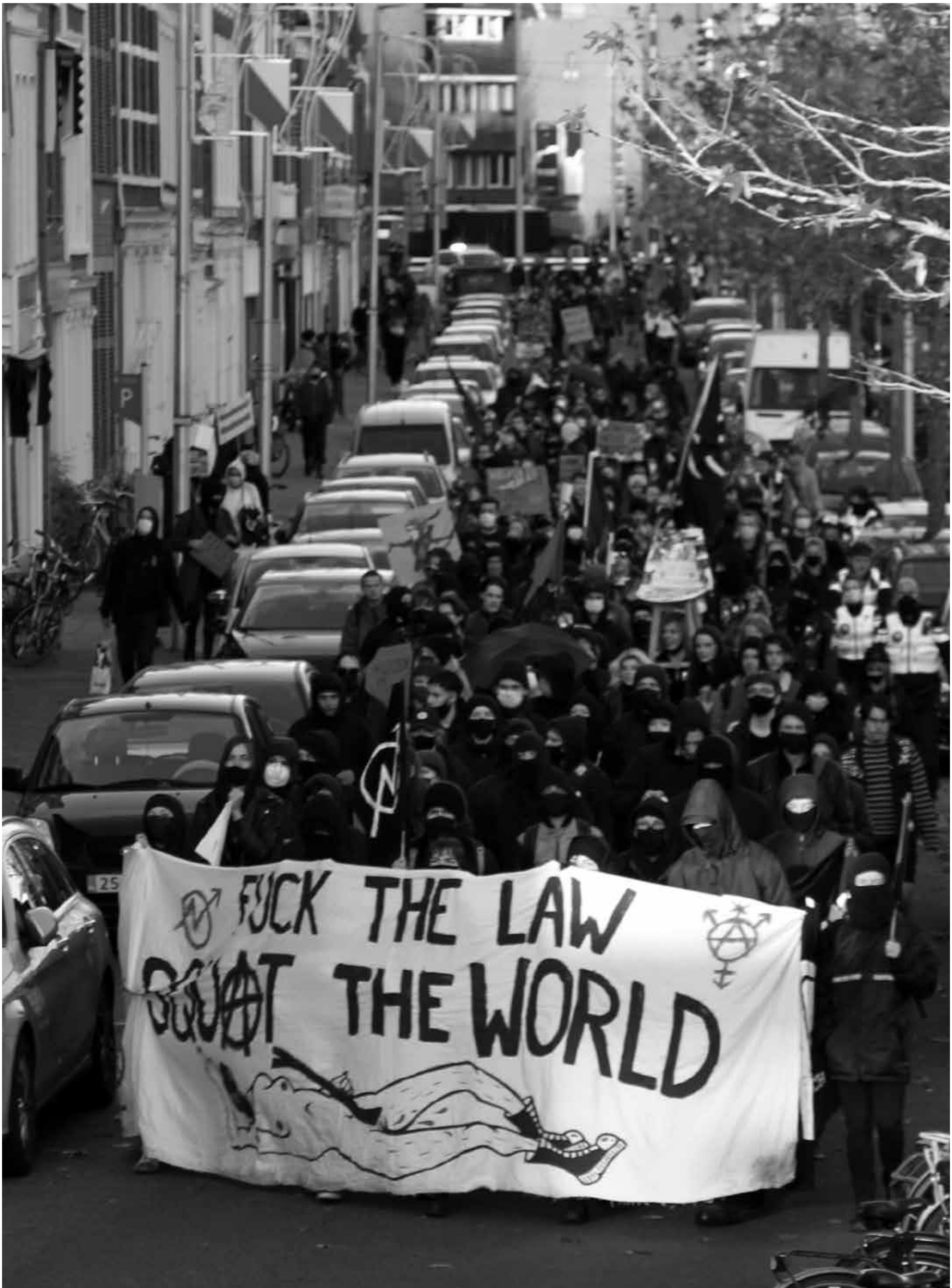
Net voor de laatste toespraak begaf een tweetal krakers zich naar het podium, om daar te vernemen dat de organisatie het verzoek alsnog had afgeschoten. Na wekenlang vergaderen zou het inwilligen van dit verzoek absoluut niet democratisch zijn en dus moest het de volgende keer maar van tevoren worden gevraagd. Uiteraard was dit te verwachten: de solidariteit van politieke partijen – op enkele politici na – bestaat wel vaker uit lege woorden en enkel op papier. Als puntje bij paaltje komt, weet je dat je niet op hun steun hoeft te rekenen, al helemaal niet als ze daarmee een aantal toekomstige stemmen op het spel zetten.

Op deze dag zou het vuur van de woonstrijd op moeten laaien

Geen mens overboord, uiteraard was er rekening gehouden met dit scenario. Het was netjes gevraagd en niet gegund, dus dan moest die spreektijd maar worden opgeëist. En dat gebeurde: na de laatste toespraken werd de microfoon uit het standaard gegapt en werd de boodschap vanuit de kraakbeweging gedeeld. Halverwege de boodschap besloot de technicus echter het geluid uit te zetten – tot zover de solidariteit. Desondanks was er een megafoon als back-up aanwezig en werd er na een korte, half vergeten speech de aankondiging gedaan dat er een pandje aan de Croeselaan was gekraakt en dat er koffie en thee te wachten stond op eenieder die hun steun kwam betuigen.

ONVOORZIEN MAAR UIT HET BOEKJE

De demonstratie voelde dat er iets broeide en uitte haar onvrede toen het geluid van de microfoon uit werd gedraaid en juichte juist toen er door de megafoon werd geschreeuwd. De boodschap bleek echter lastig te verstaan en met enige verwarring werd de mars in gang gezet. Het anarchistische blok droeg haar steentje bij, nam de leiding in de protestmars en hield het pandje in het achterhoofd. Uiteindelijk werd de mars voltooid en wist

FUCK THE LAW
SQUAT THE WORLD

Laat dit het jaar worden waarin de kraakbeweging de macht van de pandjesbazen breekt

het anarcho-blok zich van de demonstratie af te scheiden. De boodschap die werd verspreid: ben je solidair met de kraakbeweging, loop dan met ons verder! Die oproep werd breed gedragen en gevolgd en zo begaf het blok zich op weg naar de Croeselaan.

Onder begeleiding van een verwarde colonne agenten vond het blok zich na tien minuten lopen op de Croeselaan, waar het precies tegelijkertijd aankwam bij het vers gekraakte pandje als een aantal bussen ME en politie. Het leek wel alsof het was afgesproken, zo perfect was de timing. Op het moment dat de politie eindelijk de ruimte had het pandje te bezoeken en over te gaan tot ontruiming kwam een blok van tweehonderd in het zwart geklede, ontzettend strijdbare activisten vol energie bij het pandje aan. De confrontatie die daarop volgde was hard, maar tevens hartverwarmend.

Tot die tijd had enkel de camerabus voor het pand gestaan, waar de banners uit het raam waren gegooid en de krakers met balaclava's op hun hoofd uit het raam hingen en op het dak stonden. Tot die tijd was alles ook rustig geweest. Toen de groep demonstranten arriveerde, sloeg de paniek bij de smerissen echter toe en werd er gepoogd de voordeur van het pand te blokkeren met een politiebus. Tevergeefs, zo bleek uiteindelijk. Tegelijkertijd had zich ook een linie ME opgesteld, die voornemens was de boel aan te pakken, en zo geschiedde. Na een aantal rake tikken – waarbij een persoon een mep op het hoofd incasseerde en van een andere persoon de pols werd gebroken met een wapenstok – leek het er even op dat de actie met bruut geweld uit elkaar zou worden gemept en dat ons een lange dag te wachten stond.

Niets was echter minder waar. Na de zinloze wapenfeiten die werden gepleegd, voelde team blauw dat hier weinig te winnen viel. Tweehonderd mensen in elkaar beuken om enkel de voordeur te bereiken van een met *lock-ons* gevuld kraakpand in het hart van de stad, pal naast het Centraal Station, dat bleek iets te veel van het goede. Sipjes en met lood in de schoenen dropen de smerissen af, terug naar hun busjes, waar ze hun verlies konden overpeinzen op de weg terug naar het bureau.

Op de Croeselaan werd er feest gevierd door een extatische menigte. Sinds lange tijd was er weer een pand gekraakt in het centrum van de stad, iets dat voor onmogelijk werd gehouden omdat het steevast tot directe ontruiming leidde. Maar niet deze keer. Het pand was letterlijk verdedigd, de politie was weggejaagd – dit was een ongekende overwinning voor de beweging! Na weken van samenkomen, organiseren, scouten, voorbereiden, was alles op deze dag samengekomen en werd er op ouderwetse wijze publiekelijk een pand in het centrum verworven en verdedigd. Er werd getoond wat woonprotest daadwerkelijk inhoudt: niet lullen, maar woonruimte creëren!

EIND GOED, AL GOED, OH JA, EN KRAKEN GAAT DOOR!

Zo kwam er einde – of eigenlijk een begin – aan het woonprotest. Na de succesvolle kraak werd het tijd verder te organiseren. Het pandje zou tenslotte moeten worden opgeknapt en worden bewoond. Uiteindelijk diende zich een groep jonge krakers aan die de verantwoordelijkheid op zich nam en de uitdaging aanging. Een nieuwe generatie krakers werd geboren en sindsdien wordt elke passant op de Croeselaan eraan herinnerd hoe dit op 21 november het toneel van een wonderbaarlijke en nagenoeg perfecte dag vol strijd en overwinning was.

Dat betekent niet dat de Croeselaan voor altijd blijft. Hoewel het een nieuwe generatie krakers heeft aangetrokken en geactiveerd om ook te gaan kraken – mede door het in het nieuwe pand wekelijks georganiseerde kraakspreekuur – blijft de realiteit dat de pandjeseigenaar meer macht heeft dan krakers en dat een enkele rechtszaak vaak genoeg is om krakers weer op straat te gooien. Desalniettemin, de kraakbeweging heeft laten zien nog springlevend te zijn, ook in 2021. Laat dit jaar het jaar worden waarin de kraakbeweging de macht van de pandjesbazen breekt en het kraken weer definitief op de kaart zet als legitieme vorm van wonen en verzet. Want, wet of geen wet, kraken gaat door! Ⓐ

Voor meer informatie over kraken kun je contact opnemen met het Utrechtse kraakspreekuur: ksuutrecht@riseup.net

Van stilstand op de Erasmusbrug

Op woensdag 3 november en donderdag 4 november 2021 vond er een tweedelig protest tegen politiegeweld plaats in Rotterdam. Dit was haastig opgezet door een divers verzameld clubje: anarchisten, Doorbraak, online activisten, de Haagse Stadspartij, Revolutionaire Eenheid, BIJ1, communisten, socialisten en organisatoren van woondemonstraties.

Tekst Anoniem   Beeld Doorbraak

naar twee demonstraties organiseren binnen negen dagen

Zo breed als de coalitie was, zo ook de uitgenodigde sprekers. Onder hen waren Feminists Against Ableism, Black Lives Matter, de Vrije Bond, de Koerdische vrouwenbeweging, sekswerkers, BIJ1, anarchafeministen en antivalidistische academici.

Hoewel de aanleiding voor de organisatie de repressie van het zwarte blok was, werd de aandacht breder getrokken naar de totale onkundigheid van het politiekorps jegens sekswerkersrechten, seksisme, racisme en validisme. Dit verslag zal terugblikken op de organisatie van deze twee demonstraties en hierbij zal aandacht gegeven worden aan de waarde van dergelijke (lees: non-disruptieve) demonstraties.

RAPPORTAGE SAMENWERKING

Op 17 oktober 2021 werd tijdens de Woonopstand in Rotterdam – een demonstratie tegen het huidige wanbeleid van de huizenmarkt en de wooncrisis – het zwarte blok omsingeld door een linie van politieagenten. De leden van het blok werden tot stilstand gebracht om hen te isoleren van de rest van de demonstratie. Deze kettle werd door de politie gelegitimeerd op basis van vermoedens van bezit van wapens en het hebben van gevaarlijke plannen voor de binnenstad van Rotterdam. Na tientallen arrestaties en talloze rake klappen is er slechts één aardappelschilmesje gevonden onder de leden van het blok. Dit ongegronde en rechten schendende optreden van het Rotterdamse politiekorps bleef niet zonder antwoord. De organisatie van de Woonopstand heeft een zwartboek van meer dan vijftig getuigenissen overhandigd aan burgemeester Aboutaleb en er vond een gemeentelijk debat plaats met een aantal insprekers op 4 november vanaf 14.00 uur. Tevens werden de eerste stappen gezet voor de vorming van de Coalitie tegen Politiegeweld.

Nog zonder concreet plan werd een grote groep verzameld van mensen die betrokken wilden zijn bij het organiseren van een demonstratie als antwoord op het politiegeweld tijdens de Woonopstand. Enkele tientallen (met name Rotterdamse) activisten meldden zich, en er werd een oproep geplaatst voor een eerste bijeenkomst. Het groepje mensen dat hierbij aanwezig was, vormde vanaf dat punt de kern van de organisatie: de zogeheten Coalitie tegen Politiegeweld.

Er werd besloten om de demonstratie in twee delen te houden: het eerste deel op een avond en het tweede deel tijdens het gemeentelijk debat. Op deze manier diende het eerste deel als een gelegenheid om meer mensen bijeen te krijgen (in verband met bijvoorbeeld werktijden) en waarop er geluisterd kon worden naar sprekers, en kon het tweede deel georganiseerd worden als een noise demo. Vanaf dat punt was er een deadline: negen dagen om twee demonstraties neer te zetten.
De avonddemonstratie van 3 november vergde de meeste voorbereiding. Taken werden in eerste instantie verdeeld, maar vielen uiteindelijk vaak neer op degene die op dat moment de tijd of mogelijkheid had om iets op te pakken. Sprekers werden uitgenodigd, een podium geregeld, statements uitgeschreven en socialmedia-accounts aangemaakt. Dit alles werd vluchtig maar getrouw onderling gecommuniceerd.

De leden van de Coalitie kwamen vanuit verschillende hoeken en velen kenden elkaar niet of amper voor de eerste bijeenkomst. Deze verschillen bleken tijdens de organisatie níet met elkaar te botsen, maar versterkten elkaar juist. Dankzij de diversiteit werd een mooie groep sprekers verzameld en werden passende aanvullingen opgedaan bij schrijven van statements.

De demonstratie werd aangemeld bij de gemeente. Er werd ons meegedeeld dat er een paar agenten aanwezig zouden zijn, en er werd nadruk gelegd op de absolute vreedzaamheid die van ons verwacht werd. Om 19.00 uur ging het programma van start, bestaande uit 11 sprekers en één host. Hiervan waren tien vrouw of non-binair en zes mensen van kleur.

Vervolgens vond de noise demo op donderdagmiddag 4 november plaats tijdens het gemeentedebat over het politieoptreden bij de Woonopstand. Het doel was om zodanig lawaai te maken dat wij hoorbaar zouden zijn in de zaal waar dit debat zou zijn.

De Coalitie tegen Politiegeweld eiste onafhankelijk onderzoek naar het politiegeweld tijdens de Woonopstand-demonstratie, een einde aan het politiegeweld, een einde aan het racisme bij de politie en een einde aan het steeds verder bewapenen van de politie. Deze vier eisen vormen in de praktijk echter de pilaren waarop het instituut Politie steunt, en verzet hiertegen betekent in essentie een oproep tot afschaffing van de politie in haar geheel.

De politie is inherent een fascistische structuur. Een structuur bestaande uit een langdurig patroon van geweld, racisme, seksisme en seksuele intimidatie, mishandeling van honden en paarden, etnisch profileren, een giftige beschermingscultuur en een fundamentele rot in het hele instituut dat politie heet. Voor veel mensen (met name voor mensen van kleur) is de politie zelf een grotere bedreiging dan de misdaad die de politie pretendeert te bestrijden.

EVALUATIE

Een non-disruptief protest als antwoord op politiegeweld oogt als een pacifistische en terneergeslagen respons. Er werd dan ook gehoorzaam geluisterd naar de aanwezige agenten, bijvoorbeeld over waar het protest mocht plaatsvinden: aan de overkant van de weg en niet direct voor het Stadhuis.

Ingetogenheid vormde de rode draad: leuzen als ‘politie, fascisten, staatsterroristen’ werden niet aangemoedigd vanaf het podium en één van de demonstranten werd door ons verzocht een ACAB-protestbord op te bergen, beide met het oog op de ‘afgesproken vreedzaamheid’ van de demonstratie naar politieagenten toe – nerveuze pogingen ter preventie van eventuele escalatie.

De provocatie was zo ook ver te zoeken in het tweede deel van de demonstratie bij het gemeentedebat. Er werd gehoorzaam gereageerd op het verzoek van de medewerkers van het Stadhuis om op de stoep te blijven en niet op de binnenplaats te manifesteren. Uiteindelijk werd er éénmaal een wandeling over de binnenplaats gemaakt. Dit was

dan ook het enige moment waarop wij goed hoorbaar waren voor de aanwezigen van het debat. In het algemeen zette de tweedelige demonstratie van de Coalitie tegen Politiegeweld zich op de kaart als een nadrukkelijk vreedzaam protest.

Op de avond van vrijdag 19 november vonden er rellen plaats in het centrum van Rotterdam tijdens een protest tegen coronamaatregelen. In deze rellen werd vuurwerk gebruikt, werd er brand gesticht op straat en werden politievoertuigen vernield. De gevolgen van dit disruptieve protest? Ten minste drie gewonden als gevolg van gerichte schoten van de politie. Verdachten werden met versneld strafrecht niet alleen sneller veroordeeld, maar ook zwaarder dan gewoonlijk is bij dergelijke zaken. Bovendien zijn er sindsdien stappen genomen om de politie zwaarder te bewapenen, met name met wapens die op een grotere afstand in te zetten zijn. Dit omdat, simpel gezegd, agenten mensen niet zo makkelijk kunnen neerknuppelen als er vuurwerk tussen hen in afgestoken wordt. Deze onacceptabele versoepeling is wederom bewijs dat de politie niet in staat is om situaties te de-escaleren.

Maar de oproer raakte de Rotterdamse politieagenten wel waar het hun pijn doet: vernieling van ‘hun’ stadje en tegenover een volwaardige tegenstander moeten staan – tassen vol vuurwerk zijn immers wat anders dan een aardappelschilmesje tegenover knuppels en ME-busjes.

Als we de twee demonstraties tegen politiegeweld in hun eigen context beschouwen, concluderen we dat het niet genoeg was om te krijgen wat we wilden als coalitie: onafhankelijk onderzoek. Daadwerkelijke verandering zal niet teweeggebracht kunnen worden zolang een protest plaatsvindt binnen de regels en de voorspelbaarheid: zolang protest geen mogelijke dreiging vormt tegen het kapitaal. Maar in hoeverre is het nog mogelijk de gevestigde orde te verstoren wanneer deze gevestigde orde zich (bijna) onlosmakelijk binnendringt in ieder aspect van ons leven? Massasurveillance en een onontkoombare sociale structuur houden ons in bedwang; een kat in het nauw moet rare sprongen maken. Offensieve tactieken zijn essentieel om verzet waar te maken. De vraag is hoe ze gebruikt kunnen worden om een doel te behalen. Maar in het geval van deze demonstraties was het de vraag óf offensieve en disruptieve tactieken gebruikt hadden kunnen worden om een doel te behalen.

Voor veel mensen (met name voor mensen van kleur) is de politie zelf een grotere bedreiging dan de misdaad die de politie pretendeert te bestrijden

DE KRACHT VAN SAMENKOMEN IN NON-DISRUPTIEVE TACTIEKEN

Een protest binnen de gevestigde orde organiseren tégen deze gevestigde orde is nagenoeg vruchteloos, maar niet zinloos. Tijdens de demonstratie stonden antivalidisme-activisten schouder aan schouder met anarchisten, sekswerkers schouder aan schouder met communisten, en socialisten schouder aan schouder met antiracistische activisten.

Helaas zien we vaak genoeg dat activistische bewegingen in hun eigen bubbel blijven, bijvoorbeeld wanneer het gaat om het nauw samenwerken bij de organisatie van een demonstratie. De interdisciplinariteit en intersectionaliteit was bij het organiseren een bron van versterking en dit zette zich voort tijdens de demonstratie zelf. Deze vereniging van verschillende tactieken, perspectieven en waarden is op zichzelf een vorm van verzet.

De vereniging van krachten, respectvol en solidair, is in haar kern een strijdbaar verzet tegen de repressie van het fascistische systeem van de politie en het kapitaal. De politie deed een poging ons af te zonderen van de rest, maar in plaats daarvan zijn we nu meer verenigd. Ⓐ

Verzet je tegen de ‘coronapas’ Een vertaalde flyer van antifascisten in Italië

Wat volgt is een vertaalde flyertekst van antifascisten in Italië. De huidige situatie in Italië lijkt op die in Nederland. We worden niet geconfronteerd met individuele of nationale incompetentie, maar met een algemene beweging van de heersende klasse in een bepaalde richting. Daarbij zijn er op dit onderwerp ook in Italië fascistische groepen actief in protesten tegen de regering. Tevens hebben radicaal linkse en anarchistische groepen het, net als in Nederland, moeilijk om met de situatie om te gaan, geven ze ruimte aan fascisten en verzetten ze zich vrijwel niet tegen de toenemende staatsmacht. Voor meer informatie zie: antifascistecontroil-pass.noblogs.org. In het origineel wordt verwezen naar de Green Pass, omdat het coronapaspoort zo heet in Italië.*

Tekst Antifascistische Bijeenkomst Tegen de Groene Pas
Vertaling Dylan

WAAROM HET BELANGRIJK IS JE TEGEN DE CORONAPAS TE VERZETTEN
Omdat de coronapas een digitalisering van en machtsuitoefening over ons leven is. Degenen die de controle hebben, zullen hiermee een extra hulpmiddel krijgen om steeds nauwkeuriger te weten wat we doen (wanneer, waar en met wie), waardoor een schadelijke gewoonte wordt aangewakkerd om alles vast te leggen.

OMDAT HET VIRUS OVER ZAL GAAN, MAAR DE CORONAPAS NIET
Het creëert eerste- en tweederangsburgers door hen grondrechten te ontnemen en mensen aan te moedigen over elkaar te rapporteren. Net als andere veiligheidsmaatregelen die zijn goedgekeurd in een noodtoestand opent het nieuwe, verontrustende scenario’s van massale controle en zet het een extra politiesysteem op onder de bevolking. Omdat de Raad van Europa het belang heeft uitgesproken van het beschermen van de vaccinatievrijheid in lidstaten, die verplicht zijn ‘ervoor te zorgen dat burgers worden geïnformeerd en dat vaccinatie niet verplicht is en dat niemand wordt onderworpen aan politieke, sociale of andere discriminatie of druk om zich te laten vaccineren, als hij of zij het niet persoonlijk wil doen’ (document nr. 15212 van 11 januari 2021).

SOCIALE CHANTAGE
Omdat het een op klassen gebaseerd instrument is dat, in naam van de winst en niet de volksgezondheid, werknemers chanteert en het recht op werk schaadt. Het wordt op de werkvloer op een ergerlijke en discriminerende manier gebruikt als een gemakkelijk excuus voor degradatie, schorsing en ontslag. Het ondermijnt de laatste economische, juridische en organisatorische rechten van werkers.

WIJ KENNEN DE STAAT DIE HET DEED
Omdat het gebruik van een regeringsbesluit (DCPM), gelanceerd in een voortdurende noodtoestand en uitgevaardigd door een niet-gekozen premier, een verdere degradatie van de democratie aantoont. De autoritaire cultuur blijft bestaan, ook na noodsituaties. Morele en economische chantage creëert eenzame, achterdochtige, verwarde en manipuleerbare individuen; een ongelukkige samenleving, gewelddadig en geneigd om zich te onderwerpen.

MASSALE AFLEIDING; OMDAT DE OVERHEDEN VERANTWOORDELIJK ZIJN
Tijdens de lockdowns werden de winsten van de bedrijven beschermd ten koste van de gezondheid van de werknemers. Met het uitroepen van de gezondheidsnoodtoestand creëren Confindustria (de Italiaanse werkgeversfederatie), de Wereldbank en het grootkapitaal, samen met een corrupte overheid, een rookgordijn waarachter de ontmanteling van het sociale systeem en de openbare dienstverlening van burgers schuilgaat (zie de wetten inzake belangenconflicten, concurrentie en pensioenhervorming).

WAAROM 'TERUGGAAN NAAR NORMAAL' ALS 'NORMAAL' HET PROBLEEM WAS?
Staten moeten de volledige ethische en economische verantwoordelijkheid nemen voor de huidige pandemische toestand. De politieke en ecologische verantwoordelijkheden van de verspreiding van de pandemie zijn namelijk op geen enkele manier aangepakt: corruptie, vervuiling, uitbuiting van land en dieren met als gevolg het risico dat ziekten van soort naar soort springen.

Omdat we niet kunnen zwijgen over het duidelijke onrecht dat is aangedaan met de criminalisering van het schoolsysteem – aangewezen als de verantwoordelijke voor uitbraken – en de culturele wereld met bibliotheken, universiteiten, theaters, musea en bioscopen. Het recht op onderwijs en cultuur, dat democratische vrijheden garandeert, ligt onder vuur, terwijl kerken en winkelcentra vrijgesteld blijven van de verplichting van de coronapas.

Omdat de vaccins worden gebruikt met spoedgoedkeuring en de bijwerkingen niet worden gecontroleerd met actieve geneesmiddelenbewaking. Wie gevaccineerd wordt, wordt gedwongen een *informed consent* te geven die iedereen van elke verantwoordelijkheid bevrijdt, doordat de contracten geheim worden gehouden.

Het onderzoek wordt gefinancierd met publiek geld, terwijl de farmaceutische bedrijven die de patenten in handen hebben enorme winsten maken. Hierbij worden, met de medeplichtigheid van westerse regeringen, de armste landen buitengesloten. Wetenschappelijk onderzoek en onderwijs moeten vrij en onafhankelijk van economische invloeden en belangen zijn.

Gratis, toegankelijke en transparante zorg moet gegarandeerd zijn. Volksgezondheid is een sociale verworvenheid en moet worden gegarandeerd door middel van adequate financiering, waarbij eerst en vooral moet worden bezuinigd op de militaire uitgaven (die dit jaar in Italië verder zijn gestegen met 8%). Een niet-consumentistische en duurzame levensstijl moet worden bevorderd.

Omdat de focus uitsluitend ligt op vaccins en niet op de marginalisering van de lokale gezondheid, preventie en thuiszorg die alle hun effectiviteit hebben bewezen. Een gezondheidsbehandeling zou niet verplicht moeten zijn. Testen, indien nodig, moeten gratis zijn.

De gegevens over de pandemie worden vaak misbruikt en degenen die kritiek hebben op de dominante versie, zelfs wetenschappers en academici, worden ervan beschuldigd anti-wetenschappelijk te zijn. Bestuursorganen hebben de beroepsvrijheid van artsen opgeheven om naar wetenschap en geweten te handelen.

GIFTIGE VERHALEN
De media van (des-)informatie hebben het vuur van de angst aangewakkerd en een klimaat gecreëerd van voortdurende vervolging van 'de egoïsten'. Herhaalde verhalen met vaak gewelddadige en sensationele ondertonen hebben het debat gepolariseerd, de samenleving in tegengestelde kampen verdeeld en dissidentie gecriminaliseerd.

We hebben onafhankelijke informatie nodig die in staat is vals en bevooroordeeld nieuws tegen te gaan en nauwkeurig en wetenschappelijk onderbouwd onderzoek te publiceren.

Omdat de coronapas een politiek middel is, geen middel voor de gezondheid: het virus kan ook worden overgedragen door gevaccineerde mensen. De coronapas is onderhevig aan veranderingen van willekeurige duur, enkel en alleen gedicteerd door politieke en niet aan gezondheid gerelateerde behoeften.

DUS:
Het coronapaspoort zorgt voor discriminatie. Als je hier last van hebt, kan je daartegen in beroep gaan. Zet druk op je vakbond om een standpunt in te nemen over de coronapas. Er zijn veel mensen die zich verzetten en vechten, je bent niet de enige. In meerdere steden is er verzet: solidariteit is een wapen.

We bouwen een verzet tegen de coronapas dat verder gaat dan de kwestie van 'vaccinatie ja of nee'. Deze pas controleert je en maakt inbreuk op je grondrechten, ook als je ingeënt bent.

Laten we het recht op werk en onderwijs, gewonnen na eeuwen van strijd en nu in gevaar gebracht door deze nieuwe fascistische pas, verdedigen.

Laat je verzet tegen het coronapaspoort niet misbruiken door anderen.

We roepen op tot wederzijdse zorg, kritische confrontatie en vooral actieve ongehoorzaamheid: ALS DAT VOOR JOU MOGELIJK IS: HAAL GEEN CORONAPAS, VRAAG ER NIET OM EN LAAT HET NIET ZIEN! Ⓐ

Afdrukken en verspreiden

*Laten we de discussie over de coronapas scheiden van die over het vaccin. De coronapas is een document van toezicht: een politiek instrument om over ons lichaam te regeren.

Verder lezen
antifascistecontroilpass.noblogs.org

Wat willen mensen na COVID? En wat betekent dit voor onze strategie?

Uit een wetenschappelijk onderzoek met een representatieve steekproef onder veertienhonderd mensen in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk blijkt iets bijzonders: de meeste mensen willen in grote lijnen wat wij willen.

Tekst Dylan

Zo'n 74 tot 80% wil een economisch eerlijke en milieuvriendelijke wereld. Zo'n 52 tot 54% wil de macht terugnemen die overheden hebben opgeëist en waarmee zij onze bewegingsvrijheid inperken en onze data en ons gedrag in de gaten houden. Bovendien is er een grote minderheid van 36-40% die het eerste doel (eerlijk & milieuvriendelijk) wil bereiken door het samenwerken van gemeenschappen in plaats van overheden. Even opvallend is wat mensen dénken dat de meeste mensen willen: 'terug naar normaal,' terwijl maar 21 tot 26% dat wil! En wat ze denken dat er daadwerkelijk gaat gebeuren: 'terug naar normaal'. Of misschien een eerlijke economie en een milieuvriendelijke wereld – maar dan met een autoritaire overheid.

Over het algemeen denken mensen dat de mening die zij zelf hebben veel meer voorkomt dan daadwerkelijk zo is. Maar hier is het tegenovergestelde aan de hand: de daadwerkelijke meerderheid denkt dat hun mening in de minderheid is. Dit wordt wel 'pluralistische onwetendheid' (*pluralistic ignorance*) genoemd. De oorzaak? De ondervertegenwoordiging van de meerderheidsmening, en de oververtegenwoordiging van minderheidsmeningen, in het publieke debat en in de media.

Dit is nogal problematisch. Op de lange termijn hebben mensen namelijk de neiging om hun houding of gedrag aan te passen aan wat zij denken dat de heersende mening is. Hierdoor kan 'terug naar normaal' dus meer worden geaccepteerd in de toekomst. Niet omdat mensen dit ook echt wilden, maar omdat ze het gevoel hadden dat het onvermijdelijk was, omdat ze denken dat anderen dat willen. Het gevolg is dat de daadwerkelijke voorkeuren van mensen niet of nauwelijks politieke uiting kan krijgen. In de open vragen die bij het onderzoek werden gesteld, kwam niet alleen een algemene angst over anderen naar voren, maar ook een zorg dat de eigen verlangens ongewoon, of zelfs afwijkend, waren. Hieruit spreekt een gevoel dat tegenovergesteld is aan het gevoel van *empowerment* om je eigen toekomst vorm te geven. In plaats daarvan wordt de toekomst gezien als gecreëerd door ongespecificeerde anderen.

Dit effect was het sterkst bij de toekomst die de meeste mensen wilden: een combinatie van eerlijkheid, duurzaamheid en autonomie. Dat zag men tegelijkertijd als de meest onwaarschijnlijke toekomst! Voor zover eerlijkheid en duurzaamheid voor mogelijk werden gehouden, werd er verwacht dat dat gepaard zou gaan met een autoritaire overheid. De Amerikaanse deelnemers dachten bovendien dat autonomie waarschijnlijker was bij een 'terugkeer naar normaal' dan een autoritaire overheid (de Britse deelnemers leek het even waarschijnlijk).

Dit verklaart hoe mensen die voor autonomie zijn naar een 'terug naar normaal' kunnen leunen. En hoe mensen die voor eerlijkheid en duurzaamheid zijn naar een autoritaire overheid kunnen leunen. Omdat ze allebei denken dat de combinatie autonomie plus eerlijk en duurzaam niet kan, hoe graag ze het ook willen. Nou waren het vooral mensen op centrumlinks en links die een eerlijke en duurzame toekomst voor ogen hadden en interesseerde veel mensen op rechts dat weinig. Maar echte oppositie tegen zo'n progressieve toekomst was er alleen van extreemrechts en dan alleen in het scenario waarin dat werd gecombineerd met autonomie (in plaats van een autoritaire overheid). Op deze manier kunnen mensen die het eigenlijk met elkaar eens zijn dus tegen elkaar worden uitgespeeld. En dit door hen ervan te overtuigen dat 1: bijna niemand anders wil wat ze eigenlijk het liefst willen, en 2: dat dat toch niet gaat gebeuren. Het gevolg is een soort 'strategisch stemmen', waarin niemand krijgt wat ze willen. Een scenario waarin, zo blijkt op veel plekken, extreemrechts ook nog eens flink groeit als 'verdedigers van de vrijheid'! Terwijl ze zo autoritair zijn als de pest! Terwijl ze dus als enige hard gekant zijn tégen de meerderheidsmening, die voor vrijheid is!

Ze willen dat we denken dat we alleen staan

Of ja, krijgt niemand wat ze willen? Staat en kapitaal krijgen wat ze willen! Het is volledig in het belang van kapitalisten dat de meerderheid niet weet dat de meerderheid vóór een economisch eerlijke en milieuvriendelijke wereld is. Het is volledig in het belang van de overheid dat de meerderheid niet weet dat de meerderheid voor autonomie – en daarmee voor een inperking van de overheidsmacht – is. En het is al helemaal in het belang van beide dat we niet weten dat een grote minderheid de staat opzij wil schuiven en door samenwerkende gemeenschappen die eerlijke, milieuvriendelijke, autonome wereld willen bereiken. Nee, ze willen dat we denken dat we alleen staan, dat we raar zijn.

WAT BETEKENT DIT VOOR ONZE STRATEGIE?
Wat kunnen we hieruit concluderen? Ik zou zeggen het volgende: het is tijd om de nadruk te verleggen van de ideeënstrijd naar het cultiveren van zelfvertrouwen en zelforganisatie onder de vele mensen die in principe al overtuigd zijn; naar het opbouwen van de nieuwe wereld die de meeste mensen willen.

Dit kan op vele verschillende manieren, en essentieel eraan is vooral dat het iets is dat je langere tijd kan volhouden. Het gaat dan namelijk niet meer vooral om het *droppen* van een goed idee of mooi inzicht, het aangaan van een discussie of keihard bekritiseren, maar op het daadwerkelijk opbouwen van het leven dat je wil. Onze politiek wordt zo noodzakelijk meer een soort beroep dan een hobby die je er even naast doet; meer een algemene richting in je leven dan een subculturele interesse.

Denk daarbij aan daadkrachtige netwerken van wederzijdse hulp. Voedsel verbouwen, producten produceren, zorg dragen voor onze lichamen en geesten. Denk aan een slim, daadkrachtig en effectief antifascisme; aan de verspreiding, training en toepassing van effectieve actietactieken; aan de overdracht van kennis van de ene generatie naar de andere, zodat de nieuwe generatie niet continu het wiel opnieuw moet uitvinden en de oude niet vastroest. Dit soort dingen gebeuren ook al tot op zekere hoogte, dus ook hierin staan we niet alleen. Denk aan organisaties als Vloerwerk en de Bond Precaire Woonvormen, waarmee we machtsverhoudingen veranderen op onze werk- en woonplek. Denk aan tactieken als kraken en het uitbouwen van mooie projecten vanuit kraakpanden, permacultuurprojecten en *voku*'s; het opzetten en ondersteunen van bedrijven in handen van werkers en kleine boeren, zoals (gebeurt met) De Vrije Markt. Verzin vooral zelf iets. De kern is: 'geen woorden, maar daden', 'niet lullen, maar poetsen'.

Want we hebben het debat grotendeels al gewonnen. Onze grootste focus hoeft dus niet te liggen op het overtuigen van mensen dat een eerlijke economie, duurzaamheid, autonomie en gemeenschap goede ideeën zijn. Meer dan genoeg mensen zijn het hier al voldoende mee eens om het in de praktijk te gaan brengen. Alleen extreemrechts is hier echt op tegen. Natuurlijk zal er, terwijl we onze idealen in de praktijk brengen, altijd noodzaak zijn tot discussie, het verspreiden van goede ideeën en 'beste praktijken'. Ook is het goed om tijdens concrete activiteit te blijven wijzen op onze grootse idealen en utopische doelbeelden en om daar bepaalde symbolen bij te blijven gebruiken. Maar dat is iets heel anders dan het idee dat zoveel activisme en radicale politiek drijft, namelijk bewustzijnsvorming van de problemen in de wereld en de theoretische alternatieven daarvoor. Ontzettend veel mensen zijn al behoorlijk bewust. Het ontbreekt vooral aan handelen en aan concrete handvatten om dat te doen.

De meeste mensen weten alleen niet dat de meeste mensen voor eenzelfde vrije, duurzame, eerlijke en gemeenschappelijke toekomst zijn. Ze denken dat ze alleen staan, dat ze raar zijn. Staat, kapitaal en hun media zullen mensen niet laten weten dat dit niet zo is. Het is in hun belang om mensen hierover onwetend te houden. Dus moeten we dit punt centraal maken in onze communicatie. We zijn niet raar, we staan niet alleen. Mensen willen een eerlijke economie, duurzaamheid, autonomie én gemeenschap – de enige obstakels zijn de macht van staat en kapitaal, de gebrekkige organisatie en het ontbrekende zelfvertrouwen van mensen. Hiermee bevechten we ook de neiging voor mensen om hun daadwerkelijke verlangens te begraven en hun mening aan te passen naar de door staat en kapitaal gesponsorde minderheidsmeningen.
Er is nog een andere, misschien nog wel belangrijkere reden, dat mensen hun verlangens begraven en hun mening aanpassen: ze geloven niet dat het gaat gebeuren. We moeten daarom het daadwerkelijk bouwen van een eerlijke en duurzame economie, autonomie en gemeenschap centraal stellen in ons politieke werk. Door eerlijk, duurzaam en autonoom te zijn binnen autonome samenwerkende gemeenschappen laten we zien dat dit daadwerkelijk mogelijk is. Laat de werkelijkheid ons sterkste argument zijn.

Laat de werkelijkheid ons sterkste argument zijn

Ten slotte moeten we, terwijl we dit doen, de verdediging van onze projecten voorbereiden. Tegen diegenen die eerlijkheid, duurzaamheid, autonomie en gemeenschap haten: extreemrechts en de facties van staat en kapitaal die fascisme zullen steunen om aan hun macht vast te houden. De geschiedenis staat vol van voorbeelden hiervan. Dit moet bij elk project, hoe lief ook, af en toe in ons hoofd zitten: wat als de overheid tegen ons optreedt? Wat als fascisten ons aanvallen? Dit moeten we niet overlaten aan een kleine groep antifascistische experts, al kunnen zij hierin zeker een centrale rol vervullen. Let hierbij wel op dat je niet paranoïde wordt en je je afsluit van de buitenwereld. Want juist onze grootste kracht ligt in het samenwerken met en het warm maken van de wereld buiten ons project. Tegen repressie en fascisme én voor het daadwerkelijk veranderen van die wereld. Laten we de geschiedenis niet herhalen. De toekomst is van ons allemaal! Ⓐ

Bronnen
1 Het onderzoek: 'Losses, hopes, and expectations for sustainable futures after COVID.' Lewandowsky, S. Facer, K. Ecker, U.K.H. In: *Humanities and Social Sciences Communications* volume 8, Article number: 296 (2021). Te lezen via nature.com/articles/s41599-021-00961-0
2 Voor een goed boek over het historische en hedendaagse gevaar van contrarevolutie en fascisme, zie *Counter-Revolution: The Rise of the Global Far Right* door Walden Bello.angst aangewakkerd en een klimaat gecreëerd van voortdurende vervolging van 'de egoïsten'. Herhaalde verhalen met vaak gewelddadige en sensationele ondertonen hebben het debat gepolariseerd, de samenleving in tegengestelde kampen verdeeld en dissidentie gecriminaliseerd. We hebben onafhankelijke informatie nodig die in staat is vals en bevooroordeeld nieuws tegen te gaan en nauwkeurig en wetenschappelijk onderbouwd onderzoek te publiceren.

ORGANISATORISCHE VRAAGSTUKKEN

Een nieuwe Nederlandstalige brochure over de Platformdiscussie

Met de publicatie van het *Organisatorisch Platform van de Libertaire Communisten* in 1926, brak er op internationaal niveau al snel een verhitte discussie uit omtrent de soms scherpe standpunten van de auteurs. Met een nieuwe Nederlandstalige brochure hopen we de relevantie van deze discussie voor het hedendaagse anarchisme aan te tonen.

Tekst Tommy Ryan en Emma Beeld Susan de Boer

De publicatie van het *Organisatorisch Platform van de Libertaire Communisten* in 1926 ontketende een heftige discussie binnen de internationale anarchistische beweging. Die discussie spitste zich toe op een aantal belangrijke organisatorische vraagstukken. De discussie vond plaats in anarchistische kranten en via persoonlijke briefwisselingen tussen de auteurs van de tekst, een groep van Russische anarchisten in het buitenland en andere anarchisten. Enkele prominente deelnemers: Nestor Makhno, Marie Goldsmith, Peter Arshinov en Errico Malatesta.

In onze nieuwe brochure proberen we een overzicht te geven van de belangrijkste discussiethema's die aan de orde kwamen en de argumenten die per thema werden aangevoerd door de verschillende gesprekspartners. Een groot aantal teksten van deze discussie zijn voor het eerst naar het Nederlands vertaald (vanuit het Frans, Engels, Italiaans en Russisch). Ze zijn gepubliceerd in het tekstarchief op anarchisme.nl. Aangezien de tekst steeds weer opduikt in anarchistische kringen, leek het ons echter zinvol om nog een verdiepingsslag te maken en niet enkel voor een vertaling te zorgen. Door middel van citaten van prominente anarchisten hebben we deze discussie gestructureerd aan de hand van een aantal thema's, te weten: spraakverwarring en taalgebruik; de verhouding van het Platform (en het anarchisme) tot de arbeidersbeweging en de bredere samenleving; tactische eenheid; interne democratie, besluitvormingsmechanismen en oppositie; collectieve verantwoordelijkheid.

Dat klinkt misschien allemaal wat abstract. Waar moet je bij die thema's dan eigenlijk aan denken? In welke zin zijn ze nog relevant, of zelfs urgent, voor onze hedendaagse organisaties en activisme? Hieronder geven we je aan de hand van twee fragmenten uit de brochure een idee. Het eerste fragment gaat over de verhouding tussen anarchisten en de arbeidersbeweging; het tweede bespreekt het controversiële begrip 'collectieve verantwoordelijkheid'.

ANARCHISME EN DE ARBEIDERSBEWEGING

[…] In de volgende passage wordt goed duidelijk hoe de auteurs de verhouding tussen de anarchisten en de bredere arbeidersbeweging precies voor zich zien:

> 'Het sturen van revolutionaire elementen en de revolutionaire bewegingen van de massa's, in de zin van hun ideeën, zou nooit en kan nooit een streven van het anarchistische kamp worden, aangezien zij de bouw van een nieuwe wereld in eigen hand moeten nemen. De bouw daarvan kan niet plaatsvinden tenzij dit door de gehele arbeidende samenleving wordt gedaan, want de verantwoordelijkheid hiervoor ligt enkel bij hen en elke poging om hen dit recht te ontnemen moet als anti-anarchistisch worden gezien.' (*Dielo Trouda* (vertaald *Arbeidersbelang*), Supplement 1926)

Ze verduidelijken hun positie door deze te contrasteren met de visie van de bolsjewieken:

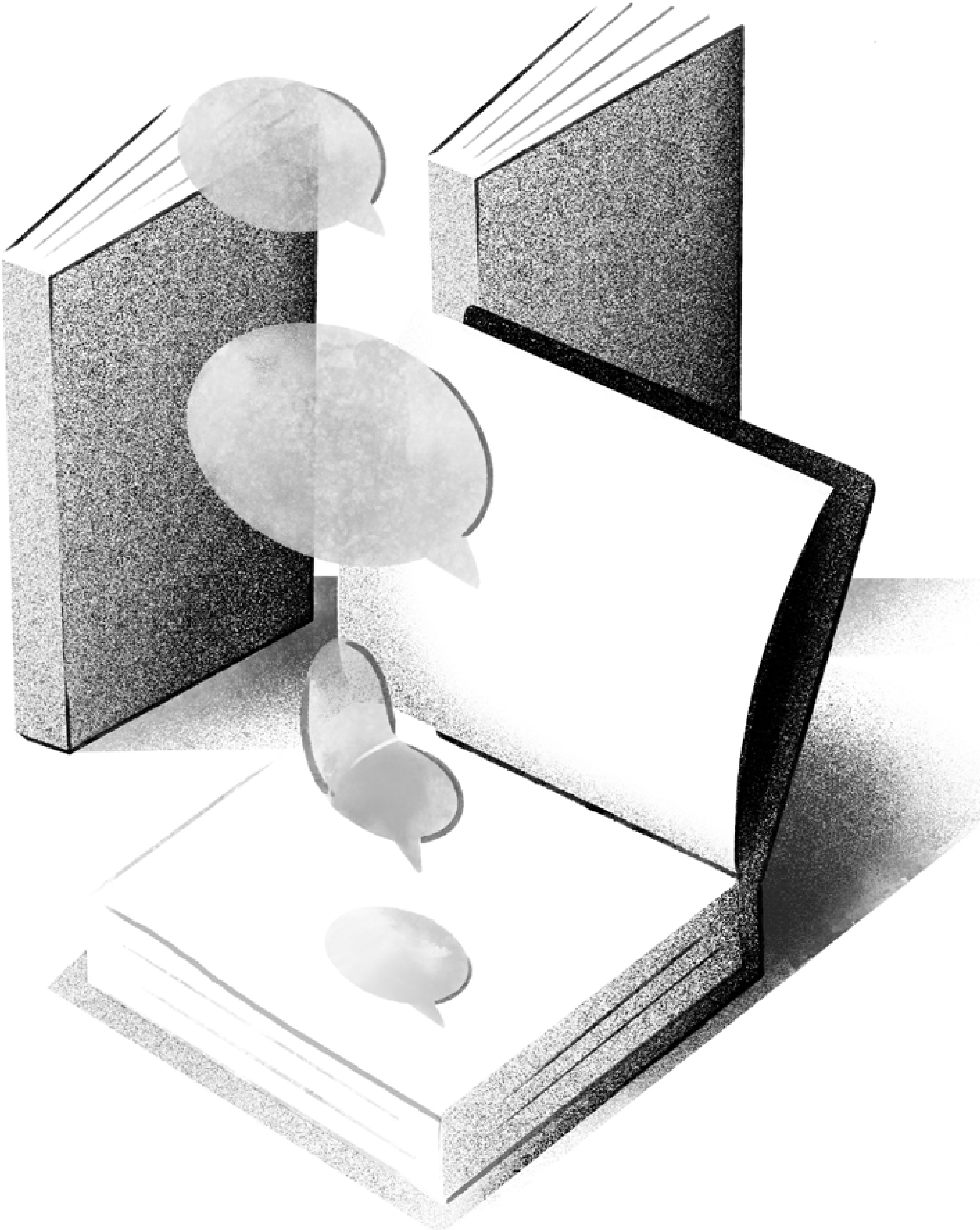
> 'Terwijl de Bolsjewieken en aanverwante stromingen van mening zijn dat de werkende massa niets dan destructieve revolutionaire instincten bezit en daardoor niet in staat is tot enige creatieve, opbouwende revolutionaire activiteit […], menen de anarchisten daarentegen dat de werkende massa enorme creatieve en opbouwende capaciteiten in zich heeft: anarchisten streven ernaar om alle hindernissen die de uiting van die capaciteiten beletten, uit de weg te ruimen.' (*Dielo Trouda*, Organisatorisch Platform 1926)

Hoe moeten die hindernissen dan precies uit de weg worden geruimd? Enerzijds door middel van 'libertaire opvoeding', wat kan worden gezien als een proces van het prefiguratief (in de handeling de wereld weerspiegelend die geschapen zal worden, noot van de auteurs) opdoen van ervaring. Volgens Makhno is het de taak van anarchisten om 'door daden en woorden het goede voorbeeld te geven' (Makhno 1930). Anderzijds is anarchistische organisatie volgens de auteurs van het Organisatorisch Platform noodzakelijk:

> '[…] het anarchisme wekt in de massa het klassenbewustzijn en de revolutionaire onverzoenlijkheid op en ontwikkelt die. Dat is precies de sfeer die de libertaire opvoeding van de massa moet ademen: een antidemocratische en tegen de staat gekeerde sfeer, uitgaande van de revolutionair anarchistische ideeën en de onverzoenlijkheid der klassen. Maar opvoeding alléén is niet voldoende. Een zekere anarchistische organisatie van de massa is noodzakelijk.' (*Dielo Trouda*, Organisatorisch Platform, 1926)

Vervolgens wordt er over (de organisatie van) de massa nog gezegd:

> 'Hoewel de massa zich in de sociale bewegingen diepgaand uitdrukt in anarchistische stromingen en leuzen, blijven

deze toch versnipperd omdat ze niet worden gecoördineerd en dan ook niet leiden tot een bundeling van de stuwende kracht van libertaire ideeën.' (*Dielo Trouda*, Organisatorisch Platform, 1926)

Luigi Fabbri, een prominent anarchist uit Italië en samen met Malatesta betrokken bij het internationale debat, interpreteert dit als volgt:

> 'Het feit dat er hier en daar in het Platform gesproken wordt over een 'leidende positie' of een 'leidende functie' van anarchisten binnen de proletarische beweging, kan ook op iets anders wijzen – dat wil zeggen, dat anarchisten op een bepaalde manier een soort leidende kaste moeten vormen die min of meer afgeschermd boven de arbeidersbeweging staat, vergelijkbaar met de sociaaldemocratische partijen in West-Europa en Amerika of de Bolsjewistische partij in Rusland. Dit zou dan iets anders zijn, wat naar mijn idee een breuk met het anarchisme zou betekenen; ook al lijkt het alsof het de anarchistische partij ten goede komt. Dat wil zeggen, het zou een soort vermomde anarchistische dictatuur zijn over het niet-anarchistische of slechts gedeeltelijk libertaire proletariaat.' (Fabbri 1927)

Je kunt begrippen als 'coördineren' en 'sturen' hier op verschillende manieren interpreteren, en afhankelijk van die interpretatie hebben deze een autoritair of libertair karakter. In de autoritaire interpretatie, zoals bij Fabbri, veronderstelt dit dat anarchisten van bovenaf de versnipperde strijden moeten coördineren, wat eerder een paternalistisch karakter heeft. Maar het kan ook zo worden geïnterpreteerd dat anarchisten een faciliterende en katalyserende rol spelen. Dat men verbindingen legt en coördinatie mogelijk maakt door een platform te bieden aan verschillende strijden. Dat zou ook een voortrekkersrol kunnen zijn, maar met een emanciperend karakter als men zich bewust is van de risico's. Met intersectionele theorieën zien we daartoe een aanzet, waarbij we als anarchisten verschillende strijden met elkaar proberen te verbinden omdat we een relatie zien in de achterliggende oorsprong van de problemen – bijvoorbeeld de overheersing van de mens over de natuur en die van de ene mens over de andere, of dit nu economisch is of vanuit patriarchale beweegredenen.

Wat betreft de klassenstrijd stelt Fabbri dat het logisch is dat anarchisten betrokken zijn binnen de klassenstrijd:

> 'De klassenstrijd is een feitelijkheid die noch door anarchisten – noch door ieder ander met een hoofd op hun schouders – kan worden ontkend. En in die strijd zullen de anarchisten aan de zijde van de onderdrukte en uitgebuite klassen staan tegenover de heersende en uitbuitende klassen. Om deze reden stemt de strijd van de arbeidersklasse tegen het kapitalisme overeen met de methoden en vormen van de revolutionaire praktijk van het anarchisme, met tot doel de kapitalistische klasse te onteigenen.' (Fabbri, 1927)

DE STRIJD VOOR MENSELIJKE BEVRIJDING BESTAAT NIET UITSLUITEND UIT DE KLASSENSTRIJD

Fabbri stelt vervolgens wel dat dit niet het enige en leidende motief voor het anarchisme is. Hoewel de economische verhoudingen een prominente rol spelen in ons dagelijkse leven en de klassenstrijd daardoor grote relevantie heeft, ziet hij het anarchisme als meer dan alleen dat (terwijl de auteurs van het Organisatorisch Platform, zoals we eerder zagen, de klassenstrijd wel als de 'voornaamste' en 'allereerste' strijd benoemen). Hij verwerpt hier dus in feite het klassereductionisme van het Organisatorisch Platform:

> 'Historisch gezien lijkt het mij onnauwkeurig om over het anarchisme te spreken als een 'klasse-ideaal'. De werkende klasse heeft meer dan wie dan ook een belang bij de overwinning van de vrijheid in anarchistische zin; dientengevolge is het logisch dat wij ons als anarchisten vooral tot onze broeders, onze medearbeiders richten, waarvan we weten dat we onder hen de meeste kameraden kunnen vinden. Dit betekent echter niet dat het doel van het anarchisme exclusief arbeideristisch is [...].' (Fabbri, 1927)

[...] Volgens ons bevat deze discussie minstens twee interessante inzichten voor hedendaagse anarchisten. Allereerst kunnen we de discussie over het belang van de klassenstrijd als volgt samenvatten: de klassenstrijd is onderdeel van een bredere strijd voor menselijke bevrijding, maar de strijd voor menselijke bevrijding bestaat niet uitsluitend uit de klassenstrijd. Ten tweede leert deze discussie ons dat we ons niet kunnen beperken tot het verspreiden van ideeën en overtuigen van mensen. We moeten tegelijkertijd ook al bezig zijn met het bundelen van strijden en het in de praktijk brengen van deze ideeën, willen we dat het niet alleen bij mooie woorden blijft.

COLLECTIEVE VERANTWOORDELIJKHEID

Collectieve verantwoordelijkheid is misschien wel het meest besproken onderwerp in de debatten die volgden uit de publicatie van het Organisatorisch Platform. [...] *Dielo Trouda* introduceert het principe in de originele Platformtekst als volgt:

> 'De gehele Bond zal verantwoordelijk zijn voor de politieke en revolutionaire actie van elk lid, zoals ook elk lid verantwoordelijk zal zijn voor de politieke en revolutionaire actie van de Bond in zijn geheel.' (*Dielo Trouda*, 1926)

De schrijvers willen met de introductie van dit principe afrekenen met de in hun ogen schadelijke vormen van individualisme:

> 'De gewoonte om voor eigen persoonlijke verantwoordelijkheid op te treden moet scherp veroordeeld worden en uitgebannen worden uit de gelederen van de anarchistische beweging. In zowel sociaal als politiek opzicht zijn de sectoren van de revolutionaire samenleving bovenal uitgesproken collectief van aard. Sociale revolutionaire actie in deze sectoren kan dus ook niet gebaseerd worden op persoonlijke verantwoordelijkheid van ongebonden activisten. Het uitvoerend orgaan van de anarchistische beweging, de Anarchistische Bond, neemt een vastberaden houding aan tegenover onverantwoordelijk individualisme [...].' (*Dielo Trouda* 1926)

De schrijvers van het Platform benadrukken zo dat de leden van een collectief elkaar verantwoordelijk dienen te houden voor hun acties en hun rol binnen het betreffende collectief, in plaats van dat de individuele leden enkel op persoonlijke titel handelen.
Nestor Makhno schreef al een jaar vóór de publicatie van het Organisatorisch Platform over wat hij 'revolutionaire discipline' noemt. Dit lijkt een voorloper te zijn geweest van het principe van

collectieve verantwoordelijkheid:

> ‘Voor mij betekent revolutionaire discipline de zelfdiscipline van het individu in een context van strikt omschreven collectief handelen dat voor iedereen even bindend is. Deze bestaat uit de verantwoordelijke omgangsvorm van de leden van dat collectief, wat leidt tot een strikte overeenstemming tussen hun praktijk en hun theorie.’ (Makhno 1925/26)

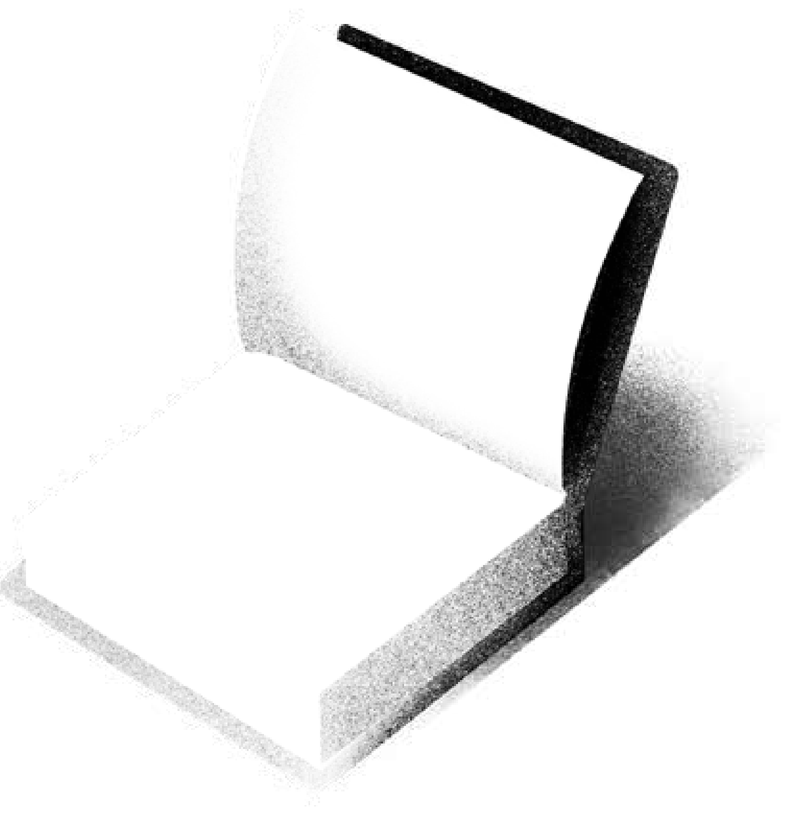
Om helder te krijgen wat het principe van collectieve verantwoordelijkheid nu precies inhoudt, kan het helpen om te proberen een paar basisvragen te beantwoorden. (1) Wie is er verantwoordelijk? (2) Voor wat? (3) Ten opzichte van wie? en ten slotte kunnen we ons ook nog afvragen (4) wat de mogelijke consequenties zijn van het niet dragen van de verantwoordelijkheid, voor hetgeen waarvoor verantwoordelijkheid opgenomen was. […] Wat enigszins onduidelijk blijft in de tekst van *Dielo Trouda* is wat de consequenties zijn voor het niet nakomen van die verantwoordelijkheid (4) – zowel voor het individu als het collectief. Zeker dat laatste blijft een moeilijke vraag. Want als het om het collectief gaat, zal het hier om een meerderheid gaan en het vraagt dan grote discipline om verantwoordelijkheid te nemen voor dingen die nagelaten zijn. Een collectief staat natuurlijk sterker tegenover een individu dan een individu tegenover een collectief. Dit vraagstuk blijft verder onbehandeld en is zeker iets dat binnen organisaties uitgewerkt moet worden, wil men machtsmisbruik verhinderen en toch in staat zijn fouten te corrigeren.
[…] Malatesta schrijft enigszins verontwaardigd over de enige contexten waarin hij tot dan toe kennismaakte met collectieve verantwoordelijkheid:

> ‘Van mijn kant vraag ik me af wat die notie van collectieve verantwoordelijkheid ooit kan betekenen als hij wordt gebezigd door een anarchist. Ik weet dat het leger de gewoonte heeft om groepen rebellerende soldaten, of soldaten die zich misdragen hebben in een confrontatie met de vijand, te decimeren door willekeurig op ze te schieten. Ik weet dat de legerleiding er geen problemen mee heeft om dorpen of steden te verwoesten en zo de hele bevolking, inclusief kinderen, af te slachten omdat iemand probeerde om zich te verzetten tegen hun invasie. Ik weet dat overheden door de eeuwen heen op verschillende manieren met het systeem van collectieve verantwoordelijkheid gedreigd hebben en het toegepast hebben om rebellen te dwarsbomen, belastingen te eisen, enzovoorts.’ (Malatesta 1929)

Wil je weten hoe Arshinov reageert op de kritiek van Malatesta? En hoe een analyse van die discussie interessante vragen over verantwoordelijkheid in onze hedendaagse beleving oplevert? Lees dan gauw verder in de brochure!

Tot slot bedanken we graag iedereen die ons geholpen heeft en een bijdrage heeft geleverd aan deze brochure door middel van vertaalwerk, tekstcontrole en het beantwoorden van historische vragen. We hopen later hier en daar onze brochure nog eens in sociale centra of bij lokale groepen te kunnen komen voorstellen. We zijn er immers van overtuigd dat de vraagstukken die erin aan bod komen nog voor veel boeiende gesprekken tussen anarchisten kunnen zorgen. We kunnen niet wachten om te leren van de ervaringen van kameraden. Ⓐ

BROCHUREREEKS ANARCHISME EN ORGANISATIE

De brochure *Organisatorische vraagstukken. Een hedendaagse analyse van de historische discussie omtrent het Organisatorisch Platform* is de derde publicatie in de reeks *Anarchisme en Organisatie*. De brochure is beschikbaar op anarchisme.nl en op papier (met dank aan Paperjam Collective). De eerste brochure van de reeks gaat over de organisatietheorie *Especifismo*. De tweede bevat de originele (vertaalde) tekst van het Organisatorisch Platform, en is dus zeker aan te raden aan wie geïnteresseerd is in deze nieuwste publicatie. In de toekomst zal er nog een vierde brochure over de anarchistische synthese verschijnen.

Noot
* De brochure is hier te vinden: anarchisme.nl/brochures#anarchisme_en_organisatie_reeks

TEGEN DE ONDERDRUKKING, VOOR DE VRIJHEID... MAAR MÉT DE DIEREN

Weg uit het (anti-)speciësisme. Leve de landbouw!

Tekst Boer Tijs

Als boer haalde ik weer mijn schouders op wanneer ik het artikel in de vorige *Buiten De Orde* over dierenbevrijding las. Ik vind het prima dat mensen veganistisch zijn, dat ze vinden dat alle dieren hun vriend(inn)en zijn of dat mensen opkomen tegen speciësisme. En ik leer veel uit hun discours, maar als anarchistisch landbouwer heb ik het ermee gehad dat ik mijn anarchisme moet koppelen aan al die termen. En ik word nog zenuwachtiger wanneer er een onlosmakelijke koppeling moet gebeuren tussen een strijd tegen patriarchale normen, racisme, een strijd voor autonomie en economische rechtvaardigheid en ... Dierendinges.

BELANGRIJK FILOSOFISCH GESPREK

Laat me heel duidelijk zijn. De impact van het dierenrechten- en antispeciësistisch discours vanuit filosofische hoek is zeer waardevol. Maar ik vind het steeds schrijnend om allerlei stedelingen van alles te horen zeggen over de omgang met dieren en hoe dat dan wel moet. De personen die het meest aan dieren gebonden zijn in onze samenleving zijn landbouwer en houden vee om in hun levensonderhoud te voorzien. En vanuit de antispeciësistische én dierenrechtenoptiek is er heel veel aan te brengen in hoe je dat respectvol kan proberen te doen. Maar daarnaast zijn er de wetten van de economie, die tussen onze idealen en de realiteit een grote kloof creëren. En evengoed is er de menselijke natuur, cultuur en de manier waarop wij duizenden jaren geleden gekozen hebben op deze planeet te overleven.

LANDBOUW IN DE PRAKTIJK... MÉT DIEREN

Elke cultuur vond de landbouw uit in haar eigen regio op haar eigen manier, maar dieren hebben daar, in bijna alle regio's, een enorm belangrijke rol in gespeeld. De reden daarvoor is misschien nog het best te classificeren met de volgende opsomming. En ja... laat het een opsomming zijn in mate van belangrijkheid – hiërarchisch dus. Dieren waren cruciaal voor of als:

- Mest – het omzetten van natuurlijke plantaardige producten in hoogwaardige bemesting voor de cultuurgewassen;
- Energiebron – van het mee verwarmen van de woonst tot het leveren van trekkracht of het genereren van transportmogelijkheden;
- Dierlijke producten oogstbaar van een levend dier – wol, melk, eieren, et cetera;
- Dierlijke producten afkomstig van een dood dier – leer, vlees, pezen, et cetera.

De huidige tendensen naar een veganistische landbouw zijn interessant, maar het blijven experimenten en ze zijn vooral terug te vinden in het rijke Westen, waar met name factor 1 en factor 2 door machines en (veel) fossiele energie kunnen worden ingelost. En zelfs die veganistische landbouw is met een dikke korrel zout te nemen — en wel vanuit antispeciësistisch perspectief. De egel, net als de spin, is een waardevolle levensvorm. Maar wanneer ik door het weiland met buiten grazende koeien loop, vertrappel ik honderden organismen. Dat is niet erg. Wanneer ik dan, voor de veganistische consument, geen dierlijke mest zou gebruiken, maar wel eiwitrijke gewassen wil telen, dan zal ik mijn grond moeten bewerken. Hoe minimaal ik die bewerking ook aanpak, ik zal duizenden organismen doden. Dat is niet erg.

HET NIET NEGEREN VAN DE DOOD...

Waarom is dat twee keer niet erg? Omdat dit deel uitmaakt van de cyclus waarin een gezonde landbouw leven stuk maakt om leven te creëren. Een in tweeën gesneden regenworm die door mijn niet-bodemkerende eg in tweeën wordt gesneden

overleeft het — jammer van alle fabels — meestal niet. Maar de dood van die regenworm genereert kansen voor andere organismen in het bodemvoedselweb en de ingebrachte zuurstof die na mijn egbeurt ter aarde wordt besteld geeft aan de meerderheid van de organismen in het bodemvoedselweb letterlijk ademruimte. Het resultaat van die bewerking is dat mineralen in de bodem door dat voedselweb kunnen worden opgenomen en dat die op hun beurt met hun micro-uitwerpselen, maar ook met hun eigen sterfte aan het eind van hun levenscyclus, voor planten toegankelijke voedingsstoffen genereren.

...MAAR OOK NIET VAN HET LEVEN

Het negeren van de dood van die micro-organismen is — zo leerde het antispeciësisme mij — problematisch. Net als het negeren van de dood van een koe... Maar evenzeer als het negeren van het leven die een gezonde, natuurlijk grazende koe genereert. In een strikt veganistische landbouw gaan we semi-natuurlijke *habitats*, waarin onze koeien grazen, liquideren. En het leven dat in de schoot van onze grazende koeienkudde ontstaat ook. Een deel van dit leven gebruiken wij als mens om ons landbouwsysteem goed te laten draaien, maar in een agro-ecologische bedrijfsvoering is er veel extra leven. De kwikstaarten die de koeienvlaaien leegpikken, de zwaluwen die in de stal hun nest maken en hun jongen voeden met de vliegen die in onze haagkanten leven. Dergelijke zaken.

Ik weet dat we al die dingen en al die levensvormen ook kunnen generen in natuurgebieden — alhoewel, die zwaluwen zijn echte cultuurvolgers — maar een natuurgebied is ontstaan in een luxueus Westen dat rijk werd op de kap van een uitgebuit 'Zuiden'. Die 'kap' mag je soms ook letterlijk nemen. In dat zogeheten 'Zuiden' zijn de beste beschermers van natuurgebieden inheemse bevolkingsgroepen en kleine lokale landbouwgemeenschappen. Het anarchisme in de hoek duwen van antispeciësisme betekent dat we een wig slaan tussen ons en die mensen. En daar doe ik niet aan mee.

ZOEK NAAR VERBONDENHEID, OOK MET DE STRIJD

Net door weg te blijven uit te steden en terug aan landbouw te gaan doen, probeer ik mezelf en mijn strijd terug te verbinden met die inheemse bevolkingsgroepen en de gemeenschappen van boeren en vissers wereldwijd. In die zoektocht naar verbondenheid met de *have-nots*, of beter de *have-fews*, heb ik mezelf terug 'iets dichter' bij dat voedselweb gekregen en zie ik hoe ik met mijn arrogant menselijk gedrag — de grond bewerken, kiezen welke planten waar groeien, die planten afsnijden en opeten en verkopen om dan daarna mijn bedrijf netjes te kunnen verbeteren door de aankoop van een nieuwe schoffel — hoe dat 'arrogant' menselijk gedrag ook weer leven creëert.

Ja, ik ween van blijdschap als er terug patrijzen rondlopen op het stuk landbouwgrond dat ik mag bewerken. Ik gloei van trots als ik met de vlag van de kleine landbouwers, verenigd in La Via Campesina de straat kan optrekken om te strijden tegen het kapitalisme of tegen één of ander teringbedrijf dat één van onze gemeenschappen bedreigt.

Ik wil juist de koeienkudde en de zwaluwen, en mijn collega boer(inn)en die 'onze' koeienkudde onderhouden, bedanken. Ik bedank ook mijn collega's die samen met mij de mest van die koeienkudde gebruiken om granen en groenten, aardappelen en fruit te telen voor fantastische mensen als jij en ik, veganistisch of niet... Ik bedank tevens de landbouw wanneer die júíst als een *tool* wordt gebruikt om mensen als jij en ik op weg te helpen naar meer autonomie. Ⓐ

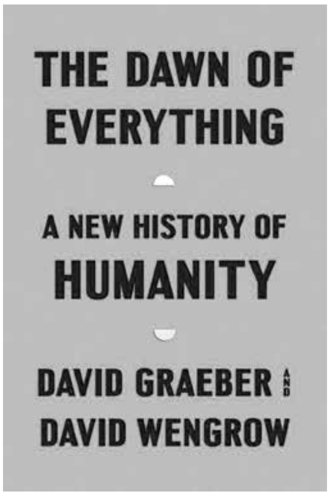
HOE MINIMAAL IK DIE BEWERKING OOK AANPAK, IK ZAL DUIZENDEN ORGANISMEN DODEN. DAT IS NIET ERG.

Tijs is boer in een groentebedrijf - sinds kort een coöperatie zonder bazen. Hij beschouwt zijn boerderij als een onderdeel van een landbouwgemeenschap. De boerinnen en boeren van de koeienboerderij, de collega's die andere groentesoorten of granen telen en zelfs de echt betrokken consumenten en verwerkers ziet hij als onderdelen van een tegencultuur die haar voeten heeft in een vruchtbare aarde en die haar afhankelijkheid van de agro-industrie waar mogelijk probeert te verminderen en te verbreken… Vanuit de praktijk en zonder al te veel dogma's. Naast het leven als boer participeert hij ook actief in de syndicale werking van boer(inn)enorganisaties.

RECENSIE THE DAWN OF EVERYTHING

Op 2 september 2020 kwam David Graeber, een zeer gerespecteerde antropoloog, te overlijden. Hij was bekend van zijn boeken over de geschiedenis van schuld en bureaucratie, maar ook vanwege zijn activisme. Hij was zeer begaan met velerlei bewegingen. In Nederland sprak hij bijvoorbeeld in 2015 nog tijdens de Maagdenhuisbezetting. Helaas heb ik die lezing gemist, maar gelukkig is deze nog te vinden op YouTube. Daarin is nog te zien hoe hij reageert op de claim dat hij met de slogan ‘We are the 99%’ kwam: hij claimt dat hij alleen met de ‘99%’ kwam, anderen in het comité kwamen met de ‘we’ en de ‘are’. Al met al een groot verlies voor de wereldwijde beweging en het studieveld van antropologie. Juist daarom was het een prettige verrassing dat er ineens een nieuw boek verscheen met zijn naam erop: *The Dawn of Everything: A New History of Humanity.*

Tekst Hadrian

THE DAWN OF EVERYTHING: A NEW HISTORY OF HUMANITY
David Graeber en David Wengrow

DE INHOUD
Het boek is het resultaat, zo lezen we in het voorwoord door medeauteur David Wengrow, van een tien jaar lang gedachte-experiment. De opzet is gigantisch: het smeden van een nieuw ‘Groot Verhaal’ over de geschiedenis van de mensheid. Deze waren vroeger in de wetenschap populair, al zijn ze daar wat meer in diskrediet geraakt. Het succes van boeken als Yuval Noah Harari’s *Sapiens* toont echter aan dat ‘Grote Verhalen’ voor het bredere publiek nog steeds zeer populair zijn. Veel van deze grote verhalen zijn echter gestoeld op bepaalde onzichtbare aannames waar onze cultuur er zoveel van kent. Graeber en Wengrow beginnen het boek ook met zo’n onzichtbare aanname. Ze beginnen namelijk met de vraag: ‘wanneer is ongelijkheid begonnen?’. Het is een vraag die velen van ons bezig houdt en waar ook een standaardantwoord voor is. Dat ‘Grote Verhaal’ gaat als volgt: we waren ooit eens allemaal jager-verzamelaars die in harmonie met elkaar en de natuur leefden. We waren egalitair (hoe je dat trouwens definieert is een terechte vraag die in het boek gesteld wordt) tot we in steden gingen wonen en poef!, onze samenleving werd ineens te complex waardoor er wel hiërarchieën móesten ontstaan. Onze voorouders bouwden een gevangenis waar ze vervolgens keihard in renden, waarna de maatschappelijke evolutie ons naar de moderne kapitalistische en bureaucratische Staat leidde.

Deze aanname bestaat al honderden jaren. Graeber en en Wengrow traceren het in modern Europees gedachtegoed terug naar Rousseau. Wat het boek van Graeber en Wengrow dan ook onderscheidt van de vele *pop-science* boeken die deze aanname grotendeels onkritisch overnemen is dat ze juist hier tegenin gaan. Ze stellen dat er namelijk drie problemen zijn met dit verhaal:

1. Het is niet waar (wat wetenschappelijk gezien het belangrijkste argument is)
2. Het heeft enorme politieke consequenties (wat voor onze beweging het belangrijkste argument is)
3. Het maakt het verleden onnodig saai (wat voor mij persoonlijk het belangrijkste argument is)

The Dawn of Everything is dan ook een uitgebreide poging om aan te tonen dat deze aanname niet klopt. Door die aanname te verwerpen, openen ze ook de deur om andere ideeën in onze voorstelling van onze menselijke geschiedenis aan de kaak te stellen. De eerste grote discussie in het boek gaat namelijk juist over de vraagstelling ‘wanneer is ongelijkheid begonnen?’, en die discussie leidt ze tot de vraagstelling ‘waar komt het concept gelijkheid vandaan?’. Juist in deze vraag komt de politieke opvatting – en humor – van de auteurs goed van pas. Wat zij beargumenteren is namelijk dat het hele concept gelijkheid grotendeels onbekend was in het Europa van de vroegkoloniale periode. Dit was de tijd dat het merendeel van Europa geregeerd werd door koningen die een heilig recht op die troon claimden te hebben. Hiërarchie en ongelijkheid werd op zijn ‘Ruttiaans’ als normaal en natuurlijk gezien. Aan de andere kant van de oceaan was er echter een compleet ander plaatje. Over het gehele continent, van Tierra del Fuego tot Alaska, was er een gigantische diversiteit aan maatschappijvormen. Graeber en Wengrow herleiden de discussie over gelijkheid vooral terug op de culturele uitwisseling tussen Europeanen en Schildpadeilanders. De discussie is vooral terug te vinden in de rapportages van de Jezuïeten en een zeer populair reisboek, geschreven door de baron van Lahontan. Het is in deze boeken dat nieuwe ideeën Europa bereiken. Volgens Graeber en Wengrow waren vroege verlichtingsdenkers vaak redelijk open over waar bepaalde ideeën vandaan kwamen, maar is dit later uit de geschiedenis weggeschreven. Dit gaat zelfs zo ver dat er geclaimd wordt dat de Tlaxcalteken een democratie naspeelden om zo indruk te maken op de *conquistadores*. Absurd, volgens Graeber en Wengrow, want die *conquistadores* kwamen uit een absoluut koninkrijk, dus waarom zouden ze onder de indruk zijn van democratie?

Het idee dat vrijheid, gelijkheid, en democratie waarden zijn die overgevlogen zijn uit Amerika wordt al langer beargumenteerd. Zo is er de *zine* over de invloed van de Haudenosaunee op Marx en het uitmuntende video-essay

Huron Chief Kondiaronk
1649-1701 Beeld Francis Black

Beeld van Gilgamesh, Origineel in Khorsabad,
Irak, achtse eeuw v.Chr..

VAN TIERRA DEL FUEGO TOT ALASKA, WAS ER EEN GIGANTISCHE DIVERSITEIT AAN MAATSCHAPPIJVORMEN.

Stolen Anarchy. Wat Graeber en Wengrow toevoegen aan deze discussie is een discussie over de 'mythe van de domme wilde.' Dit is het idee dat mensen in 'precomplexe' (lees: hiërarchische) maatschappijen gewoon niet echt menselijk zijn en nog geen capaciteit hadden om echt na te denken over hun sociale organisatie. Alleen dan konden ze immers in een soort natuurstand leven, want iemand die in de natuurstand leeft die hoeft niet na te denken. In de 19e eeuw werd deze aanname extra kracht bijgezet door de invloed van het evolutionaire denken. Zo'n beetje iedere ideologie in Europa heeft dit dan ook klakkeloos overgenomen. We vinden het ook terug in de marxistische voorstelling van de geschiedenis die door bepaalde fasen heen moet lopen. Het is de standaardoptie geworden om te denken dat mensen voor hiërarchieën nog submenselijk zijn. Graeber en Wengrow slaan dit idee meesterlijk kapot met een simpele retorische vraag: 'moeten we echt geloven dat mensen voor tienduizenden jaren mensenbreinen hadden, maar die niet gebruikten?'. Volgens de auteurs is dit absurd, en zo gaat de eerste akte van het boek over in de tweede akte, waarin ze proberen aan te tonen dat mensen altijd al hebben geëxperimenteerd met sociale vormen.
Ze behandelen doorheen het boek dan ook een grote hoeveelheid aan historische kennis die de afgelopen decennia is opgedaan. Ze nemen ons mee in een historische wereldreis die onder andere voert langs Göbekli Tepe, gebouwd door jager-verzamelaars en waarbij er indicaties zijn dat ze ten minste een deel van het jaar hiërarchisch georganiseerd waren. Ze nemen ons mee langs Teotihuacán, de stad die de Azteken heeft geïnspireerd. De stad die ze beschrijven begon als een hiërarchisch georganiseerde immigrantenstad en eindigde ergens rond het jaar 300 na Chr. Rond die tijd werd de tempel van Quetzalcoatl afgebrand, zijn er beelden kapotgeslagen, en werd er een platform gebouwd dat de tempel vrijwel onzichtbaar maakte vanaf de toegangsweg. Ook blijken vanaf grofweg dat moment geen nieuwe piramides meer gebouwd te worden. In plaats daarvan beginnen de Teotihuacanen aan wat Graeber en Wengrow sociale woningbouw noemen. Gevederd zijn de slangen in Den Haag en de raden van bestuur niet, maar desalniettemin toch een inspirerend verhaal in de huidige wereldwijde woningcrisis. Ook brengen Graeber en Wengrow ons naar Uruk, wat voor de westerse voorstelling van de wereldgeschiedenis enorm belangrijk is. Uruk is namelijk een van de vroege steden in de Vruchtbare Sikkel waar volgens onze geschiedschrijving alles begon. Het Midden-Oosten wordt gezien als de bakermat van de landbouw en de hiërarchie. Het is de zogenaamde basis waar alles misging wat sindsdien niet meer rechtgezet kon worden. Maar… Er is volgens Graeber en Wengrow geen enkele indicatie van strikte hiërarchie in de vroege historie van die stad, dat kwam pas later. Ze benoemen dat het vaak als een soort godslastering wordt gezien om zoiets als een non-hiërarchische stad zonder overwegend veel bewijs voor te stellen. Ze reageren daar op drie manieren op:

1. Waarom wordt hiërarchie gewoon aangenomen zonder dat daar bewijs voor nodig is, terwijl egalitair bewind bewijs vereist?
2. Hiërarchieën laten over het algemeen zeer duidelijk bewijs achter. Paleizen, tempels, bepaalde vormen van kunst, en mausolea vind je altijd meteen als er ook koningen zijn. Dit mist echter in het vroege Uruk.
3. Tot slot, er zijn indicaties dat er grote plekken waren om samen te komen en communaal beslissingen te nemen. Ook benoemen ze de verwijzingen naar dit soort bijeenkomsten in het *Epos van Gilgamesj*.

CONCLUSIE

Het boek brengt ons naar nog veel meer plekken en culturen, zowel hiërarchisch als non-hiërarchisch. Zo laten ze ook zien dat er veel culturen zijn die, gedurende het jaar, wisselen tussen een hiërarchische periode en een non-hiërarchische periode. Ze beschrijven hoe de Cheyenne en Lakota elk jaar opnieuw een soort politiemacht opzetten en weer afbreken om sociale orde te handhaven tijdens de buffeljacht. Ze beschrijven hoe de Inuit een deel van het jaar in kleine groepen leven met een man die alles voor het zeggen heeft, en in het andere deel van het jaar weer in vrijheid leven. Ze tonen met een stortvloed aan voorbeelden aan dat de geschiedenis van sociale organisaties inderdaad veel minder saai is dan het evolutionaire model wat begint bij de 'domme wilde' en eindigt bij het kapitalisme (wat met een McDonald's en Starbucks op bijna elke hoek in elke stad ook nog eens een van de saaiste systemen is). Ze breken daarbij meesterlijk met verschillende aannames waar we in het Europese denken zo aan gewend zijn geraakt.

Het boek kent echter ook zijn zwaktes. In de introductie geeft Wengrow aan dat het eigenlijk de bedoeling was dat er een serie van boeken zou komen. Of Wengrow het zonder Graeber wil doorzetten is onbekend, maar het is zeker te merken dat het 'Grote Verhaal' wat ze proberen te schetsen nog niet compleet is. Dat is sowieso een enorm doel, en een 'Groot Verhaal' schetsen wat nog niemand eerder geschetst heeft is een indrukwekkende taak. Het boek lijkt daarom ook een beetje de focus te missen. Door de originele aanname te laten varen, zijn ze er duidelijk achter gekomen dat er verschillende nieuwe vragen ontstonden. De vraag die ze aan het begin al in de prullenbak gooien – 'wanneer is ongelijkheid begonnen?' – vervangen ze vrij snel door de vraag: 'hoe zijn we in de hiërarchie vast blijven zitten?'. Deze vraag komt voort uit hun discussie over volkeren die periodiek hiërarchie opbouwen en afbreken. Aan het eind van het boek is hier nog geen duidelijk antwoord op. De conclusie is verre van sluitend en enigszins onbevredigend. Maar dat is ook niet erg.

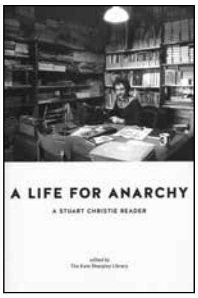
Het nut van het boek zit niet zozeer in het doel om dat 'Grote Verhaal' te maken. In plaats daarvan zit het nut hem juist in het kapotslaan van het oude 'Grote Verhaal.' Onze westerse cultuur zit al te lang vast in de mythes van de evolutionaire maatschappijontwikkeling. Graeber en Wengrow tonen ons werelden die we vergeten zijn. Ze schetsen een voorstelling van de geschiedenis waar we hopelijk nog veel meer van horen in de toekomst. Het prikkelt de fantasie en opent de deur voor nieuwe toekomsten. Als anarchisten doen we natuurlijk niet aan *must-read* boeken, maar dit is er wel echt een. Ⓐ

SJAKOO'S BOEKENTIPS

A LIFE FOR ANARCHY
A STUART CHRISTIE READER
Stuart Christie

Stuart Christie, die in 2020 overleed, was een van boegbeelden van de anarchistische beweging in Engeland en Schotland vanaf eind jaren zestig. Wie meer wil weten over zijn leven die leest zijn memoires *Granny made me an anarchist*. Vrienden en familie stelden de kortgeleden verschenen bundel samen met een groot aantal artikelen van zijn hand over diverse thema's. Natuurlijk over Spanje, de burgeroorlog, en het Franco-regime. Maar ook over repressie, bajes, over boeken die hij uitgaf, over de Anarchist Black Cross, over de Angry Brigade, en diverse in memoriams van zijn hand naar aanleiding van het overlijden van diverse kameraden. Het boek wordt afgesloten met een verzameling aan artikelen die over hem verschenen na zijn overlijden en die een gevarieerd beeld geven van de diverse facetten van zijn strijdbare leven.

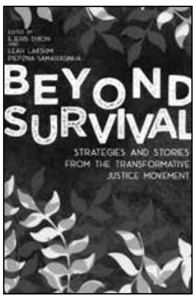
Kate Sharpley Library,
London, 2021,
ISBN 9781939202376,
288 pagina's, € 18.99

BEYOND SURVIVAL
STRATEGIES AND STORIES FROM THE TRANSFORMATIVE JUSTICE MOVEMENT
Ejeris Dixon &
Leah Lakshmi Piepzna-Samarasinha

Transformatieve rechtvaardigheid probeert een oplossing te vinden voor geweld op een non-hiërarchische wijze, zonder gebruik te maken van bestraffing, opsluiting, of politie. *Beyond Survival* presenteert innovatieve en op de gemeenschap gebaseerde strategieën als werkelijk alternatief voor de mislukte modellen van opsluiting en 'correctie'. De auteurs richten zich op concrete en praktische vormen van herstel en accountability. Een boeiende schets van een mogelijke aanpak van geweldsproblemen zonder justitieel apparaat of bajesen.

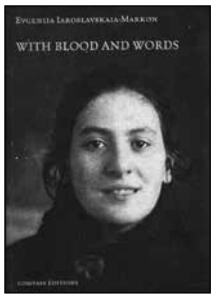
AK Press, 2020,
ISBN 9781849353625,
347 pagina's, € 20.99

WITH BLOOD AND WORDS
Evgeniia Iaroslavskaia-Markon

Evgeniia Markon, geboren in 1902, groeide op in de joodse intellectuele bourgeoisie in Petrograd. Ze trouwde met de futuristische dichter Aleksander Iaroslavskii. Evgeniia werd in 1917 gegrepen door de geest van de revolutie en besloot om te gaan werken in de fabriek. Ze werd een anarchistisch activiste, verkocht kranten in Moskou, legde zichzelf een ijzeren discipline op, at weinig, en stopte met haar studie filosofie om het lot te delen van de allerarmsten en onderdrukten. Al snel werd haar duidelijk dat de bolsjewieken de revolutie 'onder toezicht' hadden gesteld, waardoor die versteende en een politiestaat in het leven riep en daarmee de bolsjewieken dus de ware contrarevolutionairen werden. Ze veroordeelde de staatsgreep en koos partij voor de opstandelingen van Kronstadt en de anarchisten in ballingschap. Aan de zijde van de dichter Alexander Yaroslavski, leidde Evgeniia een avontuurlijk leven, hield ze voordrachten kriskras door de Sovjet-Unie, reisde ze naar Berlijn, naar Parijs en keerde ze uiteindelijk terug naar Moskou. Na Yaroslavski's arrestatie dook zij onder in het criminele milieu van Petrograd en Moskou en vluchtte vervolgens om zich het vege lijf te redden. Daar leefde ze onder de dieven en prostituees, de onderwereld en de klasse van de havelozen, die de enige sociale klasse vormden die volgens haar de ware revoltes tegen de maatschappij leiden. Ze werd gedreven door een rabiate haat tegen de Tsjekisten (medewerkers van de geheime dienst). Ze werd meermaals opgepakt door de GPOe om uiteindelijk naar Siberië gedeporteerd te worden. Ze maakte voorbereidingen om haar man te bevrijden maar werd op haar beurt opgepakt en geïnterneerd op de Solovetski-eilanden, een archipel in de Witte Zee, die de voorbode zou zijn van de latere goelag. Ze weigerde dwangarbeid te verrichten en beledigde haar bewakers en beulen. Enkele maanden voor haar executie (1931) schreef ze haar autobiografie. Deze verbazingwekkende tekst werd opgesteld door Irina Fligué, het hoofd van de vereniging Memorial die zich bezighoudt met de revisie van de officiële geschiedenis van het stalinisme. Ze werd in 1931, op 29-jarige leeftijd, geëxecuteerd in het Solovki-kamp. Een indrukwekkend boek over een standvastige en strijdbare vrouw.

Compass Editions, Marseille,
2020, Zonder ISBN,
133 pagina's, € 5.45

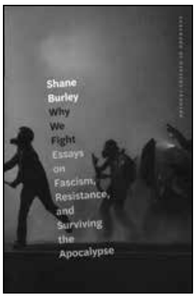

Al de besproken boeken zijn verkrijg- en/of bestelbaar bij de betere boekhandels (Fort van Sjakoo te Amsterdam, Rosa te Groningen en Boekhandel Opstand te Den Haag). Het Fort van Sjakoo verzorgde deze rubriek en heeft de boeken ook op voorraad. Ondersteun de enige alternatieve boekhandels van Nederland en bestel je boeken dáár.

WHY WE FIGHT ESSAYS ON FASCISM, RESISTANCE, AND SURVIVING THE APOCALYPSE
Shane Burley & Natasha Lennard

Deze bundel essays beschrijft de veranderingen in de retoriek en tactiek van de alt-rightbeweging sinds de fatale *Unite the Right*-mars in Charlottesville (VS) in 2017 en de explosieve reactie van de antifascistische, antiracistische en revolutionaire bewegingen die opkwamen om hen te bestrijden. De auteurs geven tevens aan dat het om deze strijd te winnen niet alleen belangrijk is dat we weten waartegen we strijden maar vooral ook waarvóór.

AK Press, Edinburgh, 2021, ISBN 9781849354066, 355 pagina's, € 19.99

INTERVIEWS WITH RADICAL PALESTINIAN WOMEN
Shoal Collective (red.)

Bundel met interviews met radicale Palestijnse vrouwen die actief zijn in bewegingen die autoritarisme, witte superioriteit, patriarchaat, kapitalisme, en staatscontrole bestrijden. Een bijzondere mix van gesprekken met strijdbare vrouwen in een omstreden gebied. Een aanrader voor degenen die ook eens een aantal stemmen wil horen van degenen die – zeker in dat gebied – over het algemeen maar weinig aan het woord komen.

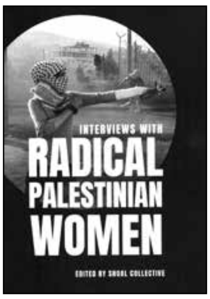
Active Publishing, 2021, ISBN 9781914567070, 157 pagina's, € 12.50

WORKERS IN STALIN'S RUSSIA
Marie Louise Berneri

Na vele decennia niet leverbaar te zijn geweest, is er nu eindelijk een herdruk van Berneri's klassieke analyse van de communistische partij, haar ongelijkheid en politieke armoede, en haar verraad van de revolutie. Berneri's tekst is gebaseerd op de geschriften van voor- en tegenstanders met de bedoeling om de ware aard van de Sovjet-Unie in de jaren dertig en veertig te onderzoeken. Ze beschrijft op indringende wijze hoe het leven van de massa's veranderde onder Stalins regime. Ze vertelt onder andere over de mijnwerkers diep onder de grond, over de arbeiders in de fabrieken, over de boerenstand, over het familieleven, het militaire apparaat, de opvoeding en de repressie en angst in de samenleving.

Freedom Press, London, 2021, ISBN 9781904491361, 124 pagina's, € 10.95

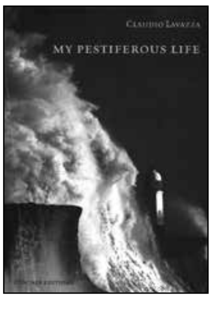

Fort van Sjakoo, Jodenbreestraat 24 te Amsterdam, 020-625 89 79, info@sjakoo.nl, sjakoo.nl.

MY PESTIFEROUS LIFE
Claudio Lavazza

Claudio Lavazza, nu bijna zeventig jaar oud, is een rebel, een anarchist, een bankrover en een gentleman. In de jaren zeventig streed hij in Italië gewapenderhand tegen staat en kapitaal. In tegenstelling tot veel generatiegenoten ruilde hij zijn wens tot het omverwerpen van het bestaande systeem niet in voor een carrière in de politiek. Hij gaf nooit op, noch zocht hij zijn toevlucht in een land waar hij een gecontroleerde vrijheid zou genieten. Hij zette ondanks alle tegenslagen de strijd tegen de stroom in voort. Jarenlang nam hij deel aan acties die tot doel hadden diverse subversieve bewegingen te ondersteunen. Na 16 jaar voortvluchtig te zijn geweest zonder afstand te nemen van zijn anarchistische idealen, noch van het plezier om als vrij mens te leven, werd hij in 1996 in Córdoba (Spanje) opgepakt na een mislukte bankoverval. Sindsdien zit Claudio onder het extreem zware F.I.E.S.-regime gevangen. Zelfs in dit giftige oord zet Claudio zijn strijd voor een vrije samenleving zonder uitbuiting, bajesen en hiërarchie met vastberadenheid voort. Als anarchist is zijn passie de vrijheid, zijn vijand is macht. In dit boek doet Claudio verslag van zijn turbulente en strijdvaardige leven. Op dit moment loopt er een internationale campagne voor zijn vrijlating. Na een gevangenisstraf van 25 jaar in Spanje te hebben uitgezeten, is hij uitgeleverd aan de Franse staat die hem wederom voor lange tijd wil opsluiten. Lees zijn levensverhaal en voer actie voor zijn onmiddellijke onvoorwaardelijke invrijheidstelling.

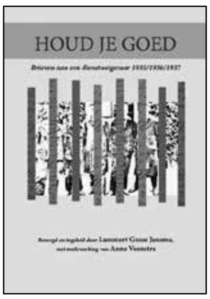
Compass editions, Marseille, 2020, Zonder ISBN, 301 pagina's, € 9.95

HOUD JE GOED! BRIEVEN AAN EEN DIENSTWEIGERAAR 1935/1936/1937
Veenstra, Fokke, Jan Veenstra, Lammert Gosse Jansma (red.) & Anne Veenstra (red.)

Lammert Jansma vertelt over zijn schoonvader Fokke Veenstra en diens broer Jan. Beiden waren idealist, weigerden dienst (ook de vervangende dienst), waren aanhangers van het socialisme en anarchisme en waren geheelonthouders. Doordat ze de dienst weigerden, belandden ze beiden in de gevangenis. Van daaruit schreven de broers met familie, kameraden en mensen in het hele land met dezelfde ideeën en opvattingen als zij. Met name in de omgeving van Appelscha waren dat er nogal wat. Er was in Appelscha in de jaren dertig van de twintigste eeuw een grote groep, waaronder ook veel jonge mensen, die dezelfde ideeën – socialisme, anarchisme, antimilitarisme en geheelonthouding – aanhing. Na de dood van Fokke zijn de brieven in het bezit gekomen van zijn dochter, die het belang ervan in zag, en zij heeft ze bewaard. Aan de hand van die brieven heeft schoonzoon Jansma een opmerkelijke periode uit de geschiedenis van de regio rond Appelscha beschreven, maar deed ook extra onderzoek, zodat *Houd je goed* een buitengewoon interessant boek is: een mooie vermenging van een familiegeschiedenis met een stuk sociale geschiedenis over het anarchisme in Appelscha en omstreken, maar ook ver daarbuiten.

Stichting Stellingwarver Schrieversronte, 2021, ISBN 9789064662027, 736 pagina's, € 27.50

BOEKPRESENTATIE HOUD JE GOED! BRIEVEN AAN EEN DIENSTWEIGERAAR 1935/1936/1937

Tekst S.K.
Caravan collectief Vrije Bond Friesland in Appelscha

Een voorproefje van de Pinksterlanddagen 3, 4 en 5 juni 2022 in Appelscha

Vorig jaar november kwam *Houd je goed! Brieven aan een dienstweigeraar 1935/1936/1937* uit bij de Stellingwarver Schrieversronte Een boek met correspondentie die totaalweigeraar en anarchist Fokke Veenstra uit Appelscha ontving tijdens zijn gevangenschap in de jaren ’30 van de vorige eeuw. Tijdens de Pinksterlanddagen zullen de auteur Lammert Jansma en Anne Veenstra – zoon van Jan Veenstra en neef van Fokke – die meewerkten aan het boek, een boekpresentatie verzorgen.

Om alvast nieuwsgierigheid te wekken, schrijf ik over mijn indrukken bij het lezen van het boek. Er zijn weinig anarchisten in het land die zich herkennen in de beweegredenen van Fokke en Jan Veenstra. Zij weigerden in de jaren ’30 dienstplicht en waren totaalweigeraars: ‘Zij droomden van een nieuwe maatschappij, waar iedereen gelijk was, zonder uitbuiting, waar mensen als gelukkige en blijde kameraden met elkaar zouden leven en het militarisme zou zijn verdwenen.’ Met Fokke en Jan kwam er een volgende generatie van vrije socialisten.

Hun voorouders waren bezitlozen, seizoens- of vaste arbeiders en maakten furore met wilde stakingen, protesten tot verhoging van voedselrantsoenen, enzovoorts. ‘In Appelscha en omgeving bleef een kleine actieve groep die politieke acties, stakingen en demonstraties organiseerde en zich inzette voor het stichten van een kleine bibliotheek. Fokke was mede-initiatiefnemer en beheerder hiervan. Er was door ervaring een historisch besef ontstaan dat je met directe actie de situatie van jezelf en anderen kon verbeteren.’

In de crisisjaren was er tijdelijk een heropleving in het wingewest van het veengebied, vanwege een schaarste aan brandstof. Maar er was vooral ook werkloosheid, armoede en werkverschaffing met stempelgeld – de inpoldering van het Wieringermeer bijvoorbeeld. In Appelscha werd voor een deel van de veenarbeiders landbouw steeds meer hun bestaansrecht. Enkelen, zoals de ouders van Fokke, konden zich door aankoop of huur van een paar hectare grond het bestaan van gaardenier veroorloven. Ze waren minder seizoensgebonden en afhankelijk van loonarbeid, en hadden een stukje grond voor zelfvoorziening.

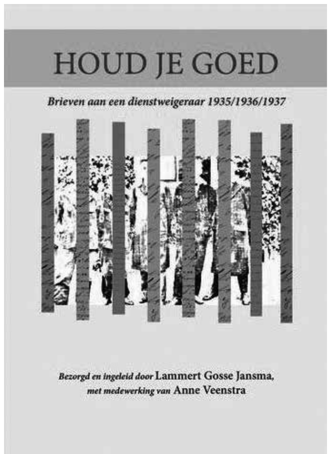
Het boek met daarin de brieven aan totaalweigeraar Fokke geeft een realistisch beeld van de vrije socialisten. Het gaat over allerlei aangelegenheden: familiebezoekjes, tuinieren in volkstuinen, vegetarisme, geheelonthouding, het patriarchaat, geboortebeperkingen, het seksuele vraagstuk, huwelijk, verloven of vrijgezel blijven en de dreiging van oorlog.

Zo wordt er in de brieven een hart onder de riem gestoken, maar ook geschreven over een luchtbeschermingsoefening waarbij straten en huizen verduisterd moesten worden op straffe van twee jaar of duizend gulden boete. Met proeven van een vliegenier die moest controleren of alles uit de lucht wel goed onzichtbaar was, bleek dat hij alles evengoed kon waarnemen als anders. De mensen geestelijk klaarmaken voor de oorlog. ‘Volledige bescherming was niet mogelijk’, aldus de briefschrijver.

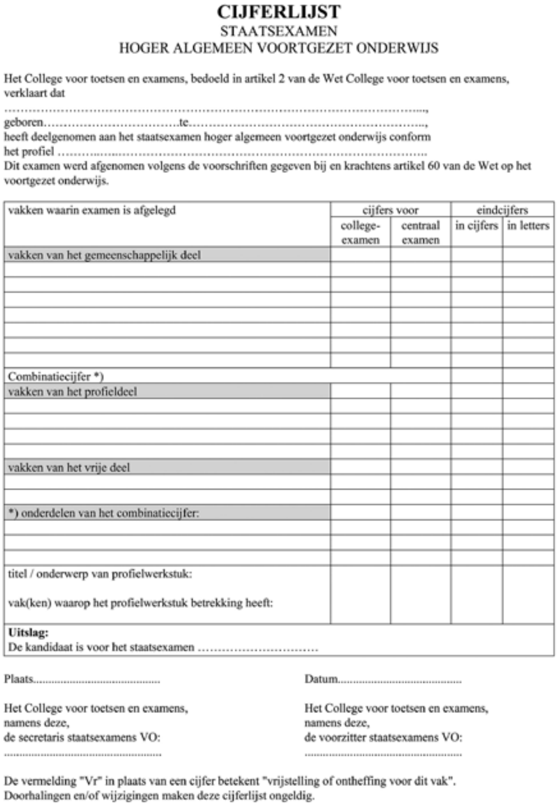
De brieven vormen samen een geweldig archief. Ik ben me ervan bewust dat er veel meer over het boek verteld kan worden en nodig iedereen uit om het te lezen. Je kan in de brieven lezen dat men niet tot klaarheid kwam met het probleem Spanje. ‘Want waren er andere mogelijkheden dan de wapens voor de Spanjaarden?’ De ene briefschrijver refereert naar de discussie over het gewapend verzet van het volksfront tijdens de burgeroorlog dat in juli 1936 in Spanje begon, en de ander schrijft over hoe bewonderenswaardig het is wat de anarchisten in Barcelona tot stand hadden gebracht. ‘Ik heb in Spanje ‘s nachts rondgezworven tot diep in de morgen, in alle buitenwijken en havenplaatsen, daar waar ik mij in mijn woonplaats op dat uur niet durf vertonen, en heb geen enkel onvriendelijk woord gehad.’

‘Vergeet nooit dat er momenten kunnen komen, dat onze tegenpartij ons dwingt onze theorieën aan de kapstok te hangen en ons hun methode van strijdvoeren opdringt. De houding van onze kameraden dwingt bewondering af, zelfs al voeren ze een strijd die de onze niet is. Ik bedoel met dit alles, oordeel niet te vroeg, wacht tot je vrij bent en onderzoek dan goed, opdat je je houding kan bepalen.’

Tot kort voor de Tweede Wereldoorlog verminderden de activiteiten van de vrije socialisten. In de brieven kun je ook over de opkomst van het fascisme in Nederland lezen. Er wordt geschreven over een vergadering van vrijdenkersvereniging de Dageraad in Utrecht, die enige tientallen NSB’ers bezochten om alles kort en klein te slaan. ‘Voor enige jaren was het mode antimilitarist te zijn... wij zouden nu kunnen zeggen: “Voor enkele jaren terug waren er veel mensen die in antimilitarisme deden.” Thans is dit veranderd, nu worden er van iedereen daden gevraagd... we laten ons niet beïnvloeden door een of andere massa. Zelf stippelen we onze levensweg uit.’ Ⓐ

Het boek is voor € 27,50 te bestellen bij de Stellingwarver Schrieversronte via info@stellingwarfs.nl.

CIJFERLIJST
STAATSEXAMEN
HOGER ALGEMEEN VOORTGEZET ONDERWIJS

Het College voor toetsen en examens, bedoeld in artikel 2 van de Wet College voor toetsen en examens, verklaart dat
………………………………………………………………………………………………,
geboren……………………………te……………………………………………………..,
heeft deelgenomen aan het staatsexamen hoger algemeen voortgezet onderwijs conform het profiel ………………………………………………………………………………….
Dit examen werd afgenomen volgens de voorschriften gegeven bij en krachtens artikel 60 van de Wet op het voortgezet onderwijs.

vakken waarin examen is afgelegd	cijfers voor		eindcijfers	
	college-examen	centraal examen	in cijfers	in letters
vakken van het gemeenschappelijk deel				
Combinatiecijfer *)				
vakken van het profieldeel				
vakken van het vrije deel				
*) onderdelen van het combinatiecijfer:				
titel / onderwerp van profielwerkstuk: vak(ken) waarop het profielwerkstuk betrekking heeft:				
Uitslag: De kandidaat is voor het staatsexamen …………………………				

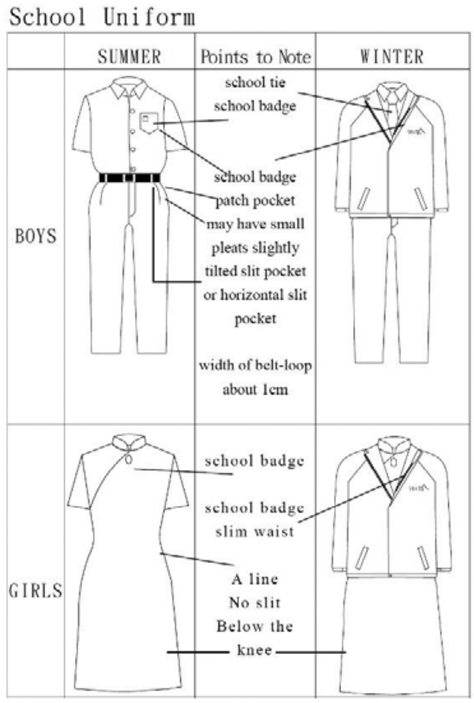
Plaats…………………………………… Datum……………………………………

Het College voor toetsen en examens,
namens deze,
de secretaris staatsexamens VO:
……………………………………………

Het College voor toetsen en examens,
namens deze,
de voorzitter staatsexamens VO:
……………………………………………

De vermelding "Vr" in plaats van een cijfer betekent "vrijstelling of ontheffing voor dit vak".
Doorhalingen en/of wijzigingen maken deze cijferlijst ongeldig.

Cijferlijst hoger voortgezet onderwijs, Ministerie van OC&W

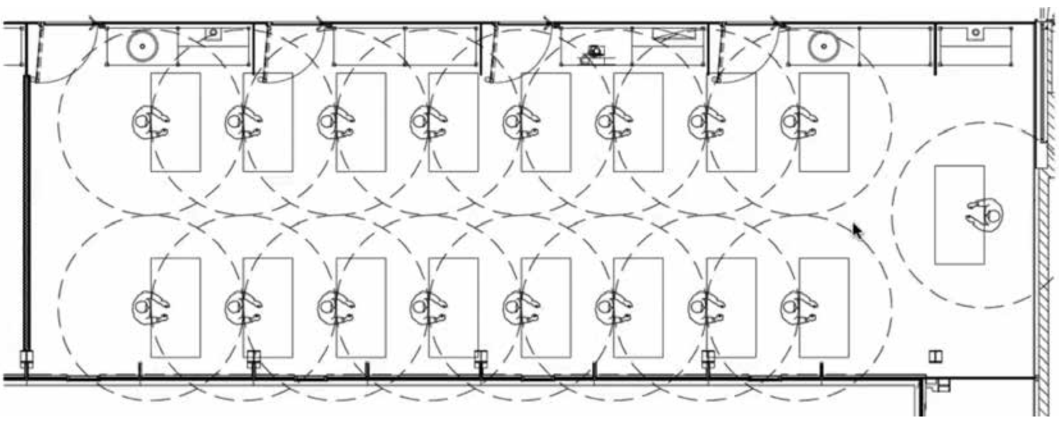
Instructie schooluniformen Hongkong

DE SCHOOL ALS PERSONEELSFABRIEK EN DEELTIJDGEVANGENIS

Waarom schoolabolitionisme noodzaak is

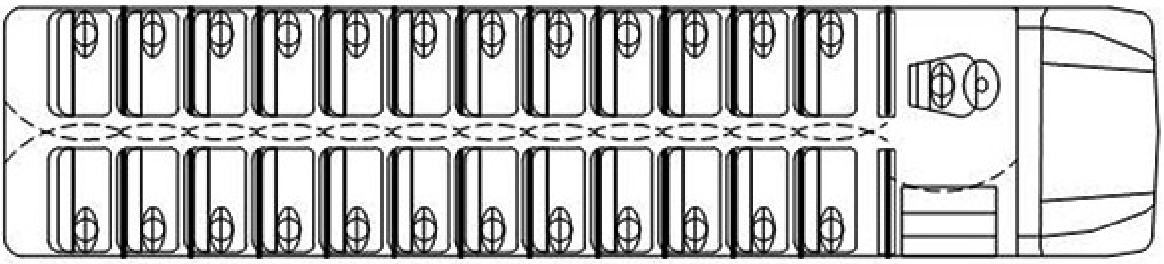
Scholen horen in de lijst thuis waar kazernes, politiebureaus, banken en gevangenissen in thuis horen: ze dienen te verdwijnen, ze dienen te worden afgeschaft. Wat mij betreft behoort hoort school abolitionisme – het streven om scholen af te schaffen – dan ook bij anarchisme, op dezelfde manier als de begrippen No Borders en ACAB bij anarchisme horen. Waar scholen overeind staan, daar is de jeugd deeltijdgevangene en halffabricaat, en daar zijn volwassenen ex-gedetineerden en eindproduct, en in zo'n maatschappij is autonomie een fictie. Want daar komt het op scholen gebaseerde onderwijsstelsel op neer: een gevangenisstelsel gecombineerd met een productieve bedrijfstak, in dienst van een autoritaire, kapitalistische maatschappij. Jazeker, ik ga deze extreme stellingname nog uitleggen ook.

Tekst Peter Storm

Klaslokalen indeling tijdens COVID-19

Schoolbus indeling, VS

Student Bus Diagram – With Shielding
Capacity: 24 Students + 1 Driver

Hier wortelt letterlijk klassenstrijd!

Scholen en het onderwijsstelsel waar ze deel van uitmaken hebben een opmerkelijk hoge status in vrijwel alle maatschappijbeschouwingen en politieke richtingen. Voor rechts zijn scholen de instellingen waar kinderen de normen en waarden van de maatschappij worden bijgebracht, waar ze de vaardigheden opdoen om daarmee op een passende plek in de maatschappij te komen. Voor links geldt dat allemaal ook, alleen de normen en waarden zijn wat minder vastgeroest en hiërarchisch gedacht, de normen en waarden bevatten wat minder traditionele autoriteit en wat meer burgerschap en kritische zin, en er is meer oog voor ontplooiing zodat de passende plek iets minder bij voorbaat vast ligt. Scholen zijn voor links naast opleidingsinstituut en plek van maatschappelijke vorming ook hefbomen voor emancipatie en sociale rechtvaardigheid: via onderwijs kunnen kinderen uit arme gezinnen aan die armoede ontsnappen en hogerop komen en komt het talent van ieder kind tot zijn recht. Aldus de progressieve variant van de onderwijsmythe.

Aan de legitimiteit van het hele idee om jonge mensen in gebouwen te stoppen, zes tot achttien jaar lang, en er van alles mee te doen om de gewenste resultaten te bereiken, twijfelt van BIJ1 tot en met Forum voor Democratie niemand. Het is een maatschappelijk dogma van de eerste orde: scholen zijn goed voor kinderen en goed voor de maatschappij. Ik geloof echter dat scholen slecht zijn voor kinderen, en slechts goed voor een maatschappij die de jeugd ziet als combinatie van ordeprobleem en gebruiksartikel-in-wording, als combinatie van raddraaier en product-in-de-maak. Onderwijsinstellingen worden wel eens kennisfabrieken of leerfabrieken genoemd. Daar zit de halve waarheid in verpakt: scholen zijn inderdaad fabrieken. Maar ze vervaardigen geen kennis. Dat is ook helemaal niet nodig, want kennis wordt overal gevonden en vervaardigd waar mensen leven, waarnemen, daarover nadenken, op basis daarvan handelen, daarover praten en aldus van alles leren. Kennis ontstaat en groeit alom, en hoeft dus helemaal niet te worden 'geproduceerd'. Voor zover bepaalde soorten kennis worden gesystematiseerd en bijvoorbeeld tot wetenschappelijke inzichten en theorieën uitgewerkt, gebeurt dat niet in onderwijsinstellingen, maar in onderzoekscentra, laboratoria, archieven en op zolderkamers van al dan niet verstrooide professoren. Niet op scholen, al zijn research instituten soms wel aan universiteiten – ook een soort scholen – vastgeplakt.

Op scholen worden kennis en vaardigheden doorgegeven aan kinderen, in standaardpakketten en hapklaar gemaakte brokken, waarbij de brokken en pakketten gaandeweg complexer worden en meer verteringsenergie verwerken naarmate de opleiding vordert. Maar doorgeven is iets anders dan produceren. En dat doorgeven gebeurt op een heel specifieke manier, met een zeer bepaald doel. Het lijkt alsof kinderen de ontvanger zijn van kennis en vaardigheden, alsof de jeugdige persoon de cliënt is van de school zoals de reiziger de cliënt is van het openbaar vervoer en de zieke de cliënt/patiënt van een ziekenhuis. Maar ook hier bedriegt de schijn. Scholen zijn geen dienstverlenende instellingen met de kinderen en eventueel hun ouders/verzorgers als degene aan wie die dienst verleend wordt. Wat zijn scholen dan wel?

Scholen zijn fabrieken! Scholen vervaardigen een product. Dat product is dus geen 'kennis', en ook geen 'onderwijs', hoezeer de onderwijsmythe ook beweert van wel. Het product van de school is: personeel. Scholen vervaardigen arbeiders. Scholen maken van kinderen systematisch arbeidskrachten die de arbeidsmarkt op kunnen om van daaruit productief te werk gesteld te kunnen worden in fabrieken en bedrijven die weer andere dingen maken die winstgevend verkocht kunnen worden, of in instellingen die op andere manieren pijlers zijn van de kapitalistische autoritaire orde. Scholen zijn zelf dus een van de pijlers van die maatschappij, want ze leveren het vereiste, onontbeerlijke personeel. Kinderen en hun ontplooiing zijn helemaal niet het doel van al die arbeid die in scholen wordt geleverd. Kinderen zijn de grondstof, die in het basisonderwijs tot halffabricaat wordt omgevormd, en in vervolgopleidingen tot eindproduct. Dat eindproduct is de arbeider, het personeelslid, afgeleverd om zich te laten uitbuiten in dienst van de orde. Het papier, het diploma, is het keurmerk van het eindproduct, het etiket, overigens doorgaans zonder garantiebewijs.

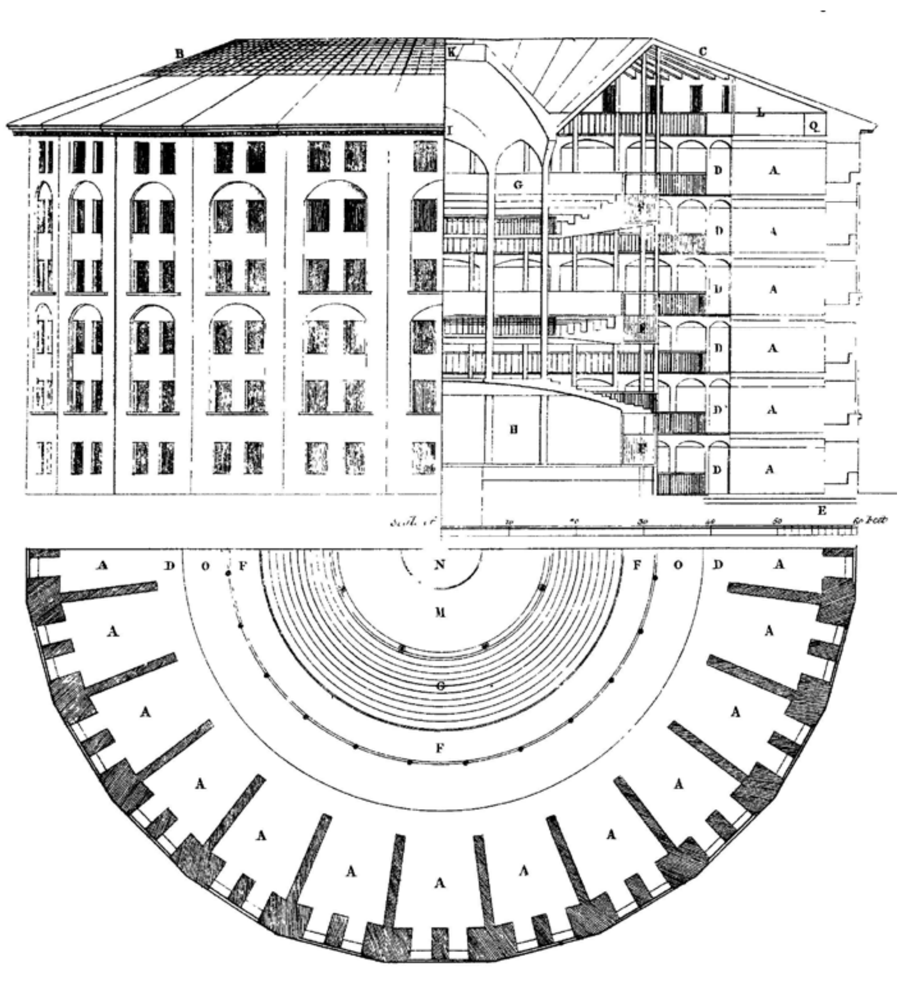
De productie van personeel dus. Dat – en niet de ontplooiing van de opgroeiende mens – is waarom deze maatschappij er scholen op na houdt, er aanzienlijke sommen geld in steekt, en steeds kijkt of het onderwijs beter kan. En 'beter' is hier een ander woord voor 'productiever', efficiënter in het produceren van nog meer gewillige, gedrilde, waar nodig initiatiefrijke en soms zelfs creatieve, maar altijd aan het productieproces ondergeschikte arbeiders. Ook het opleiden van docenten valt hieronder. Een docent is een arbeider wiens specialisme bestaat in het helpen vervaardigen van arbeiders uit de grondstof die 'jeugd' heet. Dat do-

centen zelf vaak heel andere, veel humaner motivaties hebben, doet hier niets aan af. Dat docenten binnen de geschetste context er soms gedeeltelijk in slagen – en gelukkig maar! – om de ontplooiing van leerlingen daadwerkelijk een zetje te geven, evenmin. Docenten die kinderen daadwerkelijk helpen, doorbreken daarmee de grenzen van hun voorgeschreven taak: arbeiders produceren. Daar moeten docenten vooral mee doorgaan! Maar het is dus niet waarom de school ze in dienst heeft.

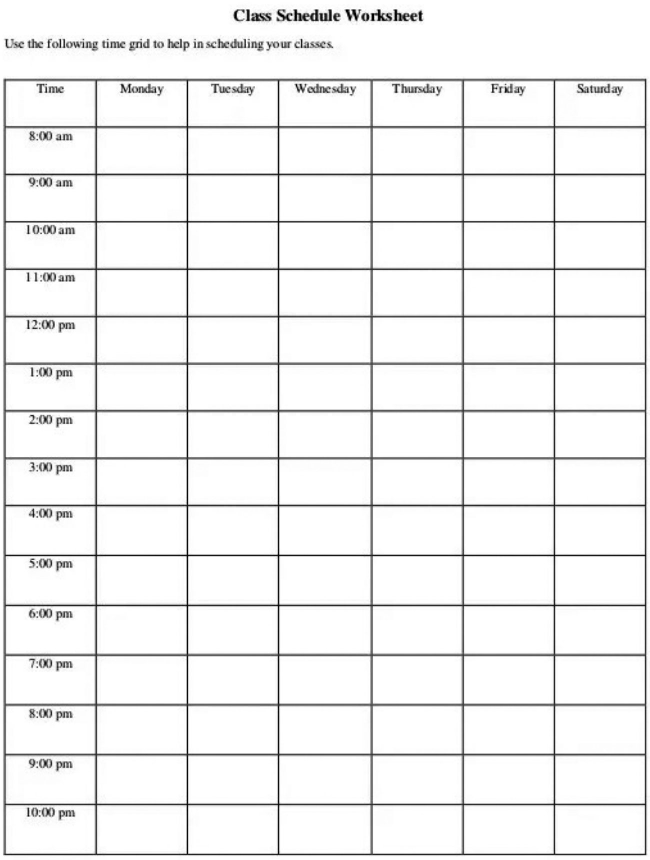
Nu is er met de grondstof van het schoolse productieproces natuurlijk wel iets bijzonders aan de hand. Metaal en rubber en glas en microchips kun je in een gestandaardiseerd productieproces tot auto's omvormen. Het rubber huilt niet, het glas loopt de klas niet uit, tegenover metaal hoef je geen orde te houden, en de microchips hoef je niet te schorsen als ze het niet doen. De grondstoffen en halffabricaten waaruit een auto wordt gemaakt zijn levenloze materialen. De grondstoffen en halffabricaten waaruit in scholen personeel wordt gemaakt zijn echter levende wezens. Die vinden zelf iets, die willen iets, en die uiten zich. Het produceren van arbeiders vergt dat de grondstof tegelijk arbeider is in het productieproces waarin die grondstof tot arbeider wordt omgevormd. Kinderen nemen – uiteindelijk tegen wil en dank, onvrijwillig, maar noodgedwongen wel actief – deel aan hun eigen vorming tot arbeiders. Ze produceren zich daarmee zelf, terwijl ze tegelijk tot product bewerkt worden door de volwassenen wiens taak het is arbeiders uit kinderen te helpen fabriceren.

Dit is natuurlijk een hoogst tegenstrijdige, explosieve toestand. Stel je voor dat meel een actief maar onvrijwillig aandeel had in haar eigen omvorming tot brood. Stel je voor dat flinke hoeveelheden meel dat eigenlijk helemaal niet wilden en gewoon op eigen voorwaarden lekker melig wilden zijn, zoals meel dat nu eenmaal eigen is. Het zou een gespannen toestand worden in zo'n meelfabriek: het meel zou wel eens dwars kunnen gaan liggen, waarmee de productie in gevaar zou komen en de fabriek een slagveld zou worden. Welnu, vervang 'meel' door 'kinderen' en je ziet waar ik op doel. Kinderen willen van alles: spelen, met vriendinnetjes en vriendjes omgaan en plezier hebben, hun nieuwsgierigheid bevredigen, dingen uitproberen en vragen stellen, slapen, lekkere dingen eten en drinken, stilletjes nadenken over wat ze allemaal zien en meemaken en ga zo maar door. Kinderen – opgroeiende mensen – willen leven en hun vleugels uitslaan, ieder op een eigen manier.

Wat doet de school? Die duwt dat allemaal weg of schaaft het bij, om kinderen tot personeel om te vormen. Aan alle kanten wordt daarmee inbreuk gedaan op de spontane behoeftes en verlangens van die kinderen. Het kinderplezier, het uitslaan van vleugels, de bevrediging van de jeugdige nieuwsgierigheid moet hetzij kapotgemaakt, hetzij gekanaliseerd worden in een 'educatieve ervaring' die je dan kunt meten met tests en waar je punten voor kunt geven op rapporten. Wat kinderen uit zichzelf geneigd zijn te doen, botst dag in dag uit met wat de school met de kinderen aan het doen is. Hier wortelt letterlijk klassenstrijd! Spijbelen, 'wanordelijk gedrag' en kattenkwaad zijn daarin de tactieken van een zichzelf vaak niet bewuste revolte van mensen die nooit hebben ingestemd met hun rol als grondstof of halffabricaat in een bedrijfstak die personeel van ze probeert te maken. Kijk maar eens wat scholen kinderen boven alles bijbrengen. Rekenen, taal, aardrijkskunde,

Ontwerp panopticum gevangenis van Jeremy Bentham, tekening Willey Reveley 1791

Class Schedule Worksheet

Use the following time grid to help in scheduling your classes.

Time	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
8:00 am						
9:00 am						
10:00 am						
11:00 am						
12:00 pm						
1:00 pm						
2:00 pm						
3:00 pm						
4:00 pm						
5:00 pm						
6:00 pm						
7:00 pm						
8:00 pm						
9:00 pm						
10:00 pm						

Schoolrooster

Het allerbelangrijkste dat kinderen op en via school leren is: kom op tijd!

geschiedenis? Ja, maar ergens zijn dat bijzaken. Het allerbelangrijkste dat kinderen op en via school leren is: kom op tijd! Doe alles op tijd! Zorg dat je taak op tijd af is! Is je huiswerk al af? Ja mam, ik ben klaar. Ben je niet op tijd, dan wacht er straf, minstens een vermanend woord of – de grootste ramp van allemaal, zoals we in coronatijd hebben geleerd – leerachterstand. Tijd, tijd, tijd. De onderwerping van mensen aan een tot schema's in vaste blokken opgesloten tijd is hoofdmoot van het onderwijsproces. Op tijd komen is natuurlijk precies die vaardigheid die elke fabrieksdirecteur en elke kantoorchef essentieel acht bij hun personeel. Clocks are cops, en deze politieagenten worden via schoolbel en briefje voor laatkomers hardhandig geïnternaliseerd, tot inwendige ordebewaker gemaakt op en via school. Het gaat hier niet alleen om op tijd komen, het gaat ook om voorgeschreven tijden waarin opdrachten moeten worden vervuld, om de dictatuur van de deadline dus. Wees op tijd, doe alles op tijd. Dat is wat de school je bijbrengt Wat je binnen die tijd allemaal doet, is minder belangrijk.

Natuurlijk leren kinderen ook specifieke vaardigheden, namelijk die vaardigheden die nuttig zijn voor personeelsleden. Lezen is nodig om instructies te kunnen volgen. Schrijfvaardigheid is nodig voor allerhande formulieren en rapportages die met name administratief personeel nogal eens moet doen. Rekenvaardigheid is nauwelijks nog nodig in het tijdvak van rekenmachines, maar het leren rekenen heeft wel een sterk disciplinerende werken. Het gaat daarin om het toepassen van standaardprotocollen, iets waar het arbeidsproces van aan elkaar hangt. Waar Wikipedia alomtegenwoordig is, hoeft de jeugd wellicht niet meer alle provinciehoofdsteden uit het hoofd te leren. In plaats daarvan komt dan computervaardigheid, snel iets op kunnen zoeken en zo meer. Wat er precies verandert in het onderwijs, hangt van maatschappelijke context af. Maar het zijn veranderingen binnen hetzelfde thema: hoe maken we van nieuwsgierige spelende en uit zichzelf wel degelijk ook lerende, levendige kinderen zo efficiënt mogelijk gedrilde gestandaardiseerde personeelsleden? De school heeft hiermee ook wel iets van een kazerne.

Van hier uit zien we dan ook de andere functie van het onderwijs: vrijheidsberoving. Om de jeugd tot arbeiders te kunnen omvormen is dwang nodig, lompe of subtiele dwang, manipulatie maar boven alles opsluiting. Denkt er iemand in alle ernst dat al die kinderen in al die klaslokalen zouden blijven als ze echt de vrijheid voelden om te vertrekken als ze wilden? Het is eigenlijk best merkwaardig dat zo veel mensen akkoord gaan met het opsluiten van kinderen in daartoe speciaal ingerichte gebouwen, vijf dagen in de week, gedurende een flink aantal uren per dag. Toch is dat wat de kapitalistische en autoritaire orde via de leerplicht doet: kinderen opsluiten. Deed die orde dat niet, dan zouden de kinderen misschien af en toe naar school gaan, om vriendinnetjes en vriendjes te zien en wat te leren als ze daar zin in hadden. Maar dan was het schematisch en gestandaardiseerd – en volledig eenzijdig – opleggen van een als leerprogramma vermomd productieproces aan al die levende wezens die als grondstof of halffabricaat in personeelsfabrieken moeten dienen, ondenkbaar en onuitvoerbaar. Als je het slachten van varkens laat afhangen van het vrijwillig bezoek van varkens aan slachthuizen, stort de productie van slachthuis Vion ook in.

Het is waar dat veel kinderen best graag naar school gaan: daar zien ze hun vriendinnetjes en vriendjes! En veel docenten zijn oprecht aardige en behulpzame mensen, waar kinderen soms nog iets van hun nieuwsgierigheid bij kwijt kunnen. Daar komt bij dat voor veel kinderen de situatie thuis aanzienlijk akeliger is dan op school, te vaak zelfs regelrecht onveilig. Dat is echter geen argument voor scholen en leerplicht. Het is een argument om aan die akelige onveiligheid eens iets te doen. Wat het verlangen naar omgaan met leeftijdgenoten betreft: ja dat gebeurt op scholen. En het is belangrijk! Maar het is niet waar de scholen echt voor zijn ingericht en opgericht. Kinderen die graag 'naar school' willen om hun vriendjes en vriendinnetjes te zien, verlangen niet zozeer naar het klaslokaal als naar het schoolplein. Ik denk dat er betere plekken te organiseren zijn om aan deze behoefte tegemoet te komen dan scholen met verplichte aanwezigheid.

Hetzelfde geldt voor het spontane leerproces, het bevredigen van jeugdige nieuwsgierigheid met behulp van oudere mensen die graag iets overdragen of bijbrengen of behulpzaam zijn om iets te leren. Wel eens gehoord van een bibliotheek? Daar gebeurt zoiets, dag in dag uit. Sluit de scholen, hevel docenten op vrijwillige basis over en vraag ze om coach te zijn in zo'n bibliotheek: aanspreekpunt voor kinderen met vragen. Bied cursussen aan voor wie dat wil, maar zonder dwang en zonder diplomapretenties. Zul je eens zien hoeveel er echt geleerd wordt. Je kunt allerlei variaties op dit thema verzinnen, bibliotheken zijn de boekige vorm

Beeld Joke Kaviaar

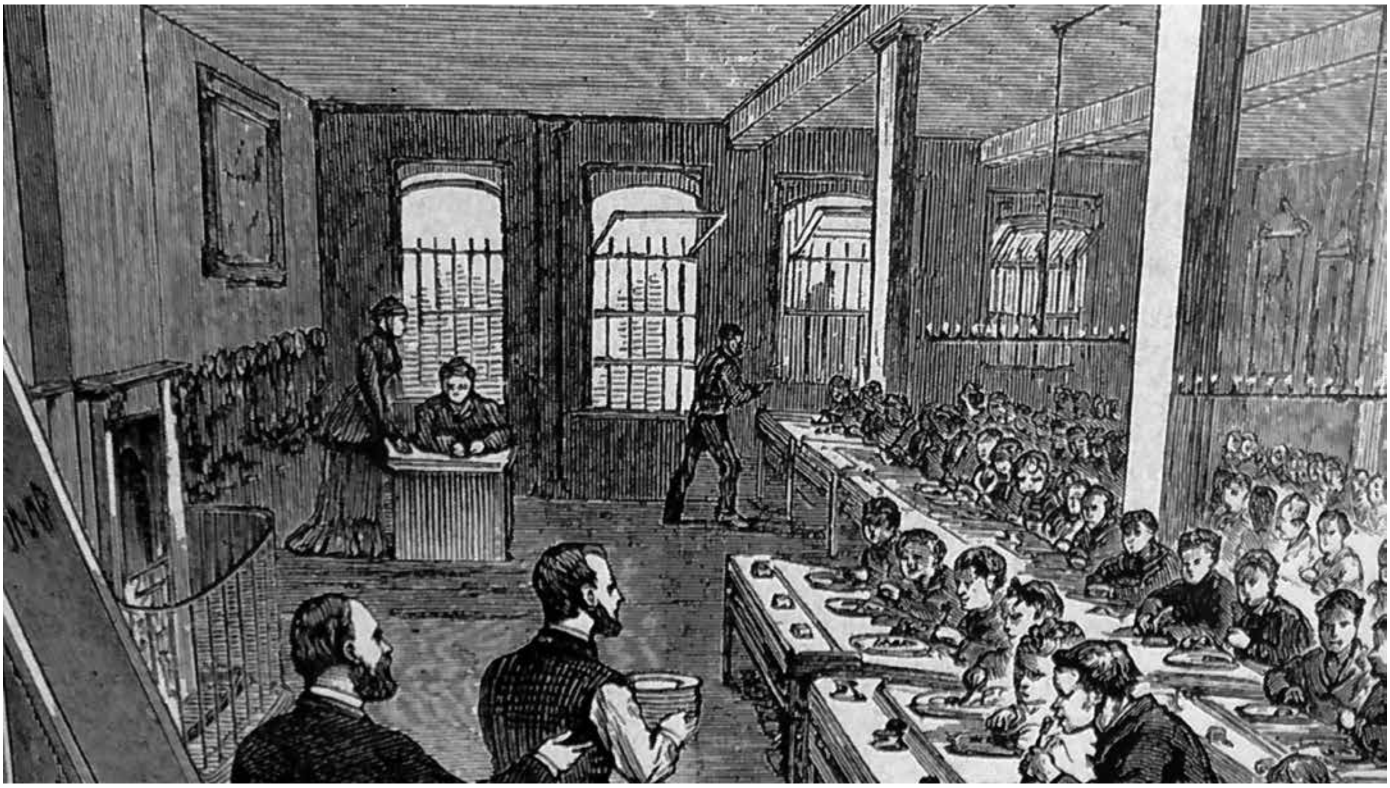
die mij vertrouwd is, voor heel veel mensen zullen andere vormen aantrekkelijker zijn. Voor een authentiek leerproces heb je geen scholen nodig, Sterker: die staan het spontane leren in de weg, omdat ze het ondergeschikt maken aan productie van arbeidskrachten, tot iedere prijs en ten koste van heel veel menselijk welzijn.

Terug naar het schoolonderwijs. Natuurlijk verandert er wel iets als jonge mensen niet meer leerplichtig zijn maar nog wel onderwijs volgen. Maar tegen die tijd is de rol die leerlingen en studenten hebben als medeproducent van zichzelf als personeel veelal zover gevorderd dat manipulatie volstaat. Bovendien: ook zonder leerplicht staat er een zware druk op studenten om een eenmaal begonnen opleiding af te ronden. Ook na de leerplichtige leeftijd is de leerling of student maar zeer gedeeltelijk vrijwillig op school of universiteit aanwezig. Die druk omvat alles, van financiële afhankelijkheid tot en met de angst voor de teleurstelling in de ogen van ouders. Wie stopt met een opleiding verdient in vrijwel elk geval een serieus compliment voor betoonde moed en initiatief, want zo eenvoudig en makkelijk uitvoerbaar is die beslissing helemaal niet.

Scholen zijn dus deeltijdgevangenissen, een soort werkkampen voor overdag. Dwang is inherent aan het hele schoolsysteem. Er is nog een reden waarom dit zo is. Scholen produceren namelijk niet alleen toekomstig personeel. Ze spelen ook een zeer belangrijke rol in de huidige productie, in het huidige functioneren van de maatschappij: kinderbewaarplaats. In die maatschappij zijn volwassenen veelal 'aan het werk'. Zij – de eerdere producten van onderwijs-als-personeelsproductie – verrichten arbeid in ondernemingen en instellingen. Zij worden ingezet in dienst van de orde en de winst in de autoritaire en kapitalistische maatschappij. Voorwaarde daarvoor is dat ze niet ook nog op hun kinderen hoeven te passen. Waar moeten die kinderen dan heen? Naar speciale, daartoe in het leven geroepen instellingen? Dat kan, maar dat kost de maatschappij extra geld. Breng ze naar school! Zo zijn scholen niet alleen de plaats waar toekomstige arbeiders worden geproduceerd. Scholen zijn tegelijk instellingen waarmee huidige arbeiders worden gevrijwaard van de 'last' van het opvangen van kinderen gedurende een aanzienlijk deel van de arbeidsdag.

Scholen als personeelsfabriek en als kinderbewaarplaats/deeltijdgevangenis: dat is de essentie van het onderwijs. Beide taken hebben met het welzijn van de opgroeiende jeugd net zo weinig te maken als meel malen het welzijn van graan dient. Beide taken zouden in een niet op winst gerichte en niet aan autoriteit onderworpen samenleving vanzelfsprekend komen te vervallen. Een vrije en solidaire samenleving heeft geen scholen nodig. In een vrije en solidaire samenleving zoals anarchisten die veelal nastreven, vinden jonge mensen, individueel en in groepsverband, soms zonder en vaak met steun van oudere mensen, hun weg wel in de wereld, met onbevangenheid en nieuwsgierigheid en de behoefte aan sociabiliteit als gids. Dan is die wereld immers ingericht, niet op productie en arbeid maar op leven. Dan zijn mensen geen middelen meer, geen personeel in dienst van instellingen en bedrijven, van staat en kapitaal, maar levende wezens waarvan de ontplooiing en de vervulling van hun verlangens geen middelen zijn voor opgelegde doelen, maar doel op zich. Scholen dienen het lot te ondergaan van al die instellingen waarmee het systeem en de heersers ons eronder houden, het lot van politiebureaus en gevangenissen, van kazernes, banken, slachthuizen en wapenfabrieken: ogenblikkelijke en desnoods hardhandige sluiting. Ⓐ

Scholen zijn dus deeltijdgevangenissen, een soort werkkampen voor overdag.

Ragged schools in Victoriaans Engeland, 1844–1881

Inflatie
Spook of echte dreiging?

Plotseling is het er weer: flinke inflatie. In de maand december bedroeg deze in de VS 7%, en in de EU 5%. De laatste keer dat dit niveau gehaald werd was zo'n twintig jaar geleden. Maar wat zijn de gevolgen voor ons dagelijks leven en voor de economie in het algemeen, en moeten we ons zorgen maken?

Tekst Kees Stad

Beeld Paper Surgery

'Inflatie treedt op als er sprake is van een algemene stijging van de prijzen van goederen en diensten, niet alleen van individuele producten; dat betekent dat je vandaag minder kunt kopen voor één euro dan gisteren. Met andere woorden: door inflatie wordt de munt in de loop van de tijd minder waard'. Ziedaar de definitie van de Europese Centrale Bank (ECB). Dat is de enige instelling die, samen met collega-centrale banken van vermogende landen, er ook echt wat aan kan doen.

Je kunt inflatie omschrijven als een trend tot prijsstijging, zoals de ECB doet, maar evengoed als de andere kant van de medaille: geldontwaarding. Je bezit in geld, en dus je loon of uitkering, wordt minder waard. Doorgaans wordt inflatie berekend op jaarbasis aan de hand van de prijsontwikkeling van een 'mandje' aan consumptiegoederen. Daar horen bijvoorbeeld huizen(prijzen) niet bij, maar huisvestingskosten wegen wel op een bepaalde manier mee.

De index die centraal staat is de consumentenprijsindex (CPI) van het CBS. Voor de EU bestaat ook een geharmoniseerde prijsindex, de HIPC. Deze index is een hele grove aanduiding van de individuele effecten van economische ontwikkelingen. Hoe sterk je getroffen wordt door prijsstijgingen hangt immers van allerlei zaken af die hierin niet meegenomen worden. Een stijging van brandstofprijzen bijvoorbeeld, treft iemand die in een busje pakjes rondbrengt veel harder dan iemand die vanuit huis werkt, hoewel die daar ook effect heeft – want verwarmingskosten worden ook hoger.

Daarnaast treft inflatie sommige landen periodiek veel harder dan andere. Momenteel is Turkije bijvoorbeeld veel harder de klos. De inflatie was daar vorig jaar meer dan 30%. Hier kunnen we ook direct schuld bij Erdogan leggen, wiens beleid om de rente verder te verlagen alleen maar heeft bijgedragen aan de ellende. Hij heeft al drie directeuren van zijn Centrale Bank en het hoofd van zijn statistiekdienst ontslagen omdat zij het niet met zijn beleid eens waren. Voor veel bewoners betekent het grote armoede.

BEETJE INFLATIE

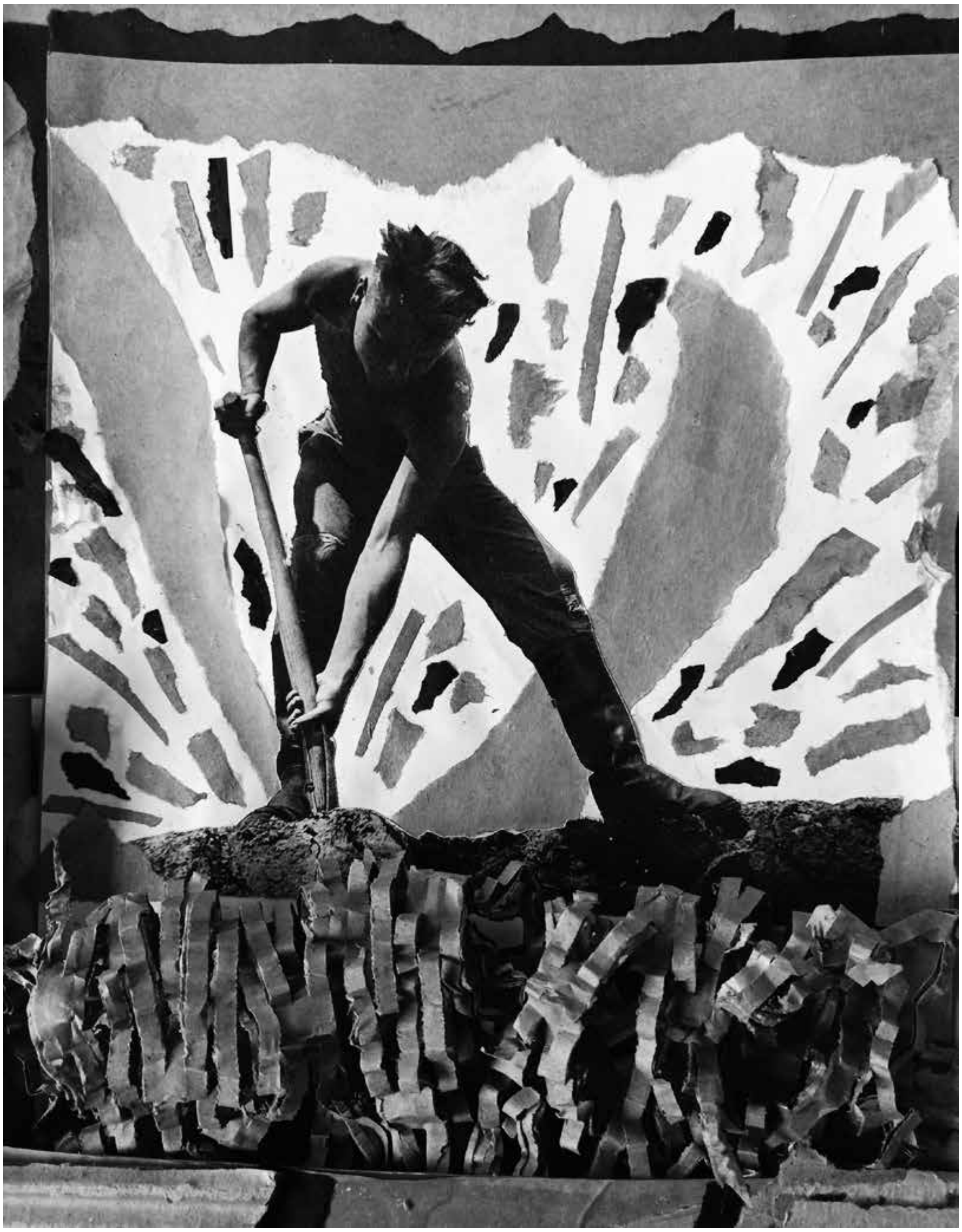
Een beetje inflatie wordt over het algemeen door bankiers, politici en economen goed geacht, omdat die kan zorgen voor de door hen nodig geachte economische groei. Maar te veel inflatie (of te weinig, of negatieve inflatie; deflatie) baart hen zorgen. In feite heeft de ECB bij het opzetten van de Europese Unie als voornaamste taak gekregen om ervoor te zorgen dat de inflatie niet uit de hand zou lopen. Het spook van de jaren 1970, toen de westerse welvaartsstaat op zijn hoogtepunt was, was hier de aanjager voor. Natuurlijk zijn er nog veel meer dingen mis met deze neoliberale invulling van de Europese Unie, maar deze zeer beperkte taakstelling van de ECB staat zeker in de top tien.

Nu de inflatie toeneemt zijn economen bezig met een spelletje raden of deze stijging blijvend of tijdelijk is. En de uitkomst daarvan is best belangrijk. Overigens hebben we het bij inflatie over een 'algemene stijging van prijzen van consumptiegoederen'. Maar er zijn in de economie nog andere zaken die in waarde kunnen stijgen en dalen, zoals bijvoorbeeld vermogen en vastgoed. Die zogenaamde *asset price inflation* was natuurlijk al jaren een feit zonder dat die terug te zien was in de reguliere indexen. En ook die was het bewuste product van 'overvloedig krediet' dat door de centrale banken is verschaft. Het kapitalisme van dit moment is er een dat zich eerder stoelt op het uitbuiten van bezit en vermogen dan van reële productie: het *Rentier Capitalism*. En dus is de toename van de waarde van die assets in het belang van de klasse die ze uitbuit.

INFLATIECORRECTIE

Als lonen en andere inkomsten niet net zo hard stijgen als de inflatie, word je armer. In tijden dat de inflatie een constante factor was, hebben vakbonden geëist dat die automatisch in lonen en uitkeringen gecompenseerd zou worden. Dat is in de huidige cao's vaak niet meer het geval. Er worden in veel sectoren wel loonstijgingen behaald, maar die zijn minimaal en blijven achter bij inflatie.

De FNV heeft nu weer voorzichtig geëist dat de compensatie automatisch opgenomen wordt in cao's, maar werkgevers en overheden hebben daar weinig zin in. De druk vanuit mainstream economen en politici (en trou-

wens ook vanuit een deel van ecologisch links) op de vakbeweging om af te zien van eisen voor inflatiecorrectie is groot. ‘Als die eisen ingewilligd worden, zou dat de recente inflatie verzekeren’, is de gedachte daarbij.

Een soort natuurverschijnsel. Maar dat is natuurlijk propaganda

De mainstream theorie is dus dat deze inflatie tijdelijk is. Een correctie, omdat op allerlei plekken de economie weer op gang komt nu de coronacrisis voorbij zijn hoogtepunt is. Daardoor neemt de vraag naar onder andere olie toe, waarvan de prijs dan stijgt, wat weer allerlei andere prijsverhogingen met zich mee brengt. Een soort natuurverschijnsel dus. Maar dat is natuurlijk propaganda: de ontwikkelingen op de oliemarkt en die van andere grondstoffen zijn het resultaat van politieke beslissingen en de opbrengst gaat eenzijdig de kant op van investeerders en bezitters. Eisen dat je inkomen navenant omhoog gaat is dan ook zeer terecht en regelrechte klassenstrijd.

Daarbij komt dat een groot deel van de recente prijsverhogingen op consumptieartikelen bewuste keuzes zijn geweest van multinationals, die doordat ze alle kleintjes er uitgewerkt hebben, monopolieposities hebben behaald.

Een andere reden dat prijzen nu snel stijgen – en die heeft wel degelijk te maken met het wederom aantrekken der economieën – is dat veel grondstoffen schaars aan het worden zijn en opkomen

de landen als China daar beslag op leggen. Het zijn de befaamde 'grenzen aan de groei' die door neoliberalen belachelijk worden gemaakt maar door alle anderen nu gevoeld worden. Het voert niet alleen tot prijsstijgingen, maar ook tot militaire spanningen en conflicten.

STRUCTUREEL

De centrale bankiers in de VS erkennen inmiddels dat de verhoogde inflatie structureel is, en dat die te maken heeft met hun beleid. De linkse econoom Michael Roberts citeert de voorzitter van de Federale Bank als die opmerkt dat 'de inflatie die we nu zien helemaal niet de inflatie is waarop we hadden gehoopt'. Dat zou volgens de FED-directeur te maken hebben met de effecten van corona op de economie, maar interessant is dus dat ze kennelijk gehoopt hadden op inflatie.

Bij de ECB wordt nog volgehouden dat de inflatie een tijdelijke correctie is, mede om druk te zetten op het loonbeleid van de vakbonden. Maar interessant genoeg gelooft het personeel van de ECB in Frankfurt daar zelf geen snars van. Hun vakbond, IPSO, heeft geëist dat ze meer loonsverhoging krijgen dan de 1,3% die de ECB ze aanbiedt, vanwege de inflatie en dure leefomstandigheden in Frankfurt. Dit werd uitgelegd door econoom Carlos Bowles, die bij de ECB werkt, en ook de vicepresident van IPSO is. Hij verklaart ook dat het onzin is om de werknemers verantwoordelijk te houden voor inflatie, omdat deze immers vooral door het monetaire beleid van de bank wordt veroorzaakt.

BEURSSLAG

Volgens het *NRC Handelsblad* gaat het geweldig met de economie, die verwijst dan naar de feestelijke ontwikkelingen op de aandelenbeurzen in de laatste jaren. Daar heeft het beleid van de centrale banken voor gezorgd, door de crises – eerst die van 2008

Hoeveel gaat het huishoudens komend jaar kosten?

Het Nibud is goed in berekenen van economische effecten voor huishoudens en komt uit op een gemiddelde achteruitgang van € 40 per maand. Nibud-directeur Arjan Vliegenthart: 'We zien dat grote groepen huishoudens iedere maand tientallen euro's minder te besteden hebben. Dat is des te nijpender voor de meer dan twee miljoen huishoudens die zich nu al suf budgetteren om alle rekeningen betaald te krijgen. Deze koopkrachtdaling maakt het voor hen nog veel lastiger. Velen krijgen deze week een loonstrookje waarbij het netto salaris hoger is dan wat ze vorig jaar kregen, en toch vliegt het geld sneller de portemonnee uit.'[1]

Natuurlijk hebben we hier te maken met een gemiddelde en is een dergelijke daling van inkomen en koopkracht (wat een vreemd begrip is) voor lagere inkomens veel ingrijpender: Huishoudens die hun loon niet zien stijgen, moeten rekening houden met een koopkrachtdaling die op kan lopen tot ruim € 200 per maand. De grootste boosdoener is de hoge inflatie, met als belangrijkste onderdeel de sterk gestegen energieprijzen.

In de Süddeutsche Zeitung wordt voorgerekend dat het verlies in Duitsland op zo'n € 550 per huishouden geschat wordt.[2] In dat land woedde een discussie nadat sommige economen hadden gesteld dat rijke mensen harder getroffen zouden zijn door deze inflatie dan armeren. In het stuk wordt voorgerekend dat het vooral gezinnen met kinderen zijn in de middenklasse en daaronder, die het hardst getroffen worden en 'singles' het minst, vooral als ze goed verdienen. De rijke bovenlaag wordt zeker niet bijzonder getroffen en armeren des te meer. Die zijn veel meer afhankelijk van de prijzen in de discountsupermarkt, en hebben veelal geen spaargeld om op terug te vallen. Een snelle oplossing zou zijn om in ieder geval nu de btw op energie te verlagen. Ook het Nibud wijst daarop, en vraagt daarnaast om een gemeentelijke energiecompensatie van € 200 per gezin voor huishoudens met een laag inkomen.

Noten

1 Nibud, 'Nibud ziet koopkrachtdalingen tot ruim 100 euro per maand', op: nibud.nl/beroepsmatig/nibud-ziet-koopkrachtdalingen/, geplaatst op 18 januari 2022.

2 Alexander Hagelüken, 'Inflation trifft Familien am stärksten', op: sueddeutsche.de/wirtschaft/inflation-deutschland-familien-1.5512315

> **Dat je overal in de stad ineens belachelijke start-ups in flitsbezorging aantreft**

en daarna die door corona – te 'bestrijden' door op een ongekend niveau geld te pompen. Tegelijkertijd werd de rente zo laag gehouden dat die helemaal niet meer bestond of zelfs negatief werd. Dit heeft inderdaad gezorgd voor een immens opgezwollen financiële handel, die overal zijn uitwerking had. Het feit dat de vastgoedprijzen zo ontploft zijn, en je overal in de stad ineens belachelijke start-ups in flitsbezorging aantreft, of dat er hele flatgebouwen vol servers gebouwd moeten worden om het mijnen van cryptovaluta te faciliteren, is daar allemaal naar te herleiden. Of het slopen van een bos door Nedcar in Born – dat blijkt onder meer door de beursgang van Tesla-concurrent Rivian mogelijk te worden gemaakt, die $ 12 miljard (!) wist te winnen door de beurs op te gaan.

Maar dat kon allemaal alleen goed gaan zolang er geen of lage inflatie was. En nu die de kop opsteekt, lijkt de bonanza voorbij. Dat is een van de mogelijke positieve effecten van de huidige inflatie. Er zal in ieder geval gesleuteld moeten worden aan de rente. De ECB houdt vol dat dat nog niet nodig is, maar in de VS is al aangekondigd dat die eindelijk stapsgewijs opgevoerd gaat worden. Maar eigenlijk weten ze ook daar niet goed hoe ze aan die kraan kunnen draaien, zonder dat het grote gevolgen creëert, en mogelijk oncontroleerbare crises in de kapitaalmarkten. Hun economie is immers totaal verstrengeld geraakt met de toevloed van goedkoop geld.

Het is ook de vraag waar de beleggers vervolgens naar toe zullen gaan als de aandelenbeurzen niet zo rendabel meer zijn. Ondertussen zijn de neoliberale planners achter de EU nog steeds naarstig bezig om een eigen kapitaalmarkt op te tuigen. Daar horen we de laatste tijd weinig over, maar dat ligt echt niet stil. Zie bijvoorbeeld de analyse 'European Capital Markets Union' van SOMO.

LINKSE VISIE

Het hele monetaire veld wordt veelal gemeden door linkse bewegingen en hun economen. Het wordt over het algemeen als een oersaai onderwerp gezien dat niet echt met politiek beleid te maken heeft. Recentelijk kwam de stroming van Modern Monetary Theory op, waarbinnen gesteld werd dat er in ieder geval niet zo paniekerig gedaan moest worden over grote overheidsuitgaven. Overheden konden immers gratis geld bijdrukken en zouden dan ook het recht moeten hebben om dat te besteden aan nuttige zaken als huisvesting of gezondheidszorg. Dit ging lijnrecht in tegen het neoliberale geloof dat overheden zo zuinig mogelijk moeten zijn. Maar nu is het geld niet meer gratis.

Over inflatie zijn al helemaal weinig zinvolle linkse analyses te vinden, of we moeten terug willen naar de klassieker van R.E. Rowthorn uit 1977 (overigens een historisch inflatiejaar) 'Conflict, inflation and money' (*Cambridge Journal of Economics*). Van recentere datum is er nog Marc Lavoie's 'Post-Keynesian Economics' uit 2014, Maar dat is nogal taaie wetenschappelijke vakliteratuur.

Onlangs stond op de website van het Amerikaanse democratisch-socialistische blad *Jacobin* wel een leerzaam interview met politiek econoom Tim Barker: 'A Socialist Primer on Monetary Policy and Inflation'.

Uit de inleiding: 'Barker beweert dat inflatie complexer is dan lonen — en dat de oplossingen voor inflatie niet anti-arbeider hoeven te zijn. Hij stelt dat links moet vechten voor een andere interpretatie van inflatie en genoeg arbeidersmacht moet opbouwen, zodat we, als het moment daar is, de analyse en de kracht hebben om aan te dringen op uitgaven en planning in plaats van bezuinigingen en besparingen.' Het interview is het lezen (en vertalen) meer dan waard.

In Nederland moeten we het doen met Maarten van Rossem, en op Joop.nl heeft voormalig PvdA-statenlid Eline van den Boogaard gewezen op de stijgende energieprijzen. Dat is een van de eerste posten waar normale huishoudens de gevolgen van het beleid merken, en daar zijn de taferelen al zeer alarmerend: er zijn huishoudens waar de energiekosten verdubbelen. Ondertussen knalt de prijs van het dagelijks brood ook door alle plafonds.

De schrijfster stelt voor om de crisis nu eens niet te proberen op te lossen door de overheid geld te laten bijdrukken, want dan betalen we daar achteraf alsnog de rekening voor, maar door 'de elite een substantiële vermogensbelasting op te leggen om de investeringen in energie te financieren'. Hah! Omdat we niet verwachten dat Rutte dit op korte termijn zal doen, moeten we in de tussentijd ook strijd leveren en directe actie voeren, om onze inkomens, uitkeringen en pensioenen op peil te houden. Ook dat kunnen we in principe weghalen bij die rijke bovenlaag die tijdens de coronacrisis alleen maar rijker is geworden. Geld genoeg, het zit alleen allemaal bij hen. Ⓐ

Noten

De noten zijn na te lezen op globalinfo.nl/Achtergrond/inflatie-spook-of-echte-bedreiging.

DIRECTE ACTIE
ACTIE VERSLAGEN

Meer dan 40 'Abolish Frontex'-acties op Internationale Migrantendag

TEKST MARK AKKERMAN Op Internationale Migrantendag, 18 december 2021, weerklonk de oproep om het EU-grensbewakingsagentschap Frontex af te schaffen en een einde te maken aan het verwoestende EU-grensregime. Er vonden meer dan 40 acties plaats in 13 landen in Europa en Afrika. Met een verscheidenheid aan acties, van informatie-uitwisseling tot demonstraties tot blokkades, toonden groepen en organisaties, samenwerkend in het internationale Abolish Frontex-netwerk, hun verzet tegen het dodelijke EU-grens- en migratiebeleid.

Op verschillende locaties werd een voicemailbericht afgespeeld van de groep Refugees in Libya, die in Tripoli strijden voor hun leven en een veiligere toekomst. Acties vestigden ook de aandacht op andere urgente situaties: het gruwelijke spel met migrantenlevens aan de grens tussen Polen en Belarus, het verdrinken van vluchtelingen in de Middellandse Zee en andere sterfgevallen als gevolg van het racistische en gewelddadige beleid van Fort Europa, pushbacks, de rol van de wapenindustrie, en de uitbreiding van Frontex.

Zoals elders in deze Buiten de Orde is te lezen vonden in Nederland diverse acties plaats, waaronder een blokkade van de Marechausseekazerne bij Schiphol – ook een trainingslocatie voor Frontex – en een solidariteitsmanifestatie met Refugees in Libya op de Dam in Amsterdam. Een greep uit acties in andere landen: in België (Brussel), Duitsland (Berlijn), Finland (Helsinki), Frankrijk (Parijs), Marokko (Oujda), Oostenrijk (Wenen) en Spanje (Bilbao en Madrid) vonden demonstraties en manifestaties tegen Frontex en tegen pushbacks plaats; in Calais en Duinkerken (Frankrijk), vertrekpunten voor vluchtelingen die de oversteek naar het Verenigd Koninkrijk willen maken, werden respectievelijk een spandoekactie en een solidariteitsdemonstratie gehouden; in diverse steden werden posters, waaronder nep-rekruteringsposters voor Frontex, geplakt; in meerdere plaatsen in Italië en Griekenland werden wakes, demonstraties, manifestaties, flyer- en overige acties gehouden .

In Zwitserland haakten de acties aan bij een langer lopende campagne om een referendum te houden over de geplande uitbreiding van de Zwitserse financiële bijdrage aan Frontex. Met meer dan 62.000 handtekeningen slaagde een coalitie van onder meer vluchtelingen-, mensenrechten-, vredes- en klimaatactiegroepen in deze opzet. Op 15 mei vindt het referendum plaats.

Verzet tegen het Europese grens- en migratiebeleid en de steeds verder uitdijende rol van Frontex daarbij blijft intussen hard nodig. Eind januari 2021 vond voor het eerst een volledig door Frontex geïnitieerde en georganiseerde deportatievlucht plaats, naar Albanië. Het vliegtuig vertrok uit Madrid en maakte een tussenstop in Rome. Het agentschap moet veel vaker zulke gezamenlijke deportaties vanuit meerdere EU-lidstaten gaan aanjagen en faciliteren.

Frontex is daarnaast hard bezig met het opbouwen en trainen van een eigen bewapende grenspolitiemacht, die in steeds meer landen ingezet wordt. Zo zijn bewapende Frontex-grenswachten actief aan de grens tussen Litouwen en Belarus, waar net als aan de grens met Polen pushbacks plaatsvinden en vluchtelingen omkomen.
Ook probeert Frontex pushbacks verder te normaliseren door, vaak bij monde van directeur Leggeri, te stellen dat effectieve grensbewaking en het respecteren van de rechten van migranten niet samengaan en de EU daarbij moet kiezen om grensbewaking te prioriteren.

Op 22, 23 en 24 april vinden de volgende internationale Abolish Frontex-actiedagen plaats. Houdt de websites abolishfrontex.org en, voor Nederland, stopthewaronmigrants.noblogs.org in de gaten voor updates over Abolish Frontex. Wil jouw groep zich aansluiten bij het Abolish Frontex netwerk, net als inmiddels 125 andere organisaties en groepen? Neem dan contact op via info@abolishfrontex.org.
Wil jij je aansluiten bij acties in Nederland? Stuur een mail naar stopthewaronmigrants@riseup.net (houd wel rekening met je digitale veiligheid).Ⓐ

Blokkade van het trainingscentrum van de Koninklijke Marechaussee Actie als onderdeel van de internationale Abolish Frontex-campagne

TEKST ABOLISH FRONTEX Op zaterdag 18 december, zowel de Internationale Migrantendag alsook de actiedag van de internationale Abolish Frontex-campagne, blokkeerden we de toegangspoorten van de Koninging Máximakazerne nabij Schiphol Airport. Deze kazerne dient als een trainingslocatie voor zowel de Koninklijke Marechaussee (KMar), ofwel de militaire politie die de Nederlandse grenswacht op zich neemt, alsook voor Frontex.

De KMar is verantwoordelijk voor de grenscontroles en -wacht in Nederland en voor het deporteren van migranten. Het personeel van de KMar wordt tevens ingezet bij Frontex-operaties en is actief betrokken bij het externaliseren van de grenzen, door middel van het geven van trainingen en het ondersteunen van grensautoriteiten in niet-Europese landen, zoals Libië, Niger en Libanon.

In de vroege ochtend ving de blokkade aan met de bezetting van alle toegangspoorten van de kazerne, waarbij banners werden uitgerold om de boodschap van de actie kenbaar te maken. Tijdens het eerste uur van de actie en het te woord staan van de pers kwamen de eerste opgefokte KMar'ers naar buiten, waarbij ze direct de aanval zochten en twee van onze kameraden uit een lock-on dwongen door hun armen met geweld weg te trekken, ze te slaan, te schoppen en zelfs te laten stikken. De kameraden die in de buurt kwamen om te helpen werden met grof geweld weggeduwd. De twee lockers werden direct gearresteerd en naar de wachtcellen in het complex gebracht.

Nog gemotiveerder om de blokkade in stand te houden, werd door ons de actie voortgezet. Urenlang lieten we de KMar weten wat we werkelijk van hun werk vinden. Het is duidelijk dat de militaire politie een van de spillen is die onderdrukking, uitsluiting en racisme in stand houdt. Als we Frontex en het systeem waar het voor staat aan willen pakken, zullen we onze acties moeten richten op de centra waar de macht zich bevindt. Na een succesvolle actie werden nog acht van onze kameraden gearresteerd. De rest van de actievoerders bewoog zich naar het nabijgelegen detentiecentrum – dat tevens gebruikt wordt om ongedocumenteerde personen op te sluiten – om door middel van een lawaaidemonstratie hun solidariteit te tonen met de gearresteerde mensen.

De actie vestigde de aandacht op het criminele werk van Frontex en de directe participatie van de Nederlandse autoriteiten in hun operaties en trainingen, inclusief de rol die het speelt in de nieuwe Europese grenspolitie, de Standing Border Guard Corps.[1] De actie was onderdeel van een internationale actiedag[2] die met meer dan veertig acties in dertien landen in Europa en Afrika de opheffing van Frontex en een einde aan het Europese grensbeleid eiste. In de middag verzamelden zich enkele tientallen mensen op de Dam in Amsterdam in solidariteit met de protesterende vluchtelingen in Libië. Daar werden handtekeningen verzameld voor een petitie die eiste dat de Nederlandse overheid de vluchtelingen uit hun mensonwaardige leefsituatie voor het UNHCR-kantoor in Tripoli zou evacueren en dat ze de samenwerking met de Libische overheid, met een afspraak om de doorstroom van migranten naar Europa te blokkeren, zouden beëindigen.

Op zaterdagavond werd nog een lawaaiprotest voor het politiebureau georganiseerd om de arrestanten een hart onder de riem te steken en ze te laten horen dat ze er niet alleen voor stonden. Tussen zaterdag en maandag werden alle actievoerders vrijgelaten.

Dit zal zeker niet onze laatste actie tegen Frontex zijn: dit is slechts het begin. We zullen onze strijd tegen Frontex, tegen grenzen en de instanties die ervan profiteren en vóór vrijheid van beweging voor iedereen voortzetten! No borders, no nations, stop deportations! Ⓐ

Noten
1 Doorbraak, 'Frontex bouwt eigen bewapende grenspolitiemacht', op: doorbraak.eu, 29 november 2021.
2 Abolish Frontex, 'Over 40 actions to Abolish Frontex and the EU border regime on International Migrants Day', op: abolishfrontex.org.

Verder lezen
stopthewaronmigrants.noblogs.org, facebook.com/stopthewaronmigrants, instagram.com/stopthewaronmigrants, twitter.com/StpWrOnMigrants, abolishfrontex.org.

Tegendemonstratie Fakkeltocht Utrecht

TEKST ANTIFA UTRECHT. Afgelopen dinsdag 12 januari hebben dertig lokale en niet-lokale antifascisten de handen ineengeslagen tegen het gespuis van de Nederlandse Volks Unie (NVU), wat een fakkeltocht had aangekondigd tegen de coronamaatregelen. Al snel werd duidelijk met wat voor tegenpartij we te maken hadden; er was een Prinsenvlag aanwezig, een vlag die vroeger is gebruikt door de NSB. Deze vlag werd gedragen door een bekende Voorposter genaamd Maarten van Geijn, woonachtig in Utrecht. Ook was Etienne van Basten aanwezig, de leider van de Germaanse Jeugd, de jeugdafdeling van de NVU. Yvette Evers (Voorpost) was er ook weer bij, samen met de ex-vriendin van Tinus Koops, Marjon, oprichter van Nederland in Opstand.

De antifascisten werden al snel gespot door de groep van vijftig demonstranten. Er was een gesprek met iemand van het 'verbindingsteam' van de politie Utrecht. Deze vertelde de antifascisten om geen geweld te gebruiken, wat ze ook als instructies aan de fakkeltocht hadden gegeven. Na een vertraging van twintig minuten (ze zouden vertrekken om 19.00 uur) ging de fakkeltocht van start. De antifascisten hadden als doel om de groep te blokkeren, zodat ze hun tocht niet konden lopen. Na nog geen minuut brak er een heftige confrontatie los; bekende extreemrechtse lui gingen in de aanval, sloegen de antifascisten op de frontlinie in het gezicht, ze spuugden, gooiden met voorwerpen, dreigden met hun fakkels en schreeuwden allerlei heftige beledigingen. De politie deed tot dan toe niks om deze extremisten te kalmeren of op afstand te houden.

Na zo'n honderd meter begon de politie in te slaan op de antifascisten. Dezelfde agent van het 'verbindingsteam' die stond te knuffelen met coronasceptici bij de coronademonstratie op 4 december in Utrecht, sloeg zonder waarschuwing in op een kleine, tengere antifascist. Deze antifascist kreeg te horen van de busbaan af te gaan, deed dit en kreeg vervolgens klappen van twee agenten. De fakkeltocht kon vrolijk verder lopen en werd niet staande gehouden ondanks het extreme geweld dat het liet zien.

De groep antifascisten werd naar het Janskerkhof gedreven, waar de mediawoordvoerder en de politiewoordvoerder belaagd werden door de agenten. De antifascisten riepen onverstoord anti-politieleuzen en antifascistische leuzen naar de groep fascisten die aan de overkant van de straat liep.

DIRECTE ACTIE
ACTIE VERSLAGEN

Na een tijd ingesloten te zijn geweest, werd de groep de Drift ingedreven, waar ze vervolgens werd ingesloten. Daar werden ze anderhalf uur lang vastgehouden, zonder verdere informatie over wat er ging gebeuren. Nadat iedereen was gecheckt, werden ze anderhalf uur later eindelijk vrijgelaten. De groep splitste zich op en verdween in de nacht. Helaas zijn de antifascisten twee banners en een vlag armer, daar tegenover staat wel dat we een megafoon rijker zijn.

Het blijkt maar weer aan welke kant de politie staat. Ja, de tegendemonstratie was niet aangekondigd, maar het was duidelijk dat de fascisten in de fakkeltocht begonnen met geweld gebruiken. De agent van het verbindingsteam was waarschijnlijk vergeten dat hij in uniform was, vandaar dat hij zo insloeg op de demonstranten. Antifascisme is nu nog harder nodig dan ooit tevoren, omdat het extreemrechtse geluid zich in allerlei hoeken wringt om zo zieltjes te winnen.

Wij geven ons niet over aan het geweld van de politie en hun fascistische vriendjes.
Wij blijven herhalen; Toen niet, Nu niet, Nooit meer fascisme! Heel Nederland haat extreemrechts! Extreemrechts is niet Utrechts! Ⓐ

Volxkeuken Domela

TEKST S.K. Op woensdag 22 december 2021 hebben we als Volxkeuken Domela opnieuw een protestbijeenkomst georganiseerd.*

Fatsoenlijk eten en onderdak voor iedereen! Deze keer hebben we maaltijden, kleding en benodigdheden aan dak- en thuislozen uitgedeeld nabij het stadhuis, omdat we niet alleen de maatschappelijke nachtopvang van Wender als doelwit zien maar ook de plaatselijke partijpolitiek en het gemeenteapparaat.

Protest tegen vier dagen geen warme maaltijd maar soep, brood en fruit
In oktober 2018 vertelde de woordvoerder voor Wender in reactie op onze eerste straatactie dat zij hun werkwijze hadden aangepast zodat er meer rust voor de bezoekers kwam om ze beter te kunnen begeleiden naar een passende vervolgplek. De bedoeling was dat de nachtopvang een voorziening is van kort verblijf omdat er maanden en soms jaren gebruik wordt gemaakt van de nachtopvang. De warme maaltijd was toen vervangen door soep, brood en fruit op vier dagen in de week. Koken was geen optie: 'Daar hebben wij de faciliteiten totaal niet voor. Wij blijven een noodvoorziening. Anders wordt het een soort hospice en dat willen wij niet. Ik wil het zo sober mogelijk zodat mensen zo snel mogelijk uit hun crisissituatie komen', aldus de woordvoerder. Inmiddels is door ons protest en het jarenlange rumoer van dak- en thuislozen en betrokkenen de dagelijkse warme maaltijd terug in de nachtopvang

Solidair met allen, ook die slechts een noodgeval verwijderd zijn van armoede en dakloosheid
Als Volxkeuken willen wij ook nog altijd dat de nachtopvang een tijdelijke oplossing is. Mensen moeten snel een woning krijgen. Maar die zijn er onvoldoende. Huisvesting is wat ons betreft geen randvoorwaarde maar een hoofdzaak om dakloosheid effectief tegen te gaan. Dakloosheid beëindigen is alleen mogelijk als er woningen beschikbaar zijn en mensen de bestaansmiddelen hebben om hun woning te behouden. Onze strijd is niet alleen voor en met dak- en thuislozen, maar ook voor en met mensen die slechts een noodgeval verwijderd zijn van armoede en dakloosheid. Dit is een strijd die dwars door alle kwesties heen gaat: huisvesting, onderwijs, gezondheidszorg, milieu, systemisch racisme, seksisme, en nog veel meer.

Op straffe van verlies van uitkering houdt men nog geen € 300 in de maand over
Wij zijn van mening dat iedereen recht heeft op huisvesting en middelen van bestaan. Met de stijgende huurprijzen, flexcontracten, en strafkortingen in de bijstand is het moeilijk om uit de schulden te blijven. Bovendien hebben bewoners in de maatschappelijke opvang geen huurbescherming. Integendeel, in het hulpverleningscircuit gelden er andere regels en niet alleen voor notoire herrieschoppers, maar voor allen. Sancties zijn een maand ontzegging van mensen hun verblijf in een 24-uursvoorziening of dat men zich vier keer per week moet melden bij Wender op straffe van verlies van de uitkering. Dan houdt men nog geen € 300 in de maand over. De beste manier om dakloosheid aan te pakken, is om het in de eerste plaats te voorkomen.

Het is onvoorstelbaar dat je mag vertrekken zonder dat er een woonplek is
Waar er voorspelbare routes naar dakloosheid zijn, zoals een schuldenproblematiek, als vluchteling uitgeprocedeerd raken, als arbeidsmigrant je woonruimte en werk kwijtraken, en het verlaten van een zorgvoorziening of de gevangenis, moeten we er alles aan doen om mensen te helpen een huis te vinden en te behouden. Onder dak- en thuisloze mensen zien we veel jongeren uit een instelling voor jeugdzorg. En mensen die na detentie, een verblijf in de GGZ, of maatschappelijke opvang weer terugkeren in de maatschappij en dan geen perspectief op onderdak hebben. Ⓐ

Noten
* De straatactie van Volxkeuken Domela is mede door Vrije Bond Friesland, BIJ1 Friesland, Doorbraak en sympathisanten georganiseerd en ondersteund. Zie: vrijebondfriesland.org/2021/12/02/22-december-een-straat-volxkeuken.

KRONIEK MIGRATIESTRIJD

'Niet gay genoeg' ondersteuning LGBT+ vluchtelingen

DIVERSE DATUMS
Het initiatief LGBT Asylum Support biedt al enige jaren ondersteuning aan en voert campagne voor LGBT+ vluchtelingen die geen verblijfsstatus toegekend krijgen. LGTB Asylum Support roept onder meer op mensen te ondersteunen bij de behandeling van hun zaken in rechtbanken: donderdag 6 en woensdag 12 januari – voor een homoseksuele asielzoeker uit Nigeria bij de rechtbank Groningen dinsdag 8 februari – voor een homoseksuele asielzoeker uit Oeganda bij de rechtbank Amsterdam.

Strijd tegen uitzettingen uit LVV in Amsterdam

De gemeente Amsterdam eist dat diverse vluchtelingen, onder meer eerder betrokken bij Wij Zijn Hier!, de geboden opvang (Landelijke Vreemdelingen Voorziening – LVV) na een bepaalde tijd verlaten wanneer zij niet mee kunnen of willen werken aan terugkeer. Onder meer via rechtszaken en diverse protesten verzetten de vluchtelingen en solidaire groepen zich tegen dit beleid, tegen uitzettingen en voor permanent verblijfsrecht voor de betrokken personen.

Demonstratie 'Solidarity with refugees on the Polish-Belarusian border: stop the pushbacks!'

ZONDAG 28 NOVEMBER
Op de Nieuwmarkt in Amsterdam organiseert het initiatief Green Flame een demonstratie in solidariteit met vluchtelingen aan de grens tussen Belarus en Polen. Na de aankondiging van de Belarussische dictator Loekasjenko dat vluchtelingen niet meer tegengehouden zullen worden, stuurt Polen militairen naar de grens en voert pushbacks uit. Meerdere vluchtelingen komen om in de winterkou.

Protest Soedanese vluchtelingen bij IND in Amsterdam

DONDERDAG 9 DECEMBER
In Amsterdam, bij het IND-kantoor aan de Pieter Calandlaan protesteren zo'n dertig Soedanese vluchtelingen en sympathisanten tegen het afwijs- en uitzetbeleid van de Nederlandse staat. De eisen van de Soedanese Vluchtelingenorganisatie zijn verblijfsrecht voor alle Soedanese vluchtelingen en erkenning door de IND dat Soedan onveilig is en mensen niet mogen worden uitgezet.

'Groen licht' voor vluchtelingen

VRIJDAG 10 DECEMBER
Op de Internationale Dag van de Rechten van de Mens ontsteken mensen door heel Europa een groen licht, in navolging van mensen aan de Pools-Belarussische grens die d.m.v. groen licht aangeven dat zij steun bieden aan vluchtelingen. In Nederland roept MiGreat mensen op deel te nemen aan de actie.

Acties in het kader van Internationale Migrantendag en Abolish Frontex

ZATERDAG 18 DECEMBER
Op Internationale Migrantendag vinden over de hele wereld acties plaats in solidariteit met vluchtelingen en tegen repressief migratiebeleid. Als onderdeel van zo'n 40 acties ihkv de 'Abolish Frontex'-campagne vinden in Nederland een blokkade van de Marechausseekazerne bij Schiphol, een manifestatie op de Dam in solidariteit met vluchtelingen in Libië, een korte solidariteitsdemonstratie bij het detentiecentrum Schiphol en een anti-Frontex-bannerdrop in het centrum van Amsterdam plaats. Zie ook de verslagen elders in deze Buiten de Orde.

Herdenking doden EU-grensbeleid in Wageningen

WEEKEND VAN 5 EN 6 FEBRUARI
Een tijdelijk herdenkingsmonument in het Torckpark in Wageningen drukt solidariteit met de families van de doden en vermisten langs de Europese grenzen uit. Meer dan 46.000 mensen zijn inmiddels overleden of vermist terwijl ze op weg waren naar Europa. Ook in vele andere landen vinden herdenkingen plaats onder de naam 'CommemorAction'.

Picketlines tegen investeren in bouwers Poolse grensmuur

DINSDAG 22 FEBRUARI
Radical Solidarity, Stop the War on Migrants en MiGreat organiseren picketlines bij de kantoren van verzekeraars Nationale Nederlanden en Aegon in Den Haag en roepen hen op hun aandelen in de Poolse bouwbedrijven Budimex en Unibep, verantwoordelijk voor het neerzetten van een anti-migrantenmuur op de grens met Belarus, af te stoten. Met spandoeken en flyers worden personeel van NN en Aegon en voorbijgangers geïnformeerd.

Picketline 'Stop Killing People and Planet'

DONDERDAG 24 FEBRUARI
Een coalitie van vredes- en milieuactivisten organiseert een protest tegen een geplande wapenbeurs met als thema 'Klimaat en Krijgsmacht'. Hoewel de beurs uitgesteld moet worden i.v.m. corona, gaat het protest tegen de bijdrage van leger en wapenindustrie aan klimaatverandering door. Er wordt onder meer aandacht gevraagd voor het aan grenzen tegenhouden van slachtoffers van oorlog, armoede en klimaatcrisis. Na de picketline wordt doorgegaan naar de Russische ambassade om te protesteren tegen de inval in de Oekraïne en op te roepen voor vrede en de-escalatie.Ⓐ

Goed nieuws! Coöperatie Land van Ons stapt in Lutkemeerpolder

Afgelopen woensdag maakten Behoud Lutkemeer en Land van Ons bekend samen op te trekken in de Lutkemeerpolder. Land van Ons streeft naar herstel van het landschap en biodiversiteit door samen met de deelnemers land te kopen. Zoals het plan Voedselpark Amsterdam. We bundelen nu onze krachten en vragen de gemeenteraad om deze groene kans te grijpen en de huidige bestemming bedrijventerrein om te zetten naar landbouwgrond. De ondersteuning van Land van Ons betekent winst in meerdere opzichten: de erkenning dat de Lutkemeerpolder waard is om voor te strijden en de financiële steun die Land van Ons kan inbrengen om de Lutkemeerpolder te kopen en de patstelling met de gemeente te doorbreken, nu een kapitaalkrachtige partij aanhaakt. Kortom we voelen ons gesterkt dat het behoud van Lutkemeer allesbehalve een droom is. Wel belangrijk om met de voeten op de grond te blijven en te realiseren dat we nog een belangrijke stap moeten maken om de gemeente te overtuigen dat er een andere bestemming moet komen voor Lutkemeerpolder.

Geld mag niet de belemmerende factor zijn bij zulke waardevolle grond. Land van Ons heeft met haar leden voldoende draagkracht. “Zeg maar wat het moet kosten, dan gaan we in gesprek”, aldus voorzitter Franke Remerie. Als de koop een feit wordt, kunnen Amsterdammers mee gaan denken, doen en meebeslissen over de verdere invulling. Het is dus belangrijker dan ooit om je stem te laten horen en te laten zien dat er voldoende draagvlak is in de stad. Niet alleen door te doneren, ook door mensen te werven: deel onze site en socials of flyers. Vraag twee goede vrienden met een groen hart om mee te doen. Mail je favoriete lijsttrekker. Of een andere en tag ze op Twitter met #voedselpark020. Ⓐ

Wij gaan door met het werven van het miljoen. Omdat dit een belangrijk onderdeel is van de campagne: we laten zien dat er duizenden Amsterdammers zijn die het plan steunen en er zelfs geld voor over hebben. Wij het draagvlak, Land van Ons de draagkracht. Eigenlijk zeggen we: als Amsterdam een miljoen opbrengt, dan doet Land van Ons de rest. En dat betekent dus eigenlijk dat je met een tientje al ruim vier vierkante meter Lutkemeer financiert!

Doe ook een donatie via voedselparkamsterdam.nl

UITGANGSPUNTEN DE VRIJE BOND

1. De Vrije Bond gaat uit van en streeft naar een anarchistische samenleving waarin een mens zelf kan bepalen hoe het leven in te richten.
2. De Vrije Bond is een organisatie van anarchistische individuen en groepen gebaseerd op:
   - gelijkwaardigheid van alle mensen;
   - autonomie van het individu;
   - zelfbestuur en zelfbeheer, vrije vereniging en federalisme;
   - een goed milieu en een vitale natuur;
   - de afschaffing van alle vormen van gezag (bijvoorbeeld op economisch, politiek, sociaal, religieus, cultureel of seksueel gebied);
   - de opbouw van een vrije samenleving zonder klassen, staten, of grenzen, gebaseerd op anarchistische werkwijzen en wederzijdse hulp.
3. De totstandkoming van een vrije samenleving kan onmogelijk het werk van de Vrije Bond alleen zijn. Wij willen de anarchistische beweging uitbreiden, bekendheid geven aan onze ideeën, en deze verwezenlijken. Directe actie in woord en daad is het belangrijkste middel van de Vrije Bond.
4. Aangezien onderdrukking, kapitalisme en uitbuiting wereldwijde fenomenen zijn is onze strijd een internationale strijd. De Vrije Bond verwerpt elke vorm van nationalisme en stelt hiertegenover een federalistische organisatie van de maatschappij. Naast het verenigen van anarchistische groepen en individuen in onze directe omgeving, onderhoudt de Vrije Bond ook contacten met anarchisten en anarchistische federaties wereldwijd.
5. De samenleving waar de Vrije Bond naar streeft zal een pluriforme samenleving zijn. Verscheidenheid in ideeën en strategieën door aangesloten groepen en individuen is inherent daaraan.
6. De Vrije Bond biedt geen blauwdruk voor een toekomstige samenleving, alleen de praktijk kan dit uitwijzen. Wat de Vrije Bond wel biedt is een organisatiestructuur waar op anarchistische wijze mensen van allerlei schakeringen strijdbaar en solidair het debat kunnen aangaan, van elkaar kunnen leren en kunnen samenwerken.
7. De Vrije Bond initieert en ondersteunt activiteiten die de verwezenlijking van de uitgangspunten bevorderen.

vrije bond
anarchistische zelforganisatie

WORD LID VAN DE VRIJE BOND

Word lid van de Vrije Bond!
Ontvang Buiten de Orde viermaal per jaar!

Contributierichtlijnen per maand:

Inkomen € 0 t/m € 500:
€ 2,- per maand
Inkomen € 500 t/m bijstand:
€ 4,- per maand
Inkomen bijstand t/m minimumloon:
€ 6,- per maand
Inkomen hoger dan minimumloon:
€ 8,- per maand
(meer is ook welkom)

Geef je op via:
www.vrijebond.nl/word-lid

Je contributie kun je overmaken op:
IBAN: NL80 INGB 0005 4954 73
BIC/Swift: INGB NL2A
t.n.v. Vrije Bond Amsterdam

Beeld omslag Valentine Hhevâh Langeard

